

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. joulukuuta 2023
(OR. en)

16889/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0463(COD)

AG 181
JAI 1687
FREMP 377
DISINFO 108
HYBRID 86
MI 1136
DATAPROTECT 378
AUDIO 129
CONSOM 489
TELECOM 396
CODEC 2518

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	13. joulukuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 637 final
Asia:	Ehdotus – EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI yhdenmukaisten avoimuusvaatimusten vahvistamisesta sisämarkkinoilla kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa varten ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 637 final.

Liite: COM(2023) 637 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Strasbourg 12.12.2023
COM(2023) 637 final

2023/0463 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

yhdenmukaisten avoimuusvaatimusten vahvistamisesta sisämarkkinoilla kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa varten ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2023) 637 final} - {SWD(2023) 660 final} - {SWD(2023) 663 final} -
{SWD(2023) 664 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämän ehdotuksen tarkoituksena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa sellaisen kolmansien maiden puolesta toteutettavan toiminnan osalta, jonka tavoitteena on vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisiin päätöksentekoprosesseihin unionissa, jäljempänä 'edunvalvontatoiminta', vahvistamalla yhdenmukaistetut säännöt, joilla varmistetaan tällaisten toimien korkeatasoinen avoimuus sisämarkkinoilla.

Korkeatasoinen avoimuus tällä alalla antaa myös kansalaisille, julkisen sektorin päätöksentekijöille ja muille sidosryhmille paremmat mahdollisuudet ymmärtää, mitkä kolmannet maat käyttävät edunvalvontatoimintaa.

Koska edunvalvontaa toteutetaan yleensä korvausta vastaan, myös silloin kun toimeksiantajana on kolmas maa, kyseessä on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 57 artiklassa tarkoitettu palvelu.

Edunvalvontapalvelujen tarjoaminen on unionissa kasvava ja enenevässä määrin rajatylittävä toimiala. Edunvalvontatoimintaa säännellään eri jäsenvaltioissa eri tavoin. Tällä hetkellä 15 jäsenvaltiolla¹ on edunvalvontatoimintaa koskeva avoimuusrekisteri, joskaan ei aina kansallisella tasolla. Niissä jäsenvaltioissa, joilla on asiaa koskeva sääntelykehys, säädetään toimenpiteistä, jotka eroavat toisistaan seuraavilta osin: säännösten piiriin kuuluvien yhteisöjen ja toimintojen soveltamisala, mukaan lukien edunvalvontatoiminnan määritelmät; avoimuus- tai rekisteröintivaatimusten soveltamiseen johtavat, yhteisöjen kokoon tai toiminnan tasoon perustuvat kynnysarvot; tietojen säilyttämistä koskevat vaatimukset; edunvalvontaa toteuttavilta yhteisöiltä kerättävät tiedot, kuten niiden henkilöllisyys ja asiakkaiden henkilöllisyys; valvontaviranomaisten olemassaolo, valtuudet, rakenne ja riippumattomuus; mahdollisten seuraamusten luonne ja sakkojen määrät; ja rekisteröityjen tietojen päivitystiheys. Edunvalvontatoiminnan avoimuutta ei säännellä millään tavoin 12 jäsenvaltiossa. Lainsäädäntökehys on unionissa näin ollen erittäin hajanainen.²

Tämä hajanaisuus aiheuttaa sisämarkkinoilla esteitä edunvalvontatoiminnalle, myös silloin, kun toimintaa toteutetaan kolmansien maiden puolesta, mikä heikentää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Jäsenvaltioiden väliset erot luovat epätasapuoliset toimintaedellytykset ja lisäävät sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia yhteisöille, jotka haluavat toteuttaa edunvalvontatoimintaa yli rajojen. Epätasapuoliset toimintaedellytykset ohjaavat edunvalvontatoimintaa pois sellaisista jäsenvaltioista, joissa on enemmän sääntelyä, ja ohjaavat sitä sellaisiin jäsenvaltioihin, joissa sääntelyä on vähemmän. Tämän seurauksena on olemassa oikeuspaikkakeinottelun ja eri maiden sääntelyerojen hyväksikäytön vaara eli se, että toimijat pyrkivät kiertämään sääntelyä tietyissä jäsenvaltioissa ja etsimään itselleen suotuisimman sääntelyn.

Kolmansien maiden hallitukset käyttävät poliittisten tavoitteidensa edistämiseen yhä useammin edunvalvontapalveluja virallisten diplomaattisten kanavien ja prosessien rinnalla.³ Jäsenvaltiot tunnistavat tämän tilanteen tarjoavan kolmansien maiden toimijoille

¹ Kattava analyysi jäsenvaltioiden voimassa olevista lainsäädäntökehyksistä esitetään tämän ehdotuksen liitteenä olevan vaikutustenarvioinnin (SWD(2023) 663 final) liitteessä 6.

² Ks. oheinen vaikutustenarviointi.

³ OECD (2021), *Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access*, OECD Publishing, Pariisi, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, s. 43.

mahdollisuuden kiertää avoimuusvaatimuksia ja vaikuttaa peitellysti päätöksentekoon ja demokraattisiin prosesseihin unionissa. Jotkin jäsenvaltiot harkitsevat sen vuoksi uusien sääntöjen laatimista ulkomaisen vaikutusvallan torjumiseksi muun muassa asettamalla ulkomaista rahoitusta saaville yhteisöille yleisiä velvoitteita, joita käytännössä sovellettaisiin edunvalvonnan toteuttamiseen kolmansien maiden puolesta. Tämän seurauksena edellä kuvattu hajanaisuus todennäköisesti lisääntyy erityisesti kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvonnan osalta. Tämä altistaisi edunvalvontaa toteuttavat yhteisöt uusille esteille, kun ne tarjoavat edunvalvontapalveluja kolmansille maille sisämarkkinoilla.

Kun kolmansista maista peräisin olevia ideoita esitetään avoimesti, ne voivat vaikuttaa hedelmällisesti julkiseen keskusteluun, ja ne ovat tervetullut osa kansainvälistä vuoropuhelua. Kolmansien maiden puolesta peitellysti toteutettava edunvalvonta sen sijaan on vaarassa joutua käytetyksi unionin demokratioihin puuttumisen kanavana.⁴ Yleisen mielipiteen muokkaajana tällainen toiminta voi puolestaan vaikuttaa poliittisiin valintoihin jäsenvaltioiden ja koko unionin poliittisen elämän kustannuksella.

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) mukaan ulkomaisella vaikutustoiminnalla ja lobbauksella voi olla mullistava vaikutus maan poliittiseen elämään paitsi sisäpolitiikassa myös ulkopoliitiikassa, minkä lisäksi se voi vaikuttaa maan vaalijärjestelmään, taloudellisiin etuihin ja sen kykyyn suojella kansallisia etujaan ja kansallista turvallisuuttaan.⁵ Ulkomaiset hallitukset voivat käyttää julkisia varoja laaja-alaisen ja pitkäkestoisten vaikuttamiskampanjoiden toteuttamiseen. Ulkomaisen hallituksen lobbaus- ja vaikutustoimintaan liittyvät riskit ovat näin ollen suuremmat kuin puhtaasti kotimaisen toiminnan aiheuttamat riskit.⁶

Meillä ei myöskään ole riittävästi tietoa kolmansien maiden puolesta sisämarkkinoilla toteutettavasta edunvalvonnasta. Jäsenvaltiot eivät kerää yhdenmukaisesti eivätkä jaa järjestelmällisesti tietoja tällaisesta edunvalvontatoiminnasta. Sen vuoksi jäsenvaltioissa kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontatoimintaa on vaikea tunnistaa ja kartoittaa koordinoitusti ja tehokkaasti kaikkialla unionissa. Lisäksi tiettyjen edunvalvontatoimien rahoitus ei ole läpinäkyvää, minkä vuoksi kansalaisilla ja poliittisilla päättäjillä ei ole mahdollisuutta yksilöidä tällaisen rahoituksen lähteitä. Tämä tiedon puute on toinen tekijä, jonka vuoksi jäsenvaltiot reagoivat tähän ilmiöön eri tavoin. Tällaisen tiedon hankkiminen on yleisen edun mukaista paitsi edellä mainitun edunvalvontatoimintaa sääntelevän kansallisen lainsäädännön tavoitteiden kannalta myös siksi, että kiinnostuneet toimijat ja kansalaiset yleensä pyrkivät ymmärtämään, miten julkisiin päätöksiin vaikutetaan.

Tiedonpuute ja siitä johtuva tuloksellisen valvonnan estyminen heikentää paitsi sisämarkkinoiden toimintaa myös demokratiaa unionissa, koska se murentaa unionin kansalaisten luottamusta demokraattisiin prosesseihin ja päättäjiin sekä heidän mahdollisuuksiinsa toteuttaa oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan. Hiljattain tehty kansalaisuutta ja demokratiaa koskeva Eurobarometri-tutkimus osoitti, että noin kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta katsoo, että ulkomainen sekaantuminen unionin demokraattisiin järjestelmiin

⁴ Ilmaisua ”ulkomainen häirintä” käytetään, jotta voidaan erottaa toisistaan diplomaattisuhteisiin olennaisesti kuuluvat vaikuttamistoimet ja ulkomainen häirintä eli toiminta, jota toteuttaa ulkomainen valtiotason toimija tai jota toteutetaan sen puolesta ja joka on pakottavaa, peiteltyä, vilpillistä ja korruptoivaa ja joka on vastoin unionin suvereniteettia, arvoja ja etuja.

⁵ OECD (2021), *Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access*, OECD Publishing, Pariisi, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, s. 44.

⁶ OECD (2021), *Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access*, OECD Publishing, Pariisi, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, s. 45.

on vakava ongelma, johon olisi puututtava.⁷ Julkiseen kuulemiseen vastanneista 84,5 prosenttia katsoi, että lobbaus- tai suhdetoimintaan, josta kolmannet maat maksavat korvauksen tai jota toteutetaan niiden valvonnassa, liittyy suuri peitellyn ulkomaisen sekaantumisen riski. Euroopan parlamentti⁸ ja neuvosto⁹ ovat korostaneet, että on tärkeää puuttua ulkomaisen sekaantumisen aiheuttamaan demokratiaan kohdistuvaan uhkaan. Nämä huolenaiheet ovat lisääntyneet Venäjän aloitettua hyökkäyssotansa Ukrainaa vastaan.

Tämän unionin tason nykyisiä toimenpiteitä täydentävän ehdotuksen päätavoitteena olisi **ottaa käyttöön yhteiset avoimuus- ja vastuuvellollisuusvaatimukset sisämarkkinoilla kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontatoimintaa varten**. Aloitteella asetettaisiin tällaiselle toiminnalle yhteiset avoimuusvaatimukset ja parannettaisiin siten sisämarkkinoiden toimintaa tällaisen toiminnan kannalta, luotaisiin tasapuoliset toimintaedellytykset, vähennettäisiin sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia yhteisöille, jotka pyrkivät toteuttamaan edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta yli rajojen, ja estettäisiin eri maiden sääntelyerojen hyväksikäyttö. Keskeinen osa ehdotusta on kansallisten rekisterien perustaminen tällaista toimintaa toteuttavia yhteisöjä varten.

Ehdotetussa direktiivissä säädettäisiin täydellisestä yhdenmukaistamisesta ja sillä otettaisiin käyttöön oikeasuhteiset yhdenmukaistetut avoimuusvaatimukset ja kattava suojatoimien järjestelmä, johon sisältyy tehokas tuomioistuINVALVONTA, sekä yhdenmukaistettu seuraamusjärjestelmä, joka rajoittuu hallinnollisiin sakkoihin. Lisäksi siinä säädettäisiin riippumattomista valvontaviranomaisista, velvollisuudesta estää leimautuminen ja erityisesti tarpeesta varmistaa, ettei avoimuussääntöjen soveltamisesta aiheudu kielteisiä seurauksia yhteisöille, joihin niitä sovelletaan. Tämä estää tehokkaasti ylisääntelyn ja leimautumisen. Yhdenmukaistettujen sääntöjen puitteissa jäsenvaltioita kiellettäisiin poikkeamasta säännöistä säätämällä laajemmista avoimuusvaatimuksista.

Näillä toimilla pyritäisiin myös parantamaan unionin ja jäsenvaltioiden demokraattisten instituutioiden lahjomattomuutta ja yleistä luottamusta niihin varmistamalla kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuus ja parantamalla tietämystä tällaisen toiminnan laajuudesta sekä siihen liittyvistä suuntauksista ja sen taustalla vaikuttavista toimijoista. Lisäksi johdonmukaisella ja oikeasuhteisella unionin lähestymistavalla, jossa keskitytään avoimuuteen ja demokraattiseen vastuuvellollisuuteen, jotta voidaan vastata kolmansien maiden yhteisöjen puolesta toteutettavan edunvalvonnan aiheuttamiin haasteisiin, voitaisiin osaltaan edistää kansainvälisten normien asettamista. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että nykyinen jäsenvaltioiden hajanainen lähestymistapa

⁷ Ks. [Flash-eurobarometri 528](#) ”Kansalaisuus ja demokratia”.

⁸ Euroopan parlamentti on vuodesta 2019 lähtien perustanut kaksi erityisvaliokuntaa (INGE- ja INGE2), jotka käsittelevät ulkomaista sekaantumista kaikkiin Euroopan unionin demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvää disinformaatiota sekä lahjomattomuuden, avoimuuden ja vastuuvellollisuuden vahvistamista Euroopan parlamentissa, joka on hyväksynyt asiaa koskevia päätöslauselmia. Ks. Euroopan parlamentin päätöslauselma 9. maaliskuuta 2022 ulkomaisesta sekaantumisesta kaikkiin Euroopan unionin demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvästä disinformaatiosta (2020/2268(INI)), Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. heinäkuuta 2023 suosituksista avoimuutta, lahjomattomuutta, vastuuvellollisuutta ja korruption torjuntaa koskevien Euroopan parlamentin sääntöjen uudistamiseksi (2023/2034(INI)), Euroopan parlamentin päätöslauselma 1. kesäkuuta 2023 ulkomaisesta sekaantumisesta kaikkiin Euroopan unionin demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvästä disinformaatiosta (2022/2075(INI)).

⁹ Neuvoston päätelmät täydentävistä pyrkimyksistä parantaa selviytymiskykyä ja torjua hybridiuhkia (10.12.2019), 14972/19; neuvosto päätelmät tutkimusta ja innovointia koskevasta kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta – Euroopan kansainvälistä yhteistyötä muuttuvassa maailmassa koskeva strategia (28.9.2021), 12301/21; neuvoston päätelmät ulkomaisesta tiedonmanipuloinnista ja häirinnästä (FIMI) (18.7.2022), 11173/22.

todennäköisemmin vahingoittaa unionin mainetta, koska siitä puuttuu yhdenmukainen ja johdonmukainen lähestymistapa.

Tarvitaan unionin tason toimia, jotta voidaan estää uusien esteiden muodostuminen ja varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan osalta. Ilman unionin toimia jäsenvaltiot torjuvat demokratiaan kohdistuvia tunnistettuja riskejä yksipuolisesti, mikä uhkaa heikentää sisämarkkinoiden toimintaa kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvonnan osalta. Sen vuoksi tämän aloitteen ensisijaisena tavoitteena on jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen.

Tässä ehdotuksessa esitetään oikeasuhteisella tavalla erityisiä ja kohdennettuja toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan, että edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta sisämarkkinoilla toteuttavat yhteisöt voivat tehdä niin yhdenmukaistetussa, avoimessa ja ennakoitavammassa oikeudellisessa ympäristössä, sillä tästä hyötyvät sekä asianomaiset yhteisöt että toiminnan kohteena olevat päätöksentekijät ja kansalaiset. Vahvoilla suojatoimilla estetään mahdolliset kielteiset vaikutukset asianomaisiin toimijoihin ja varmistetaan perusoikeuksien sekä demokratian periaatteiden ja arvojen täysimääräinen kunnioittaminen. Ehdotus ei kata yhteisöjä, jotka saavat rahoitustukea muista jäsenvaltioista tai kolmansien maiden yhteisöiltä sellaisia tarkoituksia varten, jotka eivät liity edunvalvontaan.

Tämä lähestymistapa eroaa radikaalisti eräillä muilla lainkäyttöalueilla toteutetuista menettelyistä (ns. ulkomaisia agentteja koskevat lait).¹⁰ Tällaisiin lakeihin sisältyy usein toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kohtuuttomasti kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia leimaamalla, pelottelemalla ja rajoittamalla tiettyjen kansalaisjärjestöjen, toimittajien tai ihmisoikeuksien puolustajien toimintaa. Leimaamalla organisaatioita ulkomaisiksi agenteiksi tällaisten lakien nojalla pyritään usein heikentämään sekä niiden rahoitusvakautta että niiden uskottavuutta.

Toisin kuin tällaisissa ulkomaisia agentteja koskevissa laeissa, tässä ehdotuksessa ei pyritä mustamaalaamaan tiettyjen yhteisöjen, kuten kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, toimintaa eikä rajoittamaan kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia. Sen sijaan siinä säädetään avoimuus- ja vastuuvollisuusvaatimuksista, joita sovelletaan kaikkiin edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta toteuttaviin yhteisöihin niiden oikeudellisesta asemasta riippumatta. Toimenpiteillä ei myöskään kielletä minkäänlaista toimintaa eikä edellytetä läpinäkyvyyttä sellaiselta ulkomaiselta rahoitukselta, joka ei liity kolmansien maiden puolesta toteutettavaan edunvalvontatoimintaan. Ehdotukseen sisältyy myös suojatoimia, joilla pyritään varmistamaan oikeasuhteinen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja täytäntöönpano sekä välttämään leimautumisen riski.

¹⁰ Unioni tuomitsee johdonmukaisesti kaikki aiheettomat perusvapauksien rajoitukset sekä kansalaisyhteiskuntaan ja poliittiseen toimintaympäristöön kohdistuvat rajoitukset, jotka ovat vastoin kansainvälistä ihmisoikeuslainsäädäntöä, mukaan lukien nk. ulkomaisia agentteja koskevat lait. Ks. esim. ”Venäjä: ulkoasiainedustajan EU:n puolesta antama julkilausuma ulkomaisia agentteja koskevan lain käyttöönnoton 10. vuosipäivästä”, saatavilla osoitteessa <https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2022/07/20/russia-declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-the-10th-anniversary-of-the-introduction-of-the-law-on-foreign-agents/>; ”Georgia: Statement by the High Representative on the adoption of the Georgian “foreign influence” law”, saatavilla osoitteessa https://www.eeas.europa.eu/eeas/georgia-statement-high-representative-adoption-%E2%80%9Cforeign-influence%E2%80%9D-law_en, ja ”EU in BiH on recent developments in the RS”, saatavilla osoitteessa https://www.eeas.europa.eu/delegations/bosnia-and-herzegovina/eu-bih-recent-developments-rs_en?s=219

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tällä ehdotuksella täydennetään ehdotusta **asetukseksi poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta**¹¹. Poliittista mainontaa koskevalla ehdotuksella pyritään varmistamaan poliittisen mainonnan palvelujen korkeatasoinen läpinäkyvyys unionissa käytetystä välineestä riippumatta ja tarjoamaan lisätakeita, joita sovelletaan poliittisen mainonnan kohdentamiseen henkilötietojen käsittelyn perusteella.

Tällä aloitteella on eri soveltamisala kuin poliittista mainontaa koskevalla ehdotuksella: se kattaa kolmannen maan yhteisön puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan. Tähän sisältyy edunvalvontatoiminta, jossa järjestetään viestintä- tai mainoskampanjoita, joita voidaan myös pitää poliittisena mainontana. Edunvalvonnalla tarkoitetaan kuitenkin pääasiassa toimintaa, joka ei ole myös ”poliittista mainontaa” (esim. suoraan yksityishenkilöihin kohdennettu lobbaus). Poliittista mainontaa koskeva ehdotus myös kattaisi sen soveltamisalaan kuuluvan toiminnan riippumatta siitä, toteutetaanko niitä kolmannen maan puolesta.

Poliittista mainontaa koskevan ehdotuksen mukaan läpinäkyvyys varmistetaan erityisesti asettamalla yksittäisten henkilöiden saataville määrätyt tiedot kunkin poliittisen mainoksen yhteydessä. Lisäksi niiden poliittisen mainonnan julkaisijoiden, jotka ovat digipalvelusäädöksessä¹² tarkoitettuja erittäin suuria verkkoalustoja, olisi digipalvelusäädöksen 39 artiklan nojalla asetettava läpinäkyvyysilmoituksen sisältämät tiedot saataville julkaistujen mainosten rekisterien kautta. Tällä aloitteella täydennetään kyseistä vaatimusta antamalla yleisölle mahdollisuus tutustua jäsenvaltioiden kansallisissa rekistereissä oleviin edunvalvontatoiminnan tarjoajia koskeviin täydentäviin tietoihin, joihin kuuluu mm. selkeä tieto siitä, minkä kolmannen maan puolesta ja missä jäsenvaltioissa edunvalvontatoimintaa toteutetaan, sekä niistä lainsäädäntöehdotuksista, toimintapolitiikoista tai aloitteista, joihin sillä pyritään vaikuttamaan.

Tällä ehdotuksella täydennetään myös **digipalvelusäädöstä**, jonka mukaan verkkoalustojen tarjoajien on asetettava määrätyt tiedot esittämistään mainoksista saataville verkkorajapinnoillaan. Lisäksi digipalvelusäädöksessä edellytetään, että erittäin suurten verkkoalustojen tai erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat, jotka esittävät verkkorajapinnoillaan mainoksia, kokoavat ja asettavat julkisesti saataville verkkorajapintansa erityisessä osiossa mainosten tiedot sisältävän rekisterin sellaisen luotettavan välineen avulla, jolla voidaan tehdä hakuja. Siinä myös veloitetaan tällaiset palveluntarjoajat arvioimaan palvelunsa toimintaan, suunnitteluun tai käyttöön liittyviä riskejä, joilla on todellisia tai ennakoitavissa olevia kielteisiä vaikutuksia erilaisiin yhteiskunnallisiin riskeihin esimerkiksi kansalaiskeskustelun, vaaliprosessien ja yleisen turvallisuuden kannalta, ja toteuttamaan toimia niiden lieventämiseksi.

Tällä aloitteella on eri soveltamisala kuin digipalvelusäädöksellä, koska se kattaa edunvalvontatoiminnan kolmansien maiden puolesta. Tällaiseen toimintaan voi kuulua (esim. osana mainos- tai viestintäkampanjan järjestämistä) mainosten sijoittaminen digipalvelusäädöksen soveltamisalaan kuuluvien verkkoalustojen verkkorajapinnoille. Tällaisten tilanteiden osalta tässä aloitteessa säädetään, että edunvalvontatoimintaa toteuttavan yhteisön olisi nimettävä verkkoalustapalvelujen tarjoajat rekisteröintitiedoissaan ja

¹¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta, COM(2021) 731 final.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

sisällytettävä niiden palveluihin liittyvät kustannukset kyseisen yhteisön ilmoittamaan korvauksen määrään. Aloitteella ei kuitenkaan säännellä tällaisiin tilanteisiin liittyvää verkossa toimivien välittäjien vastuuta eikä aseteta vaatimuksia suoraan verkkoalustan tarjoajille.

Lisäksi ehdotuksella täydennetään ehdotusta **eurooppalaisesta medianvapaussäädöksestä**¹³, jolla pyritään korjaamaan tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta sekä toimituksellista riippumattomuutta koskevien kansallisten sääntelytapojen hajanaisuutta, jotta voidaan varmistaa mediapalvelujen vapaa tarjonta sisämarkkinoilla ja varmistaa samalla, että jäsenvaltiot voivat edelleen mukauttaa mediapolitiikkaa kansalliseen tilanteeseensa toimivaltansa mukaisesti. Medianvapaussäädöstä koskevan ehdotuksen painopisteitä ovat julkisten tiedotusvälineiden riippumattomuus ja rahoitusvakaus sekä tiedotusvälineiden omistussuhteiden ja valtion mainonnan ja tiedotuksen jakautumisperusteiden läpinäkyvyys. Ehdotuksen mukaan uutis- ja ajankohtaissisältöä tarjoavien mediapalvelujen tarjoajien olisi asetettava palvelujensa vastaanottajien saataville helposti ja suoraan toiminimensä sekä suorien, välillisten tai tosiasiallisten omistajiensa ja edunsaajiensa nimet, joihin voisi periaatteessa kuulua myös kolmansien maiden hallituksia. Lisäksi mediapalvelujen tarjoajien olisi toteutettava asianmukaisiksi katsomansa toimenpiteet yksittäisten toimituksellisten päätösten riippumattomuuden takaamiseksi.

Audiovisuaalisia mediapalveluja koskevalla direktiivillä¹⁴ pyritään luomaan audiovisuaalisten mediapalvelujen sisämarkkinat ja varmistamaan niiden asianmukainen toiminta samalla kun edistetään kulttuurista monimuotoisuutta ja tarjotaan riittävä kuluttajansuojan ja lastensuojelun taso. On melko epätodennäköistä, että tämän ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvat mainoskampanjat, joiden tavoitteena on vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisiin päätöksentekoprosesseihin unionissa, kuuluisivat kyseisen direktiivin soveltamisalaan.

Siltä osin kuin mediapalvelun tarjoajat levittävät mainoksia palveluna yhteisöille, jotka toteuttavat edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta, tässä ehdotuksessa säädettäisiin, että tällaiset mediapalvelun tarjoajat on nimettävä yhteisön rekisteröintitiedoissa ja että asiaankuuluvat kustannukset on sisällytettävä ilmoitettuun korvauksen määrään. Tässä ehdotuksessa ei kuitenkaan asetettaisi tällaisissa tilanteissa vaatimuksia kyseisille palveluntarjoajille.

Tämä ehdotus ei kata toimintaa, jota säännellään **Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden** perussäännöstä ja rahoituksesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU, Euratom) N:o 1141/2014¹⁵, mukaan lukien lahjoitukset kolmannen maan viranomaisilta tai yrityksiltä, joihin nähden tällainen viranomainen voi käyttää määräysvaltaa joko suoraan tai välillisesti.

¹³ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla (eurooppalainen medianvapaussäädös) ja direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta, COM(2022) 457 final, 16.9.2022.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) N:o 1141/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta (EUVL L 317, 4.11.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1141/oj>).

Vuotuisissa **oikeusvaltiokertomuksissa**¹⁶ on vuodesta 2020 lähtien seurattu korruptiontorjuntaa koskevassa jaksossa edunvalvonnan ja lobbauksen sääntelyä kaikissa jäsenvaltioissa voimassa olevien eurooppalaisten ja kansainvälisten normien puitteissa. Komissio on vuodesta 2022 lähtien antanut jäsenvaltioille oikeusvaltiokertomusten yhteydessä suosituksia muun muassa edunvalvonnan kannalta merkityksellisistä näkökohdista. Esimerkiksi Tanskaa ja Slovakiaa kehoitettiin vuonna 2022 ottamaan käyttöön lobbausta koskevat säännöt, kun taas Romaniaa kehoitettiin ottamaan käyttöön parlamentin jäseniin kohdistuvaa lobbausta koskevat säännöt. Belgiaa kehoitettiin saattamaan päätökseen lobbausta koskeva lainsäädäntöuudistus, jolla luotavaan kehykseen sisältyy mm. avoimuusrekisteri ja lainsäädännöllinen jalanjälki ja joka kattaa sekä parlamentin että hallituksen jäsenet. Samana vuonna Espanjalle suositeltiin, että se jatkaa toimia lobbausta koskevan lainsäädännön laatimiseksi ja perustaa pakollisen julkisen lobbausrekisterin.¹⁷

Vuonna 2023 komissio totesi oikeusvaltiokertomusten yhteydessä, että kehitys lobbauksen alalla jatkui, sillä jotkin jäsenvaltiot olivat tarkistaneet edunvalvonnan avoimuutta koskevia sääntöjään vuonna 2022 annettujen suositusten mukaisesti. Esimerkiksi Latviassa oli hyväksytty uusi lobbauslaki, jossa säädetään lobbausrekisterin perustamisesta. Virossa viranomaiset olivat jatkaneet toimia, joilla lobbausta koskevat suuntaviivat pyritään panemaan tuloksellisesti täytäntöön. Kyproksessa oli hyväksytty lobbausta koskeva täytäntöönpanoasetus, jossa selvennetään lobbaustoiminnan ilmoittamisessa, kirjaamisessa ja julkaisemisessa noudatettavaa menetelmää. Liettuassa nykyiset lobbaussäännöt tuottivat hyviä tuloksia jätettyjen ilmoitusten määrässä mitattuna. Vuoden 2023 oikeusvaltiokertomuksessa annettiin jäsenvaltioille myös lobbaukseen ja edunvalvontaan liittyviä lisäsuosituksia siltä osin kuin vuoden 2022 suosituksia ei ollut noudatettu kaikilta osin tai oli ilmennyt uusia haasteita.¹⁸

Ehdotetulla **korruptiontorjuntaa koskevalla direktiivillä**¹⁹ pyritään suojelemaan demokratiaa ja yhteiskuntaa korruption vaikutuksilta ja ehdotetaan unionin rikosoikeudellisen kehyksen päivittämistä siten, että siihen sisällytetään lahjontaa ja varojen väärinkäyttöä koskevien rikosten lisäksi vaikutusvallan kauppaaminen, virka-aseman väärinkäyttö, oikeudenkäytön estäminen ja korruptionrikoksilla vaurastuminen. Jos edunvalvontatoimintaan liittyvää peiteltyä vaikuttamista ja yleistä avoimuuden puutetta ei torjuta, ne voivat edistää ja lisätä korruptiota. Direktiiviehdotuksessa säädetään, että jos tällaiset rikokset on tehty kolmannen maan hyväksi, jäsenvaltioiden olisi pidettävä tätä raskauttavana asianhaarana. Tämä ehdotus täydentäisi ehdotettua korruptiontorjuntaa koskevaa direktiiviä, sillä kolmansien maiden yhteisöjen puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuuden odotetaan vaikuttavan myönteisesti myös korruption ehkäisemiseen ja havaitsemiseen.

¹⁶ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism_fi

¹⁷ Vuoden 2022 oikeusvaltiokertomuksessa annetut muut edunvalvontaa koskevat suositukset koskivat Saksaa, Viroa, Irlantia, Ranskaa, Kroatiaa, Italiaa, Latviaa, Luxemburgia, Unkaria, Alankomaita ja Puolaa.

¹⁸ Lobbaukseen liittyvät lisäsuositukset koskevat Saksaa, Tšekkiä, Tanskaa, Irlantia, Espanjaa, Ranskaa, Kroatiaa, Italiaa, Latviaa, Luxemburgia, Unkaria, Alankomaita, Itävaltaa, Puolaa, Romaniaa ja Slovakiaa.

¹⁹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi korruption torjunnasta sekä neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS ja sellaisen lahjonnan torjumisesta, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, tehdyn yleissopimuksen korvaamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 muuttamisesta, COM(2023) 234 final.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Demokratian vaaliminen, suojeleminen ja vahvistaminen unionissa on yksi komission keskeisistä prioriteeteista, jotka on määritelty puheenjohtaja Ursula von der Leyenin esittämässä poliittisissa suuntaviivoissa²⁰. Komissio esitteli vuonna 2020 yleistavoitteen ”Uutta vauhtia eurooppalaiselle demokratialle” puitteissa **Euroopan demokratiatoimintasuunnitelman**²¹, jonka tavoitteena on suojella ja vahvistaa unionin demokratioita turvaamalla vaalien luotettavuus, edistämällä vapaita ja rehellisiä vaaleja, vahvistamalla tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta sekä torjumalla disinformaatiota ja ulkomaista häirintää.

Puheenjohtaja Ursula von der Leyen ilmoitti unionin tilaa koskevassa puheessaan vuonna 2022²² toimenpidepaketista, jonka tarkoituksena on puolustaa demokratiaa peitellyltä ulkomaiselta vaikuttamiselta. Paketilla täydennetään toimia, joita on jo toteutettu unionin tasolla Euroopan demokratiatoimintasuunnitelman mukaisesti. Tämän aloitteen lisäksi pakettiin sisältyy vaaleihin liittyviä erityistoimenpiteitä ennen Euroopan parlamentin vaaleja sekä toimenpiteitä, joilla edistetään suotuisia kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia sekä viranomaisten osallisuutta edistävää ja tuloksellista yhteydenpitoa kansalaisjärjestöjen ja kansalaisten kanssa²³. Kaikilla näillä toimenpiteillä pyritään vahvistamaan demokratian häiriönsietokykyä sisältä päin.

Tällä aloitteella on tarkoitus muuttaa **väärinkäytösten paljastajia koskevaa direktiiviä**²⁴ sen varmistamiseksi, että väärinkäytösten paljastajat voivat ilmoittaa jäsenvaltioiden perustamille valvontaviranomaisille ehdotuksessa säädettyjen vaatimusten tosiasiallisesta tai mahdollisesta rikkomisesta.

Tämä ehdotus ei vaikuta millään tavoin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEU-sopimus’, 29 artiklan tai SEUT-sopimuksen 215 artiklan nojalla hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden soveltamiseen. Kyseiset toimenpiteet ovat keskeinen väline unionin yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa, jonka avulla unioni voi tarvittaessa toteuttaa toimia konfliktien estämiseksi tai uusiin tai nykyisiin kriiseihin vastaamiseksi kansainvälisellä tasolla sekä rauhan, demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamisen edistämiseksi. Tämä ehdotus ei vaikuta etenkään kieltoon asettaa suoraan tai välillisesti varoja tai taloudellisia resursseja unionin rajoittavissa toimenpiteissä lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten tai niitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai niiden hyväksi.

Tämä aloite liittyy myös **yhdistysten rajat ylittävää toimintaa** koskevaan direktiiviehdotukseen²⁵. Kyseisellä ehdotuksella luodaan uusi voitto tavoittelemattoman yhdistyksen oikeudellinen muoto ja helpotetaan niiden rajat ylittävää toimintaa sekä

²⁰ https://commission.europa.eu/document/aa3bc4a8-50b7-425a-a81c-e7360e01a24d_fi

²¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/european-democracy-action-plan_fi

²² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/speech_22_5493

²³ COM(2023) 630 final, C(2023) 8626 final ja C(2023) 8627 final.

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

²⁵ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi eurooppalaisista rajat ylittävistä yhdistyksistä (COM(2023) 516 final), jolla pyritään puuttumaan yhdistyksiä ja muita voitto tavoittelemattomia järjestöjä koskevien kansallisten sääntöjen hajanaisuuteen kaikkialla unionissa ja helpottamaan niiden rajat ylittävää toimintaa sisämarkkinoilla.

myönnetään niille tiettyjä oikeuksia, kun taas tällä lainsäädäntöaloitteella otetaan käyttöön yhteiset avoimuus- ja vastuuvollisuusvaatimukset edunvalvontatoiminnalle, jonka tavoitteena on vaikuttaa päätöksentekoprosessiin unionissa ja jota toteutetaan kolmansien maiden puolesta. Käytännössä rajat ylittävää toimintaa harjoittavien yhdistysten on noudatettava tämän ehdotuksen mukaisia kohdennettuja avoimuusvaatimuksia vain, jos ne toteuttavat edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden yhteisöjen puolesta.

Tämä aloite ei vaikuttaisi komission oikeuteen panna vireille ja suorittaa sisämarkkinoita vääristäviä ulkomaisia tukia koskevia tutkimuksia **ulkomaisia tukia koskevan asetuksen**²⁶ nojalla tai antaa lausuntoja **ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa koskevan asetuksen**²⁷ nojalla.

Jotkin yhteisöt, jotka toteuttavat edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta, voisivat kuulua myös **yritysten kestävyysraportointia koskevan direktiivin**²⁸ soveltamisalaan. Näitä tapauksia ei olisi paljon, ja ne rajoittuisivat tilanteeseen, jossa jonkin suuren yrityksen toiminnan katsotaan liittyvän kolmanteen maahan.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotuksen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 114 artikla, jossa määrätään toimenpiteistä sisämarkkinoiden toteuttamisen ja toiminnan varmistamiseksi. Tämä artikla mahdollistaa sellaisten toimien hyväksymisen, joilla lähennetään sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevia jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä. Se on asianmukainen oikeusperusta toimille, jotka kattavat palveluntarjoajat sisämarkkinoilla ja joilla puututaan jäsenvaltioiden säännösten välisiin eroihin, jotka haittaavat perusvapauksia ja vaikuttavat suoraan sisämarkkinoiden toimintaan.

Kansallisissa lainsäädännöissä on eroja, ja ne myös lisääntyvät, koska jotkin jäsenvaltiot ovat säätäneet tai aikovat säätää edunvalvontaan sovellettavista avoimuusvaatimuksista. Tämä tilanne aiheuttaa sääntelyn hajanaisuutta, koska säännöt, jotka koskevat edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta toteuttavien yhteisöjen avoimuutta, eroavat toisistaan niissä edellytettujen avoimuuden osatekijöiden (ilmoitettavat tiedot, niiden päivitystiheys) ja soveltamisalan (soveltamisalaan kuuluvat tai sen ulkopuolelle suljetut toimintatyypit) osalta.

Tällainen hajanaisuus vaikeuttaa edunvalvonnan tarjoamista yli rajojen, ja se todennäköisesti lisääntyy erityisesti kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvonnan tarjoamisen osalta. Yhdenmukaistetuilla avoimuustoimenpiteillä pyritään luomaan tasapuoliset

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2560, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, sisämarkkinoita vääristävistä ulkomaisista tuista (EUVL L 330, 23.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>), jonka tavoitteena on luoda yhdenmukaistettu kehys, jolla puututaan ulkomaisten tukien suoraan tai välillisesti aiheuttamiin kilpailun vääristymiin sisämarkkinoilla.

²⁷ Asetuksella (EU) 2019/452 unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta (EUVL L 79I, 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>) luodaan unionin puitteet kolmansista maista tulevien suorien sijoitusten seuraamiseksi turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä.

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2464, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, asetuksen (EU) N:o 537/2014, direktiivin 2004/109/EY, direktiivin 2006/43/EY ja direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta yritysten kestävyysraportoinnin osalta (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>). Sitä sovelletaan kaikkiin osakeyhtiöihin, jotka eivät ole tilinpäätösdirektiivissä määriteltäviä pk-yrityksiä, sekä kaikkiin säännellyillä markkinoilla listattuihin osakeyhtiöihin (mukaan lukien listatut pk-yritykset), mutta ei mikroyrityksiin.

toimintaedellytykset sekä vähentämään säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia, eri maiden sääntelyerojen hyväksikäyttöä ja kansallisen lainsäädännön epäjohtonmukaisesta kehityksestä johtuvien lisäesteiden syntymistä sisämarkkinoilla kolmansien maiden puolesta toteutettavalle edunvalvontatoiminnalle. Ilman unionin tason toimia nämä eroavuudet lisääntyvät entisestään, kun joissakin jäsenvaltioissa hyväksytään uusia aloitteita, jotka koskevat erityisesti edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta, kun taas toisissa jäsenvaltioissa ei puututa edunvalvontapalvelujen avoimuuteen.

Sisämarkkinoita koskevan tavoitteen mukaisesti tässä ehdotuksessa säädetään, että yhteisöjen olisi rekisteröidyttävä siinä jäsenvaltiossa, jossa niiden päätoimipaikka sijaitsee, riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa (jäsenvaltioissa) ne aikovat toteuttaa edunvalvontatoimintaansa. Lisäksi ehdotuksessa säädetään, että valvontaviranomainen voisi erityistapauksissa ja oikeasuhteisella tavalla pyytää tietoja, jotka voitaisiin jakaa muiden jäsenvaltioiden valvontaviranomaisille.

SEU-sopimuksen 2 artiklan²⁹ mukaisesti näillä toimilla pyritäisiin myös parantamaan unionin ja jäsenvaltioiden demokraattisten instituutioiden lahjomattomuutta ja yleistä luottamusta niihin varmistamalla kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuus ja parantamalla tietämystä tällaisen toiminnan laajuudesta sekä siihen liittyvistä suuntauksista ja sen taustalla vaikuttavista toimijoista. Vaikka tavoite avoimuuden varmistamisesta toiminnassa, jolla kolmannet maat pyrkivät vaikuttamaan julkiseen päätöksentekoon unionissa, on tähän ehdotukseen sisältyviin yhdenmukaistamistoimenpiteisiin liittyvien valintojen kannalta tärkeä tekijä, ehdotuksen päätavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden toimintaedellytyksiä.

Edellä esitetyn perusteella täydellinen yhdenmukaistaminen unionin tasolla on tarpeen, ja SEUT-sopimuksen 114 artikla on tälle aloitteelle asianmukainen oikeusperusta.³⁰

• **Toissijaisuusperiaate**

SEU-sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti EU:n tasolla olisi toteutettava toimia vain, jos jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin EU:n tasolla.

Koska kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa koskevien jäsenvaltioiden sääntöjen soveltamisala, sisältö ja vaikutus vaihtelevat, muodostumassa on hajanainen kansallisten sääntöjen kehys, jonka hajanaisuus uhkaa edelleen lisääntyä, etenkin kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvonnan osalta. Tämä heikentää sisämarkkinoita luomalla epätasapuoliset toimintaedellytykset ja tarpeettomia kustannuksia yhteisöille, jotka pyrkivät toteuttamaan rajatylittävää edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta. Se kannustaa toimijoita käyttämään hyväksi eri maiden sääntelyeroja, joiden avulla ne voivat välttää avoimuustoimenpiteitä, mikä puolestaan heikentää kansalaisten luottamusta sääntelyn vaikuttavuuteen.

Nämä ongelmat voidaan ratkaista ainoastaan unionin tason toimilla, sillä kansallisen tason sääntely luo jo nyt esteitä rajat ylittävälle edunvalvontatoiminnalle sisämarkkinoilla. Kansallisen lainsäädännön nojalla toteutettujen toimien vaikutukset sen sijaan rajoittuisivat

²⁹ Ks. tuomio 16.2.2022, Unkari v. Euroopan parlamentti ja neuvosto, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, jossa tuomioistuimien totesi, että Euroopan unionin on voitava puolustaa arvojaan perussopimuksissa määrätyn toimivaltansa rajoissa.

³⁰ Ks. myös tuomio 10.12.2002, British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, C-491/01, ECLI:EU:C:2002:741, 75 kohta.

yhteen ainoaan jäsenvaltioon, ja vaarana olisi, että niitä kierrettäisiin tai että niiden noudattamista olisi vaikea valvoa suhteessa yhteisöihin, jotka toteuttavat edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta muista jäsenvaltioista käsin. Lisäksi jotkin jäsenvaltiot harkitsevat parhaillaan ulkomaista vaikutusvaltaa käsitteleviä lainsäädäntöaloitteita, jotka eivät välttämättä ole linjassa tämän aloitteen oikeasuhteisen ja kohdennetun lähestymistavan kanssa ja eivätkä tarjoa kattavaa suojatoimien järjestelmää. Ainoastaan unionin tason toimilla voidaan puuttua tähän johdonmukaisesti kaikkialla sisämarkkinoilla. Yhteisten ja oikeasuhteisten vaatimusten vahvistaminen kolmansien maiden puolesta unionin tasolla toteutettavan edunvalvonnan avoimuuden takaamiseksi on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa, että tällaiset toimenpiteet otetaan johdonmukaisesti käyttöön kaikissa jäsenvaltioissa kaikkien perusoikeuksien osalta ja että niihin sovelletaan erityisesti kattavia suojatoimia, mukaan lukien mahdollisuus saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Kolmansien maiden puolesta toteutettava edunvalvontatoiminta on valtioiden rajat ylittävä kysymys, johon on puututtava unionin tasolla. Yhden jäsenvaltion poliittisiin päätöksiin ja poliittisiin prosesseihin vaikuttamisella voi olla vaikutuksia kyseisen jäsenvaltion rajojen ulkopuolella, toisessa jäsenvaltiossa tai Euroopan tasolla. Unionin tason toimien puuttuminen voi johtaa siihen, että jotkin jäsenvaltiot ovat muita vähemmän tietoisia kolmansien maiden puolesta toteutettavasta edunvalvontatoiminnasta. Vaikuttaa epätodennäköiseltä, että jäsenvaltiot voisivat kansallisella tasolla vahvistaa yhdenmukaistetut normit sille, miten kolmansien maiden puolesta toteutettavasta edunvalvontatoiminnasta kerätään vertailukelpoisia tietoja, tai että ne perustaisivat järjestelmällisen unionin laajuisen yhteistyömekanismin tietojen vaihtamiseksi keskenään ja komission kanssa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Mitä tulee suhteellisuusperiaatteeseen, ehdotetun säädöksen sisältö ja muoto eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan tavoitteen saavuttamiseksi.

Ehdotus perustuu voimassa olevaan unionin lainsäädäntöön, ja se on oikeasuhteinen ja tarpeellinen sen tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitellut toimenpiteet rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen, jotta voidaan puuttua asiaa koskevan sääntelykehyksen odotettuun hajanaisuuteen.

Ehdotus rajoittuu avoimuusvaatimuksiin, jotka koskevat ainoastaan sellaisia yhteisöjä, jotka toteuttavat edunvalvontapalveluja kolmansien maiden puolesta. Avoimuusvelvoitteiden oikeasuhteisuutta on harkittu huolellisesti, ja se näkyy asetetuissa rajoitetuissa vaatimuksissa (selvästi rajoitetut tiedonantovaatimukset, rajoitetut tietojen kirjaamisvelvoitteet jne.). Ehdotuksella ei pyritä rajoittamaan edunvalvontapalvelujen tarjoamista vaan päinvastoin parantamaan sisämarkkinoiden toimintaa ja helpottamaan tällaisten palvelujen tarjoamista yli rajojen parantamalla niiden avoimuutta ja johdonmukaisuutta kaikkialla unionissa.

Ehdotus sisältää myös tarvittavat suojatoimet, joilla pyritään varmistamaan oikeasuhteinen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja täytäntöönpano sekä välttämään leimautumisen riski. Ehdotuksella ei pyritä estämään kolmansia maita esittämästä näkemyksiään, vaan sen tarkoituksena on varmistaa, että se tapahtuu avoimesti ja vastuuvollisuutta noudattaen. Siinä ei aseteta yhteisöille vaatimuksia pelkästään sillä perusteella, että ne saavat rahoitusta ulkomailta, vaan siinä keskitytään lisäämään avoimuutta niiden toteuttaessa edunvalvontatoimintaa sellaisten kolmansien maiden puolesta, joiden tavoitteena on vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisiin päätöksentekoprosesseihin unionissa. Tästä syystä organisaation perusrahoituksen tukemista tai vastaavaa taloudellista tukea, joka myönnetään esimerkiksi voittoa tavoittelemattomalle organisaatiolle kolmannen maan lahjoittajajärjestelmän nojalla, ei tulisi pitää edunvalvontapalvelusta saatuna korvauksena, jos

ne eivät liity edunvalvontatoimintaan eli jos kyseinen yhteisö saisi tällaista rahoitusta riippumatta siitä, toteuttaako se tällaista edunvalvontatoimintaa kyseisen rahoituksen myöntävän kolmannen maan hyväksi.

Lisäksi ehdotukseen sisältyy erityinen vaatimus, jonka mukaan jäsenvaltioiden kansallisissa rekistereissä olevat tiedot on esitettävä neutraalisti ja tosiasioiden pohjalta siten, että ne eivät johda rekisteröityjen yhteisöjen leimautumiseen. Tietojen yhteydessä olisi erityisesti vältettävä esittämästä sellaisia lausuntoja tai liittämästä niihin sellaisia määräyksiä, jotka voisivat synnyttää epäluottamusta rekisteröityjä yhteisöjä kohtaan ja jotka olisivat omiaan estämään jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä toimimasta niiden kanssa tai antamasta niille taloudellista tukea.

Valvontaviranomaisten valtuudet pyytää tietoja aloitteen soveltamisalaan kuuluvilta yhteisöiltä on rajattu huolellisesti sen varmistamiseksi, että yhteisöille ei esitetä tarpeettomia tai kohtuuttomia pyyntöjä. Rajausta on kaksiosainen: valvontaviranomaiset voivat vaatia vain rajoitettuja tietoja kansalliseen rekisteriin sisältyvien tietojen lisäksi ja vain rajoitetuissa olosuhteissa.

Seuraamusten oikeasuhteisuuden varmistamiseksi ehdotuksessa säädetään, että valvontaviranomaiset voivat määrätä seuraamuksena ehdotettujen velvoitteiden rikkomisesta ainoastaan hallinnollisia sakkoja, joiden sallittu enimmäismäärä perustuu yhteisön taloudellisiin valmiuksiin. Rikosoikeudelliset seuraamukset on nimenomaisesti suljettu pois. Jäsenvaltiot ovat vastuussa sen varmistamisesta, että osallistuminen toimiin, joilla kierretään direktiivin säännöksiä, on kielletty.

- **Toimintatavan valinta**

SEUT-sopimuksen 114 artiklassa annetaan lainsäätäjälle valta antaa asetuksia ja direktiivejä.

Asianmukainen toimintatapa on direktiivi, jolla yhdenmukaistetaan täysin sellaisiin yhteisöihin sovellettavat avoimuusvaatimukset, jotka toteuttavat kolmansien maiden puolesta edunvalvontaa tavoitteena vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisiin päätöksentekoprosesseihin unionissa.

Koska aloitteessa määrätään avoimuutta ja vastuuvollisuutta koskevien vaatimusten täydellisestä yhdenmukaistamisesta, sillä estetään myös ylisääntely. Yhdenmukaistettujen sääntöjen puitteissa jäsenvaltioita kiellettäisiin erityisesti poikkeamasta säännöistä säätämällä laajemmista avoimuusvaatimuksista. Jäsenvaltiot säilyttäisivät täysin yhdenmukaistettujen toimenpiteiden soveltamisalalla rajallisen harkintavallan, josta lainsäädäntöaloitteessa säädetään nimenomaisesti. Jäsenvaltiot voisivat esimerkiksi vapaasti perustaa alueellaan yhden tai useamman kansallisen rekisterin ja valvontaviranomaisen (eri viranomaiset voisivat toimia esimerkiksi maan eri osissa).

Tämä ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan vahvistaa kaikilta osin unionin oikeuden mukaisia sääntöjä sellaisten näkökohtien osalta, jotka eivät kuulu yhdenmukaistettujen sääntöjen soveltamisalaan, esimerkiksi sääntöjä kansallisille virkamiehille, jotka ottavat yhteyttä edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta toteuttaviin yhteisöihin.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotus perustuu sidosryhmien laajaan kuulemiseen, joka toteutettiin niiden yleisten periaatteiden ja standardien mukaisesti, joita komissio soveltaa sidosryhmien kuulemiseen. Kuulemisstrategiassa yksilöitiin keskeiset sidosryhmät. Komissio järjesti ensimmäisen laajan sidosryhmien kuulemisen lokakuun 2022 ja toukokuun 2023 välisenä aikana. Komissio

järjesti lisäkuulemisia jäsenvaltioiden viranomaisten, kaupallisten yhteisöjen ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa muun muassa mahdollisista toimintavaihtoehtoista elo- ja syyskuussa 2023.

Ehdotuksen valmistelua tuettiin myös komission teettämällä ulkopuolisella tutkimuksella.³¹ Toimeksisaaja toteutti osana tätä taustaselvitystä joukon yksittäisiä kuulemisia keskeisten sidosryhmien kanssa.

Julkinen kuuleminen, johon liittyi palaute kannanottopyyntöä koskevaan asiakirjaan³², julkaistiin 16. helmikuuta 2023, ja se päättyi 14. huhtikuuta 2023. Sidosryhmiltä saatiin palautetta ja kannanottoja erityisesti ongelman määrittelyn ja toimintavaihtoehtojen kehittämisestä. Julkista kuulemista tehtiin tunnetuksi sosiaalisen median kampanjalla ja komission verkkosivustolla.

Komissio toteutti kaksi Flash-eurobarometritutkimusta, joista toinen koski demokratiaa ja toinen kansalaisuutta ja demokratiaa. Ensimmäisen tutkimuksen mukaan useampi kuin joka viides eurooppalainen katsoo, että epädemokraattisesta ulkomaisesta lähteestä tuleva, mutta myös kotimaisten toimijoiden rahoittama propaganda ja väävät tai harhaanjohtavat tiedot sekä peitelty ulkomainen sekaantuminen heidän kotimaansa toimintapolitiikkoihin ja talouteen ovat vakavimpia demokratiaan kohdistuvia uhkia.³³ Toinen Eurobarometri-tutkimus puolestaan osoitti, että noin kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta on sitä mieltä, että ulkomainen sekaantuminen unionin demokraattisiin järjestelmiin on vakava ongelma, johon olisi puututtava.³⁴

Lisäksi on laadittu vaikutustenarviointi, jossa esitetään kyseisen aiheen käsittelyyn liittyvät perustelut, analyysit ja näyttö.³⁵ Vaikutustenarviointi sisältää yksityiskohtaisen esittelyn ja analyysin kuulemisstrategiasta ja sen tuloksista.

Komissio järjesti useita kohderyhmien kokouksia kerätäkseen lisänäyttöä ja -tietoa aloitteen aiheena olevista ongelmista sekä valittavasta lähestymistavasta ja sen vaikutuksista. Kohderyhmien kokouksiin osallistui suhdetoimintaan ja edunvalvontaan osallistuvia sidosryhmiä, kuten yritysmaailman etujärjestöjä asiaankuuluvilta aloilta, lobbaus-, konsultti- ja suhdetoimintayrityksiä, kansalaisyhteiskunnan organisaatioita ja edunvalvontapalveluja tarjoavia oikeusalan ammattilaisia. Kohderyhmiin kokoontui myös aiheen asiantuntijoita asiaankuuluvilta aloilta, kuten tiedeyhteisön ja kansallisten viranomaisten edustajia, myös paikallistasolta, sekä kansainvälisistä järjestöistä ja standardointielimistä. Lisäksi järjestettiin muita, myös korkean tason, kokouksia kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja jäsenvaltioiden kanssa.

Komissio analysoi myös ehdotuksen valmistelun yhteydessä saatuja kantoja ja analyysiasiakirjoja ja tutkimuksia. Lisäksi se järjesti kahdenvälisiä kuulemisia sidosryhmien kanssa näiden omasta aloitteesta.

Kaiken kaikkiaan kohderyhmien osanottajat ilmaisivat tukensa aloitteelle, joka koskee kolmansien maiden puolesta toteutettavaan edunvalvontatoimintaan sovellettavia yhteisiä avoimuussääntöjä. He korostivat haasteita, jotka johtuvat siitä, että eri jäsenvaltioissa on

³¹ Tutkimus on saatavilla osoitteessa https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/democracy-and-electoral-rights/studies_en

³² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13744-Avoimuus-kolmansien-maiden-peitellyn-sekaantumisen-estamiseksi_fi.

³³ Flash-eurobarometri 522 ”Demokratia”.

³⁴ Ks. [Flash-eurobarometri 528](#) ”Kansalaisuus ja demokratia”.

³⁵ Ks. oheinen vaikutustenarviointi.

noudatettava erilaisia järjestelmiä ja sääntöjä, ja kannattivat yhdenmukaistettuja sääntöjä unionin tasolla.

Lisäksi julkinen kuuleminen osoitti, että sidosryhmät olivat yleisesti yhtä mieltä siitä, että unionin toimia tarvitaan lobbauksen, suhdetoiminnan ja minkä tahansa muun sellaisen toiminnan avoimuuden lisäämiseksi, joka kolmansien maiden puolesta toteutettuna vaikuttaa merkittävästi demokraattiseen toimintaympäristöön.

Suurin osa julkiseen kuulemiseen vastanneista totesi erityisesti, että lobbaus- ja suhdetoiminta kolmansien maiden puolesta aiheuttaisi suuren riskin siitä, että kolmannet maat puuttuvat peiteltysti unionin demokraattiseen toimintaympäristöön ja julkiseen keskusteluun, ja mahdollistaisi korruption.

Unionin kansalaiset ovat huolissaan ulkomaisen häirinnän vaikutuksista unionin demokratioihin. Valtaosa heistä pyysi lisäämään edunvalvontatoiminnan avoimuutta ja koordinoitua reagointia unionin tasolla.

Komissio sai elo- ja syyskuussa 2023 toteutettuihin sidosryhmien lisäkuulemisiin 29 vastausta: 11 vastausta kansalaisjärjestöiltä, 15 jäsenvaltioilta ja kolme edunvalvonta-alaa edustavilta organisaatioilta.

Jäsenvaltiot olivat kyselylomakkeeseen antamissaan vastauksissa laajalti yhtä mieltä siitä, että tiedon hankkiminen kolmansien maiden puolesta toteutettavasta edunvalvontatoiminnasta on perustavanlaatuinen yhteiskunnallinen intressi. Viisi jäsenvaltiota oli nimenomaisesti sitä mieltä, että on tarpeen ottaa käyttöön yhdenmukaistettuja toimenpiteitä, joilla lisätään sellaisen edunvalvontatoiminnan avoimuutta, jonka tavoitteena on vaikuttaa päätöksentekoprosesseihin. Kaksi jäsenvaltiota korosti, että lainsäädäntöehdotuksen laadinnassa olisi otettava asianmukaisesti huomioon perusoikeudet. Seitsemän jäsenvaltiota totesi, että valvontaviranomaisten olisi voitava pyytää rekisteröidyiltä yhteisöiltä määrättyjä tietoja suojatoimia noudattaen.

Yhdeksän kansalaisjärjestöä katsoi kyselyyn antamissaan vastauksissa, että lainsäädäntötoimien olisi katettava kaikentyyppiset edunvalvontatoimet eivätkä ne saisi rajoittua kolmansien maiden puolesta toteutettaviin toimiin. Kolme kansalaisjärjestöä totesi, että edunvalvonnan käsite on määriteltävä selkeästi. Kahdeksan kansalaisjärjestöä korosti leimautumisen välttämistä ja selitti, että rekisteröinnin ei pitäisi johtaa leimaamiseen vaan edunvalvonnan normalisointiin, koska edunvalvonnan legitimitetti ei riipu siitä, kenen etuja edustetaan, vaan toiminnassa sovellettavista eettisistä normeista. Kolme kansalaisjärjestöä viittasi erityisesti tarpeeseen säätää suojatoimia, joilla varmistetaan oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Neljä kansalaisjärjestöä pyysi säätämään poikkeuksia rekisteröitymisvaatimuksiin pienempien yhteisöjen osalta.

Kaikki kyselyyn vastanneet toimialan edustajat kannattavat rekisteröinti- ja avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamista unionin tasolla. Kaksi toimialan edustajaa suositteli, että komissio ottaisi huomioon kaikki edunvalvontatoiminnan muodot eikä yhdenmukaistaisi ainoastaan kolmansien maiden puolesta toteutettavia toimia. Kaikki toimialan edustajat olivat yhtä mieltä siitä, että minkään tietyn yhteisön ei pitäisi hyötyä avoimuusvaatimusten soveltamisalaa koskevista poikkeuksista, jotta vältetään toimenpiteiden kiertämisen riski.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissiolla on ollut tätä ehdotusta valmisteltaessa tukenaan monipuolista asiantuntemusta.

Taustatiedot perustuvat sisäiseen ja ulkoiseen tutkimukseen, laajoihin kuulemistoimiin ja kahdenvälisiin tapaamisiin sidosryhmien kanssa, ja niiden tueksi teetettiin ulkopuolinen tutkimus.

Asiaan liittyvä Euroopan parlamentin työ (mukaan lukien ulkomaista sekaantumista kaikkiin EU:n demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvää disinformaatiota käsittelevä erityisvaliokunta³⁶) sekä neuvoston toimet³⁷ ovat tuoneet lisäaineistoa komission analyysiprosessiin.

Julkisen kuulemisen lisäksi komissio on osallistunut erityisesti useisiin kohderyhmien kokouksiin asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa ja esittänyt kysymyksiä, jotka on räätälöity erikseen kutakin ryhmää varten.

Ehdotuksen laatimisessa on otettu huomioon myös kansainvälisten standardointielinten, kuten Euroopan neuvoston tai Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD), antamat ohjeet.³⁸ Niissä suositellaan erityisesti julkiseen päätöksentekoon liittyvän lobbaustoiminnan oikeudellista sääntelyä sekä lobbauksen ja ulkomaisen rahoituksen läpinäkyvyyttä ja rehellisyyttä. Lisäksi muistutetaan perusoikeuksien kunnioittamisen tärkeydestä.

Aloitteen tueksi tehtyyn taustatutkimukseen sisältyy kirjallisuuskatsaus, jossa vahvistetaan, että ulkomainen häirintä on demokraattisissa prosesseissa yleistä ja laajalle levinnyttä ja että se on ajan myötä lisääntynyt.

• **Vaikutustenarviointi**

Komissio on laatinut tätä ehdotusta koskevan vaikutustenarvioinnin parempaa sääntelyä koskevan toimintapolitiikan mukaisesti.³⁹

Komissio tarkasteli erilaisia toimintavaihtoehtoja, joilla ehdotuksen yleiset tavoitteet voitaisiin saavuttaa. Arvioitiin kolmea eriasteista sääntelyä koskevaa toimintavaihtoehtoa:

Ensimmäinen vaihtoehto koski muuta kuin lainsäädäntötoimea. Tässä toimintavaihtoehdossa jäsenvaltioille olisi suositeltu toimenpiteitä, joita sovellettaisiin kolmansien maiden puolesta toteutettavaan edunvalvontaan. Jäsenvaltioita olisi kannustettu säätämään keskenään samankaltaisia ja oikeasuhteisia avoimuustoimenpiteitä, joilla olisi pyritty helpottamaan vastuuvellollisuutta ja valvontaa ja vastaamaan haasteisiin, joita tällainen toiminta aiheuttaa demokraattisten prosessien kannalta. Suositusten täytäntöönpanoa olisi seurattu asianmukaisesti. Suosituksen vaikutuksia olisi arvioitu kertomuksessa, jossa olisi myös harkittu muita toimenpiteitä, kuten mahdollisen uuden lainsäädännön antamista. Tämä vaihtoehto hylättiin, koska pelkästään muihin kuin lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin perustuva ratkaisu ei olisi estänyt uusien esteiden syntymistä sisämarkkinoiden toiminnalle

³⁶ Euroopan parlamentin päätöslauselma 9. maaliskuuta 2022 ulkomaisesta sekaantumisesta kaikkiin Euroopan unionin demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvästä disinformaatiosta (2020/2268(INI)).

³⁷ Ks. esimerkiksi neuvoston päätelmät täydentävistä pyrkimyksistä parantaa selviytymiskykyä ja torjua hybridiuhkia (asiakirja 14972/19, 10.12.2019), neuvoston päätelmät tutkimusta ja innovointia koskevasta kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta – Euroopan kansainvälistä yhteistyötä muuttuvassa maailmassa koskeva strategia (asiakirja 12301/21, 28.9.2021), neuvoston päätelmät ulkomaisesta tiedonmanipuloinnista ja sekaantumisesta (FIMI) (asiakirja 11429/22, 18.7.2022) ja neuvoston päätelmät EU:n perusoikeuskirjan soveltamisesta: kansalaistoiminnan rooli perusoikeuksien suojelemisessa ja edistämisessä EU:ssa (asiakirja 7388/22, 10.3.2023).

³⁸ Esimerkiksi OECD:n esittämät avoimen ja rehellisen edunvalvonnan periaatteet sekä Euroopan neuvoston ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus lobbaustoiminnan oikeudellisesta sääntelystä julkisen päätöksenteon yhteydessä, CM/Rec(2017)2.

³⁹ SWD(2023) 663 final.

kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvonnan osalta. Lisäksi tämä vaihtoehto olisi lisännyt säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia, koska rekisteröintiä ei olisi tehty koko unionin tasolla. Tämä toimintavaihtoehto olisi myös jättänyt hyvin laajan harkintavallan avoimuusvaatimusten täytäntöönpanossa kansallisella tasolla, eikä siinä olisi etenkään voitu varmistaa valitun vaihtoehdon mukaisten suojatoimien täytäntöönpanoa.

Toinen tarkasteltu ja lopulta hyväksytty vaihtoehto on kohdennettu lainsäädäntötoimi, jossa keskitytään kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuuteen. Tässä skenaariossa säädöksessä määriteltäisiin avoimuus- ja vastuuvollisuusvaatimukset, joita sovelletaan edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta toteuttaviin yhteisöihin. Siinä edellytettäisiin, että talouden toimijat pitävät kirjaa määrätyistä tiedoista ja toimittavat jäsenvaltioiden perustamille kansallisille rekistereille yhdenmukaisella tavalla rajoitetut tiedot itsestään, toteuttamistaan toimista ja niistä kolmansien maiden yhteisöistä, joiden puolesta ne toimivat. Tämä vaihtoehto sisältää myös tarvittavat suojatoimet, joilla pyritään varmistamaan oikeasuhteinen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja täytäntöönpano sekä välttämään leimautumisen riski.

Kolmas tarkasteltu vaihtoehto olisi sisältänyt laajan lainsäädäntötoimen, jonka puitteissa olisi tiukennettu raportointivaatimuksia ja perustettu ennakkolupa- tai toimilupajärjestelmä, jonka nojalla jäsenvaltiot olisivat voineet kieltäytyä myöntämästä toimilupaa yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä. Tällainen järjestelmä olisi velvoittanut toimijat, jotka toteuttavat edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta sisämarkkinoilla, hankkimaan toimiluvan voidakseen tarjota tällaisia palveluja kolmansille maille. Tämän katsottiin todennäköisesti aiheuttavan oikeasuhteisuuden liittyviä ongelmia, ja sillä olisi voinut olla kielteisiä vaikutuksia yrityksiin, erityisesti pieniin talouden toimijoihin ja ei-kaupallisiin organisaatioihin. Tällä vaihtoehdolla olisi voinut olla suhteeton vaikutus perusoikeuksiin, erityisesti yhdistymisvapauteen ja sananvapauteen. Lisäksi ennakkolupa tai -toimilupajärjestelmä olisi saattanut vahingoittaa unionin geopoliittisia etuja: se olisi aiheuttanut riskin vastatoimista maissa, jotka tällä hetkellä toteuttavat vaikutustoimintaa unionissa, jos niiden toiminta kielletäisiin. Vastaavasti myös unionin maine olisi voinut kärsiä, siltä osin kuin tähän vaihtoehtoon olisi voinut sisältyä suhteettomia yhdistymisvapauden rajoituksia.

Valitulla toimintavaihtoehdolla puututaan asianmukaisesti sääntelyssä oleviin aukkoihin ja jäsenvaltioiden välisiin eroihin, mutta varmistetaan samalla, että suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteita noudatetaan kaikilta osin. Tämä lähestymistapa on myös osoittautunut hyödyllisimmäksi vaikutusten kannalta.

Ensinnäkin taloudellisten vaikutusten odotetaan olevan hyvin rajallisia, sillä tietojen säilyttämistä ja rekisteröitymistä koskevien vaatimusten noudattamisesta aiheutuu vain vähän kustannuksia (koska vaatimukset ovat mahdollisimman yhdenmukaisia nykyisen liiketoimintaprosessin kanssa). Lisäksi sisämarkkinoilla toimii vain rajallinen määrä soveltamisalaan kuuluvia toimijoita, eri skenaarioiden mukaan 712–1 068, ja myös kansallisille hallinnoille noudattamisen valvonnasta aiheutuvat kustannukset ovat vähäiset. Jäsenvaltioiden perustamia julkisia rekistereitä tuettaisiin yleisesti saatavilla olevilla tietoteknisillä välineillä vuoden 2030 digitaalista kompassia koskevan tiedonannon mukaisesti ja noudattaen tavoitetta edistää unionin lainsäädäntöä koskevassa päätöksenteossa digitaalisuutta oletusarvona. Kustannusten odotetaan kompensoituvan, kun toimen ansiosta voidaan välttää ja vähentää hajanaisuutta sisämarkkinoilla.

Toiseksi, kun otetaan huomioon vaatimusten räätälöity luonne ja ehdotukseen sisältyvät merkittävät suojatoimet, ehdotuksen sosiaalisten vaikutusten odotetaan olevan myönteisiä, sillä aloite lisää asianomaisten markkinatoimijoiden avoimuutta ja vastuuvollisuutta ja

parantaisi tietämystä kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan laajuudesta sekä siihen liittyvistä suuntauksista ja sen taustalla vaikuttavista toimijoista. Aloitteen odotetaan myös vahvistavan yleisön luottamusta päätöksentekoon ja säänneltyjen palvelujen luonteeseen ja siten osaltaan edistävän kestävä kehityksen tavoitetta 16 ”edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla”.

Toimenpiteen soveltamisalaa koskevat vaihtoehdot hylättiin heti alussa. Vaihtoehto, jonka mukaan toimenpide koskisi ainoastaan tiettyjen kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa, hylättiin siksi, että asiaa koskevien erottelukriteerien laatiminen ja niistä sopiminen olisi käytännössä vaikeaa. Tällainen ratkaisu myös lisäisi edunvalvontaa kyseisten maiden puolesta toteutettavien yhteisöjen leimautumisen riskiä. Vaihtoehto, jonka mukaan toimenpide koskisi minkä tahansa yhteisön puolesta toteutettavaa edunvalvontaa, jolla pyritään vaikuttamaan päätöksentekoon unionissa, hylättiin, koska se ei olisi riittävän kohdennettu, kun otetaan huomioon aloitteen tavoite (tarve lisätä kolmansien maiden hallintojen peitetyn vaikutusvallan läpinäkyvyyttä), ja se olisi myös suhteeton.

Lopuksi todetaan, että aloitteella ei odoteta olevan ympäristövaikutuksia, joten se on yhdenmukainen ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen sekä ilmastoneutraaliustavoitteen, sen välitavoitteiden ja eurooppalaisessa ilmastolaissa vahvistettujen sopeutumistavoitteiden kanssa.

Sääntelyntarkastelulautakunta antoi vaikutustenarvioinnista 17. marraskuuta 2023 myönteisen lausunnon tietyin varauksin.⁴⁰ Se keskittyi huomautuksissaan aloitteen taustalla olevaan narratiiviin sekä toimintavaihtoehtojen ja niiden vaikutusten esittelyyn (painottaen ehdotettua hallintorakennetta ja komission roolia siinä). Tämän ehdotuksen liitteenä olevaan vaikutustenarviointiin sisältyy selvitys siitä, miten huomautukset on pantu täytäntöön.

• **Perusoikeudet**

Toimenpiteiden suunnittelussa kunnioitetaan kaikilta osin perusoikeuksia ja -vapauksia, kuten sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta, äänioikeutta, oikeutta hyvään hallintoon ja elinkeinovapautta.

Perusoikeuksia ja vapauksia voidaan rajoittaa ainoastaan, jos se on perusteltua oikeutetun yleisen edun vuoksi, ja ainoastaan sillä edellytyksellä, että rajoitus on oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Avoimuuden, oikeudenmukaisuuden, puolueettomuuden ja demokraattisen vastuuvollisuuden takaaminen julkisessa päätöksenteossa ja julkishallinnossa sekä tällaiseen päätöksentekoon ja hallintoon kohdistuvan aiheettoman peitellyn puuttumisen estäminen ovat yleiseen etuun liittyviä pakottavia syitä.

Ehdotuksessa rajoitetaan rajoitetusti seuraavia Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, vahvistettuja perusoikeuksia: oikeus yksityiselämään (7 artikla), oikeus henkilötietojen suojaan (8 artikla), yhdistymisvapaus (12 artikla), taiteen ja tutkimuksen vapaus (13 artikla), sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus (11 artikla) ja elinkeinovapaus (16 artikla).

Vaikka nämä oikeudet eivät ole ehdottomia ja niitä voidaan rajoittaa, kaikkien rajoitusten on oltava perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen vaatimusten mukaisia, eli rajoituksia voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä, ja niiden on oltava suhteellisuusperiaatteen mukaisia.

⁴⁰ SEC(2023) 637.

Oikeus yksityiselämään ja oikeus henkilötietojen suojaan

Ehdotuksessa rajoitetaan rajoitetusti **oikeutta yksityiselämään** (joka taataan sekä perusoikeuskirjan 7 artiklassa että Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa) ja **oikeutta henkilötietojen suojaan** (perusoikeuskirjan 8 artikla) siltä osin kuin siinä edellytetään, että toimijat säilyttävät ja toimittavat määrättyjä tietoja kansallisille viranomaisille, ja säädetään tällaisten tietojen vaihdosta toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kesken sekä yleisön oikeudesta tutustua osaan näistä tiedoista.

Kuten Euroopan unionin tuomioistuin on todennut, säännöksiä, joissa määrätään luonnollisten henkilöiden nimen, asuinpaikan tai taloudellisten resurssien kaltaisten henkilötietojen luovuttamisesta viranomaiselle tai annetaan lupa tällaiseen luovuttamiseen, on pidettävä puuttumisena tällaisten henkilöiden yksityiselämään ja siten perusoikeuskirjan 7 artiklassa taatun oikeuden rajoittamisena, sanotun kuitenkin rajoittamatta tällaisten säännösten mahdollista oikeutusta. Sama koskee säännöksiä, jotka koskevat tällaisten tietojen levittämistä yleisölle.⁴¹ Unionin tuomioistuin on myös katsonut, että henkilötietojen saattaminen julkisuuteen siten, että ne ovat mahdollisesti rajoittamattoman henkilömäärän käytettävissä, loukkaa vakavasti perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa vahvistettuja perusoikeuksia.⁴² Toisaalta unionin tuomioistuin on myös todennut, että perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa vahvistetut perusoikeudet eivät ole ehdottomia oikeuksia, vaan niitä on tarkasteltava suhteessa niiden tehtävään yhteiskunnassa. Näitä oikeuksia voidaan rajoittaa, jos tällaisesta rajoituksesta säädetään lailla, siinä kunnioitetaan näiden oikeuksien keskeistä sisältöä ja jos se on ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista Euroopan unionin tunnustamaan yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden. Tältä osin perusoikeuskirjan 8 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että henkilötietoja käsitellään tiettyä tarkoitusta varten ja suostumuksen tai muun laissa säädetyn oikeutetun edun perusteella.⁴³

Ehdotuksella annetaan kansalaisille mahdollisuus saada tietoja sisämarkkinoilla toimivista yhteisöistä, jotka toteuttavat edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta, sekä niiden edustamista kolmansien maiden yhteisöistä. Näin pyritään varmistamaan, että kansalaiset, viranomaiset ja sidosryhmät, kuten toimittajat ja kansalaisjärjestöt, voivat valvoa demokraattisesti julkishallintoa ja julkista päätöksentekoa varmistaakseen, että se tapahtuu oikeudenmukaisesti, puolueettomasti ja avoimesti, erityisesti siten, että ne voivat saada tietoa yhteisöistä, joilla on pääsy virkamiesten ja vaaleilla valittujen edustajien kaltaisten päätöksentekijöiden luo. Päätöksentekijöillä on myös erityinen intressi saada tietoa yhteisöistä, jotka pyrkivät vaikuttamaan heihin. Myös kansalaiset ovat äänestäjinä tärkeitä päätöksentekijöitä ja voivat tässä ominaisuudessa olla tietäntyyppisten edunvalvontapalvelujen kohde.

Ehdotuksella pyritään myös edistämään unionin ja jäsenvaltioiden demokraattisten instituutioiden lahjomattomuutta ja yleistä luottamusta niihin varmistamalla kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuus ja parantamalla tietämystä tällaisen toiminnan laajuudesta sekä siihen liittyvistä suuntauksista ja sen taustalla

⁴¹ Ks. tuomio 20.5.2003, Österreichischer Rundfunk ym., C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, EU:C:2003:294, 73–75 ja 87–89 kohta; tuomio 9.11.2010, Volker und Markus Schecke ja Eifert, C- 92/09 ja C- 93/09, EU:C:2010:662, 56–58 ja 64 kohta; ja tuomio 2.10.2018, Ministerio Fiscal, C-207/16, EU:C:2018:788, 48 ja 51 kohta.

⁴² Tuomio 22.11.2022, Luxembourg Business Registers, yhdistetyt asiat C-37/20 ja C-601/20, EU:C:2022:912, 42–44 kohta.

⁴³ Tuomio 22.11.2022, Luxembourg Business Registers, yhdistetyt asiat C-37/20 ja C-601/20, EU:C:2022:912, 45–63 kohta.

vaikuttavista toimijoista.⁴⁴ Unionin tuomioistuin on todennut, että avoimuuden lisäämistä koskeva tavoite on yleistä etua koskeva pakottava syy.⁴⁵ Tavoite, johon tällä ehdotuksella pyritään, on näin ollen yleisen edun mukainen tavoite, jolla voidaan oikeuttaa puuttuminen perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa vahvistettuihin perusoikeuksiin.

Yleisön oikeus tutustua kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa koskeviin tietoihin on omiaan edistämään tavoitellun yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamista, koska tietoihin pääsyn julkisuus ja siitä johtuva avoimuuden lisääntyminen edistävät demokraattisen valvonnan ja vastuuvollisuuden ilmapiirin luomista.

Ehdotuksella varmistetaan myös, että puuttuminen perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa vahvistettuihin perusoikeuksiin, joka johtuu yleisön oikeudesta saada tietoja kolmansien maiden puolesta toteutettavasta edunvalvonnasta, on oikeasuhteista ja rajoittuu siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä. Ensinnäkin julkisuuteen saatettavat tiedot ovat rajoitettuja, selkeästi ja tyhjentävästi määriteltyjä ja täysin yhdenmukaistettuja kaikkialla unionissa. Lisäksi julkisuuteen saatettavat henkilötiedot rajoitetaan minimiin, joka on tarpeen, jotta kansalaiset voivat saada tietoa edunvalvontaa toteuttavasta yhteisöstä ja kolmansien maiden puolesta toteutettavasta toiminnasta. Tietoja, jotka ovat merkityksellisiä ainoastaan asianomaisille päätöksentekijöille ja ehdotuksen noudattamista valvoville toimivaltaisille kansallisille viranomaisille, ei julkistettaisi, jotta voidaan suojautua annettujen tietojen väärinkäytön riskeiltä.

Toiseksi on mahdollista poiketa periaatteesta, jonka mukaan yleisöllä olisi oltava mahdollisuus tutustua kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa koskeviin tietoihin, jotta vältetään suhteettomat haitat yksittäistapauksissa. Ehdotuksen mukaan rekisteröidyt yhteisöt voivat pyytää, että kaikkia toimitettuja tietoja tai osaa niistä ei aseteta julkisesti saataville, jos on olemassa pakottavia etuja, jotka oikeuttavat julkaisematta jättämisen.

Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että ehdotuksessa säädetyissä rajoituksissa, jotka koskevat oikeutta yksityiselämään ja oikeutta henkilötietojen suojaan, otetaan huomioon kyseisten oikeuksien keskeinen sisältö ja että rajoitukset tosiasiallisesti vastaavat unionin tunnustamaa yleistä etua, ovat oikeasuhteisia ja rajoittuvat välttämättömään.

Yhdistymisvapaus

Yhdistymisvapautta koskeva perusoikeus taataan sekä perusoikeuskirjan 12 artiklassa että Euroopan ihmisoikeussopimuksen 11 artiklassa kaikille yhdistyksille, myös kansalaisjärjestöille, eturyhmille, ammattiliitoille ja poliittisille puolueille. Yhdistymisvapaus on yksi demokraattisen ja moniarvoisen yhteiskunnan kulmakivistä, koska se mahdollistaa sen, että kansalaiset voivat toimia yhdessä yhteistä etua koskevilla aloilla ja tällä tavoin myötävaikuttaa yhteiskuntaelämän moitteettomaan toimintaan.⁴⁶

Yhdistysten on voitava harjoittaa toimintaansa ja toimia ilman viranomaisten perusteetonta puuttumista. Unionin tuomioistuin on katsonut, että yhdistymisvapauden rajoituksena on pidettävä lainsäädäntöä, joka merkittävästi vaikeuttaa yhdistysten toimia tai toimintaa joko

⁴⁴ Venetsian komissio on todennut, että lobbaustoiminta sijoittuu poliittisten puolueiden toiminnan ja kansalaisjärjestöjen tavanomaisen toiminnan välimaastoon. Sen mukaan yleisöllä on selvä intressi saada tietoonsa lobbarit, joilla on pääsy julkiseen päätöksentekoprosessiin ja mahdollisuus vaikuttaa siihen, sekä tällaisten tahojen rahoituslähteet, olivatpa ne kotimaisia tai ulkomaisia. Venetsian komission raportti *Funding of Associations*, CDL-AD(2019)002, 105 kohta.

⁴⁵ Ks. vastaavasti tuomio 18.6.2020, komissio v. Unkari (Järjestöjen avoimuus), C-78/18, EU:C:2020:476, 79 kohta.

⁴⁶ Tuomio 18.6.2020, komissio v. Unkari (Järjestöjen avoimuus), C-78/18, EU:C:2020:476, 112 kohta.

tiukentamalla niiden rekisteröintivaatimuksia, rajoittamalla niiden mahdollisuuksia saada taloudellisia voimavaroja, asettamalla niille niiden julkikuvaan kielteisesti vaikuttavia ilmoittamis- ja julkistamisvelvoitteita tai uhkaamalla niitä seuraamuksilla, erityisesti purkamisella.⁴⁷

Euroopan neuvoston Venetsian komissio katsoo, että ulkomaisen rahoituksen suora kieltäminen tai ennakkoluvan vaatiminen viranomaisilta tällaisten varojen vastaanottamiseen tai käyttöön ei ole perusteltua.⁴⁸

Ehdotuksessa ei kielletä ulkomaista rahoitusta eikä pyritä antamaan kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden toiminnasta kielteistä käsitystä. Siinä ei myöskään luoda lupa- tai ennakkolupajärjestelmää, jossa kansalaisyhteiskunnan organisaatiot tai muut yhdistykset vaadittaisiin hakemaan unionin tasolla lupaa toteuttaa edunvalvontatoimintaa kolmannen maan yhteisön puolesta.

Ehdotus rajoittuu yhteisten avoimuus- ja vastuuvollisuusvaatimusten vahvistamiseen sellaisen edunvalvontatoiminnan osalta, jota toteutetaan kolmansien maiden yhteisöjen puolesta ja joilla pyritään vaikuttamaan unionin päätöksentekoprosesseihin unionissa.

Vaikka ehdotuksessa asetetaan avoimuusvelvoitteita, joiden voidaan katsoa vaikuttavan rajoitetusti yhdistymisvapautta koskevan oikeuden tosiasialliseen toteutumiseen, koska asianomaisten organisaatioiden olisi noudatettava rekisteröinti- ja raportointivelvoitteita ja maksettava niihin liittyvät kustannukset, se ei vaikuta kyseisen oikeuden olennaiseen sisältöön.

Yhteisten avoimuus- ja vastuuvollisuusvaatimusten odotetaan lujittavan demokratiaa parantamalla luottamusta julkisen päätöksenteon prosesseihin ja instituutioihin, kun varmistetaan kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuus ja parannetaan tietämystä tällaisen toiminnan laajuudesta sekä siihen liittyvistä suuntauksista ja sen taustalla vaikuttavista toimijoista. Unionin tuomioistuin on todennut, että avoimuuden lisäämistä koskeva tavoite on yleistä etua koskeva pakottava syy.⁴⁹ Euroopan neuvoston Venetsian komissio on todennut, että lobbaustoiminta sijoittuu poliittisten puolueiden toiminnan ja kansalaisjärjestöjen tavanomaisen toiminnan välimaastoon. Sen mukaan yleisöllä on selvä intressi saada tietoonsa lobbarit, joilla on pääsy julkiseen päätöksentekoprosessiin ja mahdollisuus vaikuttaa siihen, sekä tällaisten tahojen rahoituslähteet, olivatpa ne kotimaisia tai ulkomaisia.⁵⁰

Ehdotus on yleistä etua koskevan tavoitteen mukainen, kun otetaan huomioon avoimuuden ja läpinäkyvyyden periaatteet, jotka SEU-sopimuksen 1 artiklan ja 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti ohjaavat demokraattista toimintaa unionissa SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteisten demokraattisten arvojen mukaisesti.

Erityiset suojatoimet

Lisäksi rajoituksen oikeasuhteisuuden osalta ehdotuksessa rajoitutaan siihen, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi, ja käyttöön on tarkoitus ottaa **erityisiä suojatoimia**. Ehdotusta ei ole tarkoitus soveltaa erotuksetta kaikkiin yhteisöihin, jotka saavat rahoitustukea ulkomailta. Ensinnäkin ehdotuksessa keskitytään tiettyihin edunvalvontatoimiin, joita toteutetaan kolmansien maiden puolesta, eikä se kata kolmannen maan yhteisön antamaa rahoitusta (kuten rakenteellista avustusta tai lahjoitusta), jos se ei liity tällaiseen

⁴⁷ Tuomio 18.6.2020, komissio v. Unkari (Järjestöjen avoimuus), C-78/18, EU:C:2020:476, 114 kohta.

⁴⁸ Venetsian komission raportti *Funding of Associations*, CDL-AD(2019)002, 147 kohta.

⁴⁹ Tuomio 18.6.2020, komissio v. Unkari (Järjestöjen avoimuus), C-78/18, EU:C:2020:476, 79 kohta.

⁵⁰ Venetsian komission raportti *Funding of Associations*, CDL-AD(2019)002, 105 kohta.

edunvalvontatoimintaan.⁵¹ Toiseksi se kattaa vain edunvalvonnan, jota toteutetaan tiettyjen kolmansien maiden toimijoiden puolesta: näitä ovat kolmansien maiden hallitukset sekä yhteisöt, joiden toiminnan voidaan katsoa liittyvän tällaisiin hallituksiin. Ehdotuksessa keskitytään tietäntyyppiseen toimintaan, jota toteutetaan tietäntyyppisten toimijoiden puolesta, ja se kohdistuu ainoastaan toimintaan, jolla on tosiasiallisesti huomattava vaikutus julkiseen elämään ja julkiseen keskusteluun. Avoimuusvaatimusten asettaminen on sen vuoksi perusteltavissa mainitulla erittäin tärkeällä yleisellä edulla.

Ehdotus on laadittu huolellisesti, jotta vältetään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden tai muiden voittoa tavoittelemattomien järjestöjen leimaaminen. Sillä säännellään tietäntyyppistä toimintaa, eli sisämarkkinoilla kolmansien maiden hallitusten puolesta toteutettavaa edunvalvontaa, riippumatta kyseistä toimintaa toteuttavan yhteisön luonteesta. Avoimuusvaatimuksia sovelletaan samalla tavoin kaikkiin organisaatioihin.

Lisäksi ehdotukseen sisältyy vahvoja suojatoimia, joilla rajoitetaan entisestään leimautumisen mahdollisuutta. Ensinnäkin kansalliset julkiset rekisterit olisi esitettävä neutraalisti, tosiasioiden pohjalta ja tavalla, joka ei johda rekisteriin merkittyjen yhteisöjen leimautumiseen. Toiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kansalliset viranomaiset varmistavat tehtäviään suorittaessaan, että yhteisöille ei aiheudu kielteisiä seurauksia pelkästään rekisteröinnin vuoksi. Kolmanneksi ehdotuksessa säädettyjen avoimuusvaatimusten täydellinen yhdenmukaistaminen estää ylisääntelyn. Näin myös varmistetaan, että rekisteröityjä yhteisöjä ei voida vaatia esiintymään julkisuudessa sellaisten edellytysten mukaisesti, jotka leimaisivat ne.⁵² Lopuksi todettakoon, että rekisteröidyt yhteisöt voivat pyytää, että kaikkia toimitettuja tietoja tai osaa niistä ei aseteta julkisesti saataville, jos on olemassa pakottavia etuja, jotka oikeuttavat julkaisematta jättämisen.

Lisäksi vaatimukset ovat oikeasuhteisia ja rajoittuvat yksinkertaisiin tietojen säilyttämistä ja rekisteröitymistä koskeviin vaatimuksiin. Jäsenvaltioiden olisi saatettava nämä vaatimukset osaksi kansallista lainsäädäntöään ja valvottava niiden täytäntöönpanoa oikeasuhteisella tavalla, joka ei rasita asianomaisia yhteisöjä liikaa.

- Tietojen säilyttämistä koskevan vaatimuksen mukaan asianomaisten yhteisöjen olisi säilytettävä rajoitetun ajan tiedot siitä kolmannen maan yhteisöstä, jonka puolesta toimintaa toteutetaan, kuvaus edunvalvontatoiminnan tarkoituksesta ja siihen liittyvistä sopimuksista ja keskeisestä yhteydenpidosta kolmannen maan yhteisön kanssa siltä osin kuin näillä tiedoilla on olennainen merkitys toteutetun edunvalvonnan luonteen ja tarkoituksen ymmärtämiseksi, sekä tiedot tai aineisto, jotka muodostavat kyseisen edunvalvontatoiminnan keskeiset osatekijät.
- Rekisteröintiä varten asianomaisten yhteisöjen olisi toimitettava vain rajoitetut tiedot itsestään, toteutetusta toiminnasta ja niistä kolmansien maiden yhteisöistä, joiden puolesta toimintaa toteutetaan. Rekisteröinnin yhteydessä olisi esitettävä arvio⁵³

⁵¹ Ehdotukseen sisältyy lauseke, jossa kielletään siinä säädettyjen velvoitteiden kiertäminen, jotta voitaisiin välttää väärinkäytökset (esimerkiksi edunvalvontapalvelusta suoritettujen peiteltyjen korvausten, yritysten perustaminen tarkoituksena hämärtää yhteyksiä kolmansien maiden hallituksiin tai toimintojen keinotekoinen jakaminen usealle eri yhteisölle tarkoituksena välttää direktiivissä vahvistettujen kynnysarvojen ylittyminen).

⁵² Rekisteröitymisen jälkeen näiden yhteisöjen olisi ilmoitettava rekisteröintinumeroinsa vain yhteyksissä virkamiehille, ei laajemmalle yleisölle.

⁵³ Rekisteröintiä varten ei vaadittaisi tarkkaa määrää. Asianomaisten yhteisöjen olisi ilmoitettava, mihin suuruusluokkaan vuotuinen määrä kuuluisi (esim. 25 000 – <50 000 tai 50 000 – <100 000 euroa). Tiedot ilmoitetuista vuotuisista määristä julkistettaisiin käyttäen väljempää asteikkoa, joka vastaa kansalaisille, heidän edustajilleen ja muille asianosaisille tiedottamisen edellyttämää tarkkuutta.

saaduista vuotuisista määristä, jotka kattavat kaikki tehtävät, joiden tavoitteena on vaikuttaa saman ehdotuksen, toimintapolitiikan tai aloitteen laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon. Ainoastaan direktiivin soveltamista ja valvontaa varten tarvittavia tietoja olisi päivitettävä säännöllisesti. Muita tietoja olisi päivitettävä vain vuosittain.

- Lukuun ottamatta tapauksia, joissa on tarpeen tutkia rekisteröintivaatimusten noudattamatta jättämistä, rekisteröityjä yhteisöjä voidaan vaatia jakamaan tietonsa valvontaviranomaiselle vain jos objektiivisten seikkojen perusteella on erityisen todennäköistä, että niillä on merkittävä vaikutus julkiseen elämään ja julkiseen keskusteluun.

Ehdotukseen sisältyy myös kattava suojatoimien järjestelmä. Valvonnasta vastaisivat riippumattomat valvontaviranomaiset, joilla on selkeästi määritellyt valtuudet ja joiden esittämiin lisätietopyyntöihin olisi liitettävä perustelut ja sovellettava tehokkaita oikeussuojakeinoja. Seuraamukset suunniteltaisiin siten, ettei asianomaisiin yhteisöihin kohdistuisi lamaannuttavaa vaikutusta, ja niihin sovellettaisiin asianmukaisia suojatoimia, kuten oikeutta tehokkaaseen tuomioistuINVALVONTAAN. Seuraamukset olisivat kaikilta osin yhdenmukaistettuja ja rajoittuisivat hallinnollisiin sakkoihin, joiden enimmäismäärä perustuisi yhteisön taloudellisiin valmiuksiin. Näin ehdotuksella varmistettaisiin, että kansalaisyhteiskunnan organisaatiot ja muut voittoa tavoittelemattomat järjestöt eivät joutuisi alttiiksi rikosoikeudellisille seuraamuksille tai purkamiselle. Lisäksi seuraamuksia määrättäisiin vasta ennakkovaroituksen jälkeen, paitsi jos kyseessä olisi kiertämiskiellon rikkominen.

Edellä esitetyistä seikoista seuraa, että vaikka ehdotuksessa voitaisiin asettaa rajoitettuja rajoituksia yhdistymisvapaudelle, nämä rajoitukset noudattaisivat oikeutettua tavoitetta parantaa kolmansien maiden yhteisöjen puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuutta ja rajoittuisivat tiukasti toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Taiteen ja tutkimuksen vapaus

Taiteen ja tutkimuksen vapaus taataan perusoikeuskirjan 13 artiklassa. Sillä suojataan tieteellisen tutkimuksen vapautta, akateeminen vapaus mukaan luettuna. Näin varmistetaan akateemisen henkilöstön ja opiskelijoiden vapaus osallistua tutkimukseen, opetukseen, opiskeluun ja viestintään yhteiskunnassa ja sen kanssa ilman häirintää tai pelkoa kostosta. Tieteellisen tutkimuksen vapauteen kuuluu oikeus määritellä vapaasti tutkimuskysymykset, valita ja kehittää teorioita, kerätä empiiristä aineistoa ja käyttää akateemisen tutkimuksen menetelmiä, kyseenalaistaa perinteiset näkemykset ja esittää uusia ideoita. Siihen liittyy oikeus jakaa, levittää ja julkaista tutkimustuloksia muun muassa koulutuksessa ja opetuksessa. Se tarkoittaa, että tutkijat voivat ilmaista mielipiteensä vapaasti joutumatta epäedulliseen asemaan laitoksessa tai järjestelmässä, jossa he työskentelevät, taikka valtiollisen tai institutionaalisen sensuurin kohteeksi. Se tarkoittaa myös vapautta osallistua ammatillisiin tai edustuksellisiin akateemisiin elimiin.⁵⁴ Tällä ehdotuksella ei säännellä vapautta määritellä tutkimuskysymykset eikä oikeutta levittää ja julkaista tuloksia. Ehdotuksessa ei kielletä kansainvälistä yhteistyötä, joka liittyy esimerkiksi opetus-, tutkimus- ja koulutustoimintaan. Se ei vaikuta unionin korkea-asteen oppilaitosten institutionaaliseen riippumattomuuteen tehdä riippumattomia päätöksiä niiden sisäisestä hallinnosta, myös taloudellisista, henkilöstöstä (kyvystä palkata itsenäisesti) ja akateemisista asioista.

⁵⁴

[Bonnin julistus tieteellisen tutkimuksen vapaudesta](#), 20. lokakuuta 2020.

Sen vuoksi mikään ehdotetuista toimenpiteistä ei vaikuttaisi kyseisen oikeuden olennaiseen sisältöön.

Sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus

Sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden osalta (perusoikeuskirjan 11 artikla ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artikla) ehdotus edistäisi yksilöiden oikeutta vastaanottaa ja levittää tietoja ja ajatuksia viranomaisten siihen puuttumatta. Kansalaisilla olisi oikeudenmukainen mahdollisuus saada tietoa kolmansien maiden puolesta toteutettavasta edunvalvontatoiminnasta, joka vaikuttaa julkiseen päätöksentekoon, niin että voidaan tukea heidän ymmärrystään tällaisesta toiminnasta, vahvistaa heidän luottamustaan julkisten päätöksentekoprosessien eheyteen ja estää manipuloivaa ulkomaista häirintää. Samalla taattaisiin erityisillä suojatoimilla kansallisiin rekistereihin tietoja toimittavien luonnollisten henkilöiden henkilötietojen suoja, minkä lisäksi rekisteröidyillä organisaatioilla olisi erityistilanteissa oikeus pidäytyä tietojen julkaisemisesta pakottavan edun nojalla. Tältä osin ehdotukseen sisältyvillä lainsäädäntötoimenpiteillä parannettaisiin avoimuutta ja vastuuvellisuutta sellaisten yhteisöjen osalta, jotka toteuttavat edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta, sekä tietämystä tällaisen toiminnan laajuudesta sekä siihen liittyvistä suuntauksista ja sen taustalla vaikuttavista toimijoista. Tiedonsaantia koskevaa perusoikeutta vahvistettaisiin, koska kansalaiset saisivat hyödyllistä tietoa demokraattisten oikeuksiensa käyttämisestä varten ja virkamiesten saattamiseksi vastuuseen.

Ehdotetuilla toimenpiteillä ei säänneltäisi niiden soveltamisalaan kuuluvan edunvalvontatoiminnan sisältöä tai kohdetta. Ehdotuksessa ei edellytetä avoimuutta rakenteellisten avustusten tai lahjoitusten kaltaisten toimintamenojen rahoituksen osalta, jos ne eivät liity tiettyyn edunvalvontatoimintaan.

Avoimuustoimenpiteiden tarjoamisella voisi olla lamaannuttava vaikutus päätökseen toteuttaa asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa edunvalvontatoimintaa ja se voisi rajoittaa sellaisten yhteisöjen sananvapautta, joiden toiminnan voidaan katsoa liittyvän jonkin kolmannen maan hallitukseen (jos kyseessä on esimerkiksi kolmannen maan määräysvallassa oleva yksityinen yhteisö). Kuten edellä on selitetty tarkasteltaessa oikeutta yksityiselämään, oikeutta henkilötietojen suojaan ja yhdistymisvapautta, näillä toimenpiteillä pyritään yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen, joka voi oikeuttaa puuttumiseen tähän vapauteen. Kuten edellä todetaan, ehdotuksessa säädetään suojatoimista sen varmistamiseksi, että tällainen puuttuminen on kaikissa tapauksissa oikeasuhteista ja välttämätöntä.

Elinkeinovapaus

Perusoikeuskirjan 16 artiklassa tunnustetaan elinkeinovapaus ”unionin oikeuden sekä kansallisten lainsäädäntöjen ja käytäntöjen mukaisesti”. Yhdenmukaistetut vaatimukset helpottaisivat ja vähentäisivät esteitä, jotka haittaavat edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta toteutettavien yhteisöjen palvelujen tarjoamista yli rajojen, mikä tukisi tällaisia yhteisöjä niiden käyttäessä elinkeinovapauttaan.

Perusoikeuskirjan 16 artiklan sanamuodon vuoksi elinkeinovapaus eroaa muista perusoikeuskirjan II osastossa vahvistetuista perusvapauksista, kuten yhdistymisvapaudesta, sananvapaudesta ja tiedonvälityksen vapaudesta sekä taiteen ja tutkimuksen vapaudesta, ja siihen voi kohdistua laajempi joukko viranomaisten toimenpiteitä, joilla taloudellisen toiminnan harjoittamista rajoitetaan yleisen edun nimissä.⁵⁵

⁵⁵ Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio 22.1.2013, *Sky Österreich GmbH v Österreichischer Rundfunk*, C-283/11, EU:C:2013:28, 46 kohta.

Ehdotuksessa asetetaan rajoitetusti rajoituksia taloudelliselle toiminnalle siltä osin kuin siinä asetetaan yhteisöille velvoite noudattaa tiettyjä vaatimuksia niiden toteuttaessa edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta. Avoimuustoimenpiteet, joita sovelletaan kolmansien maiden puolesta toteutettavaan edunvalvontatoimintaan, ovat toimenpiteitä, joilla pyritään sellaiseen yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen, jolla voidaan perustella puuttuminen tähän vapauteen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella on vaikutuksia komissiolle aiheutuviin kustannuksiin ja hallinnolliseen rasitukseen kahdessa menoluokassa. Komission toistuvat henkilöstökustannukset katettaisiin periaatteessa ”Hallintomenojen” otsakkeesta, kun taas IMI-järjestelmän laajentamisesta aiheutuvat kustannukset katettaisiin kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelmasta.

Rahoitus- ja talousarviovaikutukset esitetään yksityiskohtaisesti tähän ehdotukseen liitettyssä rahoitus selvityksessä.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Komissio arvioi aloitteen täytäntöönpanoa viimeistään yhden vuoden kuluttua direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetusta määräajasta. Komissio arvioi direktiivin vaikuttavuutta ja oikeasuhteisuutta viimeistään neljän vuoden kuluttua siitä, kun määräaika sen saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt. Arvioinnissa tarkastellaan erityisesti tarvetta muuttaa aloitteen soveltamisalaa.

- **Selittävät asiakirjat**

Direktiivin asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi on tarpeen laatia selittävät asiakirjat vastaavuustaulukoiden muodossa.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Luvussa I esitetään yleiset säännökset, mukaan lukien direktiivin kohde ja tarkoitus (1 artikla), siinä käytettyjen keskeisten käsitteiden määritelmät (2 artikla), soveltamisala (3 artikla) ja yhdenmukaistamisen taso (4 artikla).

Luku II sisältää säännöksiä avoimuus- ja rekisteröintivelvollisuuksista, joita sovelletaan kolmansien maiden yhteisöjen puolesta toteutettavaan edunvalvontatoimintaan. Siinä säädetään erityisesti niiden kolmansien maiden yhteisöjen tunnistamisesta, joiden puolesta edunvalvontatoimintaa toteutetaan (5 artikla), alihankinnasta (6 artikla), velvollisuudesta säilyttää toimintaan liittyvät tiedot (7 artikla) ja muiden kuin unioniin sijoittautuneiden yhteisöjen velvollisuudesta nimetä laillinen edustaja (8 artikla).

Luvussa säädetään lisäksi direktiivin mukaisessa rekisteröinnissä käytettävien kansallisten rekisterien perustamisesta ja ylläpidosta (9 artikla). Ehdotetun direktiivin 10 artiklassa vahvistetaan rekisteröintiä koskevat säännöt, mukaan lukien sitä varten annettavat tiedot (yksityiskohtainen luettelo tarvittavista tiedoista on liitteessä I). Ehdotetun direktiivin 11 artiklassa säädetään rekisteröinnin jälkeisestä menettelystä. Rekisteröidyille yhteisöille on annettava yksilöllinen eurooppalainen edunvalvojanumero (’EIRN-tunnus’) (jonka muoto vahvistetaan liitteessä II), ja rekisteröinnistä on ilmoitettava muiden asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille. Ehdotetun direktiivin 12 artiklassa säädetään, mitkä rekisteröityjen yhteisöjen toimittamat tiedot on asetettava julkisesti saataville (vuotuisia määriä koskevat kynnysarvot esitetään liitteessä III), sekä mekanismista, jonka avulla rekisteröidyt yhteisöt voivat pyytää, että kaikki toimitetut tiedot tai osa niistä jätetään julkaisematta, jos siihen on olemassa pakottava oikeudellinen intressi. Ehdotetun direktiivin

13 artiklassa säädetään, mitä tietoja jäsenvaltioiden ja komission on määrä julkaista vuosittain. Ehdotetun direktiivin 14 artiklassa säädetään velvoitteesta, jonka mukaan rekisteröityjen yhteisöjen ja niiden alihankkijoiden on ilmoitettava EIRN-tunnuksensa, kun ne ovat suoraan yhteydessä virkamiehiin.

Ehdotetun direktiivin III luvussa vahvistetaan valvontaa ja täytäntöönpanoa koskevat säännöt. Ehdotetun direktiivin 15 artiklassa annetaan tietoja direktiivissä tarkoitetuista toimivaltaisista kansallisista viranomaisista ja valvontaviranomaisen riippumattomuuden edellytyksistä. Ehdotetun direktiivin 16 artiklassa säädetään valvontaviranomaisten tietopyyntöjen edellytyksistä ja niihin liittyvistä suojaustoimista, mm. sovellettavista kynnysarvoista. Ehdotetun direktiivin 17 artiklassa vahvistetaan rajatylittävää yhteistyötä koskevat säännöt ja 18 artiklassa valvontaviranomaisten välisiä rajatylittäviä tietopyyntöjä koskevat säännöt. Ehdotetun direktiivin 19 artiklassa perustetaan valvontaviranomaisten edustajista koostuva neuvoa-antava ryhmä, joka avustaa komissiota tietyissä tehtävissä.

Tässä luvussa (20 artikla) myös kielletään toimet, joiden tarkoituksena on kiertää direktiivin mukaisten velvoitteiden noudattaminen, ja velvoitetaan jäsenvaltiot varmistamaan, että tämän direktiivin rikkomisesta ilmoittamiseen ja tällaisista rikkomisista ilmoittaviin henkilöihin voidaan soveltaa direktiiviä (EU) 2019/1937⁵⁶ (21 artikla). Lopuksi tässä luvussa säädetään, että jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksista, joita voidaan määrätä direktiivin tiettyjen säännösten saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta (22 artikla).

Ehdotetun direktiivin IV luku käsittää loppusäännökset, kuten delegoitujen säädösten antamista koskevat säännöt (23 artikla), direktiivin (EU) 2019/1937 muutokset, jotka koskevat väärinkäytösten paljastajien suojeluun liittyvien alojen luetteloa (24 artikla), sekä kertomuksia ja uudelleentarkastelua koskevat säännökset (25 artikla). Muut kyseisen luvun säännökset koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä (26 artikla) ja sen voimaantuloa (27 artikla).

⁵⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**yhdenmukaisten avoimuusvaatimusten vahvistamisesta sisämarkkinoilla kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa varten ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Edunvalvonta on unionissa kasvava ja enenevässä määrin rajatylittävä toimiala. Silloin kun siinä noudatetaan riittävää avoimuutta, se mahdollistaa kokemusten ja näkemysten vaihdon ongelmista ja ratkaisuista ja auttaa julkisen sektorin päätöksentekijöitä ymmärtämään eri lähestymistapoihin liittyviä vaihtoehtoja ja kompromisseja.
- (2) Edunvalvontaa ei toteuteta ainoastaan kotimaisten sidosryhmien vaan yhä useammin myös kolmansien maiden puolesta. Kolmansista maista peräisin olevat ideat voivat vaikuttaa hedelmällisesti julkiseen keskusteluun, ja ne ovat tervetullut osa kansainvälistä vuoropuhelua. Viranomaisten tai yksityishenkilöiden ei kuitenkaan ole aina helppo havaita kolmansien maiden osallistumista edunvalvontatoimintaan päätöksentekoprosessinsa yhteydessä tai ymmärtää tällaisen toiminnan laajuutta ja suuntauksia ja sen takana olevia toimijoita. Tässä yhteydessä kolmansilla mailla tarkoitetaan maita, jotka eivät ole unionin tai Euroopan talousalueen jäseniä.
- (3) Koska edunvalvontaa toteutetaan yleensä korvausta vastaan, myös silloin kun toimeksiantajana on kolmas maa, kyseessä on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 57 artiklassa tarkoitettu palvelu. Edunvalvonnan markkinat käsittävät myös kolmansien maiden yhteisöjen itse toteuttaman edunvalvontatoiminnan, joka on verrattavissa palveluihin ja joka liittyy

¹ EUVL C [...], [...], s. [...].² EUVL C [...], [...], s. [...].

taloudelliseen toimintaan tai korvaa taloudellisen toiminnan. Tällaista toimintaa olisi kohdeltava samalla tavoin kuin edunvalvontapalveluja.

- (4) Jotkin jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön erityisiä edunvalvontatoiminnan avoimuutta edellyttäviä toimenpiteitä, usein jonkin julkisen elimen yhteydessä toimivien avoimuusrekistereiden puitteissa. Tällaisiin kansallisiin toimenpiteisiin liittyy usein edunvalvontatoimintaa toteuttavien yhteisöjen velvollisuus rekisteröityä itse tai rekisteröidä toimintansa tai hankkia ja säilyttää määrätyt tiedot esimerkiksi asiakkaistaan ja tarjoamistaan palveluista.
- (5) Edunvalvontatoiminnan avoimuuden sääntelyä koskevat jäsenvaltioiden toimenpiteet ovat keskenään hyvin erilaisia, erityisesti edunvalvontaa toteuttaviin yhteisöihin sovellettavien, tietojen säilyttämistä ja rekisteröitymistä koskevien vaatimusten osalta. Jotkin jäsenvaltiot ovat perustaneet pakollisia rekistereitä, joilla pyritään erityisesti varmistamaan avoimuus. Toiset jäsenvaltiot ovat perustaneet vapaaehtoisia rekistereitä, kun taas joissakin jäsenvaltioissa ei ole lainkaan edunvalvontarekistereitä. Myös avoimuuden takaamiseksi vaadittujen tietojen yksityiskohtaisuus vaihtelee huomattavasti muun muassa sen suhteen, minkä tyyppisiä tietoja edustetuista eduista tai asiakkaasta vaaditaan. Joissakin jäsenvaltioissa edunvalvontaa koskevat tiedot on päivitettävä säännöllisesti, kun taas toisissa jäsenvaltioissa tiedot on päivitettävä aina kun edunvalvontatoiminnan soveltamisala muuttuu.
- (6) Tällaiset erot heikentävät tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja lisäävät sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia niiden yhteisöjen kannalta, jotka haluavat toteuttaa edunvalvontatoimintaa useassa jäsenvaltiossa, mikä voi haitata uusien edunvalvontapalvelujen kehittämistä ja tarjontaa sisämarkkinoilla. Kolmannet maat todennäköisesti pyrkivät siihen, että niiden edut ovat edustettuina useammassa jäsenvaltiossa, voidakseen varmistaa itselleen suotuisan kohtelun kaikkialla unionissa. Tällaiset ehdot vaikuttavat talouden toimijoihin kielteisesti ja muodostavat esteen edunvalvonnan rajatylittävälle tarjoamiselle sisämarkkinoilla. Epätasapuoliset toimintaedellytykset myös ohjaavat edunvalvontatoimintaa pois sellaisista jäsenvaltioista, joissa on enemmän sääntelyä, ja ohjaavat sitä sellaisiin jäsenvaltioihin, joissa sääntelyä on vähemmän tai joissa sen noudattamisen valvonta on rajoitettua. Lisäksi kolmansien maiden toimijat voivat pyrkiä käyttämään tällaisia eri maiden sääntelyeroja hyväksi välttääkseen avoimuusvaatimusten noudattamisen.
- (7) Koska eräiden kolmansien maiden yritykset vaikuttaa demokraattisiin prosesseihin unionissa tiedostetaan aiempaa paremmin, jotkin jäsenvaltiot pyrkivät todennäköisesti laatimaan uusia sääntöjä varmistakseen edunvalvonnan puitteissa tapahtuvan ulkomaisen vaikuttamisen avoimuuden. Sen vuoksi on todennäköistä, että esteet tällaisten palvelujen tarjoamiselle useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa lisääntyvät kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan markkinoiden hajanaisuuden seurauksena.
- (8) Edunvalvonnan avoimuutta sääntelevien kansallisten toimenpiteiden nykyiset erot, jotka vaikuttavat erityisesti kolmansien maiden puolesta toteutettavaan edunvalvontaan, ja nykytilanteessa lisääntynyt tietoisuus demokraattisiin prosesseihin kohdistuvan ulkomaisen häirinnän riskeistä korostavat tarvetta toteuttaa toimia unionin tasolla edunvalvontapalvelujen tarjoamisen sääntelemiseksi niin, että voidaan kattaa kolmansien maiden puolesta toteutettava edunvalvontatoiminta kaikkialla unionissa ja varmistaa samalla tällaisen toiminnan korkea avoimuustaso.
- (9) Jotta voitaisiin välttää tilanne, jossa jäsenvaltiot pyrkivät ratkaisemaan huolensa edunvalvonnan puitteissa tapahtuvan ulkomaisen vaikuttamisen avoimuudesta

yksipuolisesti, ja estää uusien esteiden muodostuminen kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan rajatylittävälle tarjoamiselle toisistaan poikkeavien ja epäyhdenmukaisten kansallisten lakien seurauksena, on tarpeen säätää yhdenmukaistetuista toimenpiteistä unionin tasolla.

- (10) Tässä direktiivissä säädettyjen, kaikkialla sisämarkkinoilla sovellettavien yhdenmukaisten avoimuusvaatimusten tarkoituksena on luoda yhdenmukainen ja järjestelmällinen kehys, jotta voidaan varmistaa sellaisen kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuus, jonka tavoitteena on vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisiin päätöksentekoprosesseihin unionissa.
- (11) Vahvistamalla yhteiset avoimuutta ja vastuuvollisuutta sekä raportointia koskevat normit voidaan myös tukea demokraattista vastuuvollisuutta ja edistää yleistä tietoisuutta edunvalvontatoiminnasta, jonka tavoitteena on vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisiin päätöksentekoprosesseihin unionissa, sekä saada asiasta luotettavaa ja yhdenmukaista tietoa. Tarve varmistaa kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuus on oikeutettu yleisen edun mukainen tavoite, kun otetaan huomioon avoimuuden ja läpinäkyvyyden periaatteet, jotka Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 1 artiklan toisen kohdan ja 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti ohjaavat demokraattista toimintaa unionissa SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteisten arvojen mukaisesti, ja tukevat myös kansalaisten oikeuksien toteutumista.
- (12) Kolmansien maiden puolesta toteutettava peitelty edunvalvontatoiminta voi vaikuttaa haitallisesti unionin sisäisten ja ulkoisten toimintapolitiikkojen laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon sekä sen taloudellisiin ja turvallisuusetiin. Tämä heikentäisi laajemminkin demokratiaa, joka on unionin yhteinen arvo ja jonka turvaaminen on unionille ja sen jäsenvaltioille ensiarvoisen tärkeää. Yhdenmukaisen avoimuustason vahvistaminen tällaiselle toiminnalle kaikkialla unionissa edistäisi osaltaan kansalaisten luottamusta unionin ja jäsenvaltioiden päätöksentekoprosesseihin.
- (13) Vaikka eräissä kolmansissa maissa on käytössä edunvalvontatoiminnan avoimuutta ja läpinäkyvyyttä koskevia sääntöjä, kyseiset säännöt eivät kata toimintaa, jonka tavoitteena on vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisiin päätöksentekoprosesseihin unionissa. Kyseiset säännöt eivät sen vuoksi sovellu varmistamaan sellaisen edunvalvonnan avoimuutta, jonka tavoitteena on vaikuttaa päätöksentekoon unionissa.
- (14) Tässä direktiivissä säädetyt toimenpiteet ovat oikeasuhteisia ja rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen tiettyjen toimien, eli kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan, avoimuuden varmistamiseksi. Toimenpiteissä asetetut vaatimukset koskevat tällaista toimintaa, eikä niissä aseteta yhteisöille vaatimuksia pelkästään sillä perusteella, että ne saavat rahoitusta ulkomailta. Tämän direktiivin keskeisenä tavoitteena on lisätä avoimuutta tilanteissa, joissa yhteisöt toteuttavat sisämarkkinoilla edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta. Tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että julkisesti saataville asetettavat tiedot esitetään tosiseikkojen pohjalta ja neutraalisti ja että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset toimivat siten, että yhteisöille ei aiheudu mitään kielteisiä seurauksia – esimerkiksi leimaamista – sen vuoksi, että ne ovat rekisteröityneet tämän direktiivin säännösten mukaisesti. Direktiivissä säädetään

kattavista suojatoimista, joihin sisältyy tehokas oikeudellinen valvonta yhdenmukaistettujen toimenpiteiden oikeasuhteisuuden takaamiseksi. Tässä direktiivissä säädetyt toimenpiteet ovat kaikilta osin perusoikeuksien ja erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', tunnustettujen periaatteiden mukaisia, mukaan lukien sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus, kokoontumis- ja yhdistymisvapaus, tieteellisen tutkimuksen vapaus ja akateeminen vapaus, oikeus henkilötietojen suojaan, oikeus tehokkaasiin oikeussuojakeinoihin ja elinkeinovapaus. Tässä direktiivissä säädetyillä toimenpiteillä asetetaan kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontatoimintaa koskeva yhteinen avoimuustaso ja lujitetaan siten perusoikeuskirjassa vahvistettuja kansalaisten demokraattisia oikeuksia.

- (15) Tällä direktiivillä yhdenmukaistettujen avoimuusvaatimusten ei tulisi vaikuttaa edunvalvontatoimintaa koskeviin kansallisiin sääntöihin muiden kuin kolmansien maiden yhteisöjen osalta eikä niiden tulisi vaikuttaa tällaisen toiminnan aineelliseen sisältöön eikä niihin aineellisiin sääntöihin, joita sovelletaan virkamiehiin heidän ollessaan vuorovaikutuksessa edunvalvontatoimintaa toteuttavien yhteisöjen kanssa. Niiden ei tulisi vaikuttaa myöskään kansallisen tai unionin lain nojalla annettuihin sääntöihin, joita sovelletaan rikoksiin ja niiden paljastamiseen ja tutkintaan tai rikoksiin liittyviin syytetoimiin, valvontaan ja seuraamuksiin, esimerkiksi korruptiota koskeviin sääntöihin.
- (16) Avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamiseksi on tarpeen vahvistaa yhteinen edunvalvonnan määritelmä. Yhdenmukaistettujen avoimuusvaatimusten asianmukaisen soveltamisen varmistamiseksi edunvalvontatoiminnan käsite olisi ymmärrettävä laajasti. Sen olisi katettava toiminta, jonka tavoitteena on vaikuttaa esimerkiksi yleisen mielipiteen muokkauksen avulla toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisen päätöksenteon prosesseihin unionissa ja sen jäsenvaltioissa, myös alueellisella ja paikallisella tasolla.
- (17) Olisi voitava osoittaa selkeä ja olennainen yhteys, jonka mukaan toiminnalla voidaan todennäköisesti vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisen päätöksenteon prosesseihin unionissa. Tällaisen yhteyden määrittämistä varten olisi otettava huomioon kaikki merkitykselliset tekijät, kuten toiminnan sisältö, sen toteuttamisolosuhteet, tavoite, toteuttamiskeinot sekä se, onko toiminta osa järjestelmällistä tai jatkuvaa kampanjaa. Direktiivin soveltamista ei pitäisi rajoittaa vain toimintaan, jonka tavoitteena on edistää tietyn toimintapolitiikan, lainsäädännön tai julkisen päätöksentekoprosessin muuttamista, vaan sen olisi katettava myös toiminta, jolla pyritään vallitsevan tilanteen säilyttämiseen.
- (18) Edunvalvontaa voitaisiin toteuttaa esimerkiksi järjestämällä kokouksia, konferensseja tai tapahtumia tai osallistumalla niihin, osallistumalla kuulemisiin, kuten parlamentin kuulemisiin ja muihin vastaaviin aloitteisiin, järjestämällä viestintä- tai mainoskampanjoita muun muassa tiedotusvälineiden, verkkoalustojen, sosiaalisen median vaikuttajien, verkostojen ja ruohonjuuritason aloitteiden välityksellä, laatimalla politiikka-asiakirjoja ja kannanottoja, lainsäädännön muutosehdotuksia, mielipidemittauksia ja -tutkimuksia tai avoimia kirjeitä ja muuta viestintä- tai tiedotusmateriaalia.
- (19) Edunvalvonta voisi kattaa myös kolmannen maan puolesta toteutetut toimet tutkimuksen ja koulutuksen alalla, kuten ajatushautomoiden julkaisemat asiakirjat, joissa suositetaan tai puolletaan jonkin toimintapolitiikan hyväksymistä.

Perusoikeuskirjan 13 artiklassa vahvistetun akateemista vapautta ja tieteellisen tutkimuksen vapautta koskevan periaatteen mukaisesti edunvalvonnan ei pitäisi kattaa tutkijoiden valitsemassaan aihepiirissä tekemää tutkimustyötä tai kyseisen tutkimuksen tulosten julkaisemista eikä opetus- ja koulutustoimintaa, joka toteutetaan akateemista vapautta koskevan periaatteen ja institutionaalisen itsemääräämisoikeuden mukaisesti, paitsi jos tällaisen toiminnan ilmeisenä tavoitteena on vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisen päätöksenteon prosesseihin unionissa ja sitä toteutetaan jonkin kolmannen maan yhteisön puolesta. Muussa tapauksessa tällaisen toiminnan toteuttamisen ei pitäisi johtaa tässä direktiivissä säädettyyn rekisteröintivaatimukseen.

- (20) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi suljettava kolmannen maan hallituksen virkamiesten toteuttama julkisen vallan käyttöön liittyvä toiminta, mukaan lukien toiminta, joka liittyy diplomaattisten suhteiden ylläpitämiseen valtioiden tai kansainvälisten organisaatioiden välillä. Tämän direktiivin ei pitäisi kattaa myöskään oikeusalan toimijan toimintaa, joka liittyy oikeudellisen neuvonnan tarjoamiseen kolmansien maiden yhteisöille tai niiden edustamiseen oikeudenkäynneissä tai sovittelu- tai välitysmenettelyissä sekä niiden perusoikeuksien suojaamiseen, mukaan lukien oikeus tulla kuulluksi, oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja oikeus puolustukseen. Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi suljettava oikeudellisen neuvonnan lisäksi myös muu ammatillinen neuvonta, kuten ammatillisen tai asiantuntijatutkimuksen suorittaminen käytettäväksi todisteena oikeudenkäynnissä esitettävälle väitteille; teknisen tai tieteellisen neuvonnan hankkiminen teknisen lainsäädännön noudattamista varten tai ammattihenkilön tarjoamien sovittelupalvelujen käyttäminen, vaikka tämä ei olisi laillistettu asianajaja. Tätä direktiiviä ei pitäisi soveltaa myöskään oheistoimintoihin, kuten ateriapalvelujen tai tilojen tarjoamiseen, esitteiden tai toimintapoliittisten asiakirjojen painamiseen tai asetuksessa (EU) 2022/2065³ tarkoitettuihin verkossa toimiviin välityspalveluihin, kuten verkkoalustojen tarjoamiin palveluihin.
- (21) Avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamista varten on tarpeen vahvistaa yhteinen edunvalvontapalvelujen tarjoajien määritelmä. Edunvalvontapalvelujen tarjoajat voisivat olla yksityisoikeudellisia oikeushenkilöitä, ammattimaista edunvalvontatoimintaa itsenäisesti harjoittavia luonnollisia henkilöitä tai muita luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, joiden pääasiallisena tai satunnaisena tehtävänä on vaikuttaa julkisen päätöksenteon prosesseihin, kuten lobbaus- ja suhdetoimintayritykset, ajatushautomot, kansalaisyhteiskunnan järjestöt, yksityiset tutkimuslaitokset, tutkimuspalveluja tarjoavat julkiset tutkimuslaitokset, yksittäiset tutkijat ja konsultit.
- (22) Tämän direktiivin soveltamista varten virkamiehellä olisi tarkoitettava Euroopan unionin virkamiehiä ja jäsenvaltioiden virkamiehiä, jotka ovat lainsäädäntöön tai täytäntöönpanoon liittyvässä tai hallinto- tai oikeusvirassa kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla
- (23) Jonkin yhteisön päätös pyytää edunvalvontapalveluja voi liittyä kolmannen maan hallitukseen tai viranomaisiin. Taustalla voi olla kyseisen kolmannen maan hallituksen tai viranomaisten kyseistä yhteisöä kohtaan harjoittama valvonta, erityisesti jos sillä

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

tai niillä on ratkaiseva vaikutusvalta kyseiseen yhteisöön nähden taloudellisten oikeuksien, sopimusjärjestelyjen tai minkä tahansa muun keinon avulla. Kyse voi olla myös tilanteesta, jossa kolmannen maan hallitus tai viranomaiset ovat vaikuttaneet yhteisön päätökseen erityisesti antamalla ohjeita tai määräyksiä. Jotta voidaan ottaa huomioon tällaiset tapaukset, käsitteen 'kolmannen maan yhteisö' olisi ymmärrettävä tarkoittavan paitsi kolmansien maiden keskushallintoa ja viranomaisia myös julkisia tai yksityisiä yhteisöjä, mukaan lukien unioniin sijoittautuneet unionin kansalaiset ja oikeushenkilöt, joiden toiminnan voidaan katsoa liittyvän kyseiseen kolmanteen maahan. Se, katsotaanko julkisen tai yksityisen yhteisön toimien liittyvän jonkin kolmannen maan hallitukseen tai viranomaiseen, olisi määritettävä tapauskohtaisesti ottaen huomioon asianomaisen yhteisön ominaispiirteet ja sen kolmannen maan oikeudellinen ja taloudellinen ympäristö, jossa yhteisö toimii, mukaan lukien valtion rooli kyseisen maan taloudessa.

- (24) Edunvalvontatoiminnan tulisi kuulua tämän direktiivin soveltamisalaan, jos sitä toteutetaan kolmannen maan yhteisön puolesta. Tämä tarkoittaa, että direktiiviä olisi sovellettava kolmansien maiden yhteisöille tarjottaviin edunvalvontapalveluihin. Koska kolmannen maan hallitus voi toteuttaa edunvalvontapalveluihin verrattavissa olevaa taloudellista edunvalvontatoimintaa sellaisten yhteisöjen välityksellä, joiden toiminnan voidaan katsoa liittyvän kyseiseen hallitukseen, direktiiviä olisi sovellettava myös tällaiseen toimintaan. Sitä voidaan näin ollen soveltaa myös kolmansien maiden yhteisöjen sisäisesti toteuttamaan edunvalvontaan. Tätä direktiiviä olisi sovellettava kolmannen maan yhteisöjen puolesta toteutettavaan edunvalvontatoimintaan, joka on suunnattu luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille tai joka toteutetaan tai tuodaan julkisuuteen yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa.
- (25) Tätä direktiiviä ei pitäisi soveltaa toimintaan, jolla edistetään jonkin kolmannen maan etuja tai joka on sen etujen mukaista mutta jolla ei ole yhteyksiä kyseiseen kolmanteen maahan. Tällä tarkoitetaan muun muassa toimintaa, joka perustuu sananvapauteen ja oikeuteen välittää ja vastaanottaa tietoja ja ajatuksia tai akateemiseen vapauteen, kuten toiminta, jota toteuttaa luonnollinen henkilö yksityishenkilönä tai kolmannen maan tiedotusvälineessä työskentelevä toimittaja, jonka toiminnan ei voida katsoa liittyvän kolmanteen maahan tai olevan tässä direktiivissä tarkoitettua edunvalvontaa. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) XXXX/XXXX⁴ 2 artiklassa tarkoitettujen mediapalvelujen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/13/EU⁵ 1 artiklassa tarkoitettujen audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoaminen ei kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluu kuitenkin siinä esitetyn määritelmän mukainen edunvalvontatoiminta, jota mediapalvelun tarjoajat toteuttavat kolmansien maiden yhteisöjen puolesta.
- (26) Kolmannen maan yhteisölle suoritettujen edunvalvontapalvelujen osalta kaikki kyseisen edunvalvontapalvelun toteuttamisesta saadut vastikkeet olisi katsottava tässä direktiivissä tarkoitetuiksi korvauksiksi. Tämän tulisi käsittää edunvalvontatoiminnan vastikkeena vastaanotetut taloudelliset korvaukset, kuten lainat, pääomanlisäykset, velkojen peruuttaminen, verokannustimet tai -vapautukset. Korvaukseksi voitaisiin

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) XXXX/XXXX, annettu XXXX, mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla (eurooppalainen medianvapaussäädös) ja direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta (EUVL L XX, XX.XX.XXXX, s. XX, ELI: XXX).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

katsoa myös edunvalvontapalvelun vastikkeena vastaanotetut luontaisuuritukset, kuten toimistotilojen tarjoaminen, rakentaminen ja ylläpito. Tällaisissa tilanteissa edunvalvontapalvelujen tarjoajan vastuulla olisi määrittää saamansa edun arvo esimerkiksi markkinahinnan perusteella.

- (27) Unionin tuomioistuin on katsonut, että korvauksen olennainen piirre on se, että se on vastike kyseessä olevista palveluista. Organisaation perusrahoituksen tukemista tai vastaavaa taloudellista tukea, joka myönnetään esimerkiksi kolmannen maan lahjoittajajärjestelmän nojalla, ei tulisi pitää edunvalvontapalvelusta saatuna korvauksena, jos se ei liity edunvalvontapalveluun eli jos kyseinen yhteisö saisi tällaista rahoitusta riippumatta siitä, toteuttaako se tällaista edunvalvontatoimintaa.
- (28) Jotta edunvalvontatoimintaan käytetyistä määristä saataisiin kattava ja läpinäkyvä kokonaiskuva, tässä direktiivissä tarkoitettujen vuotuisten määrien tulisi käsittää kaikki kolmannen maan yhteisöltä edunvalvontapalvelun tarjoamisesta vuoden aikana saadut korvaukset, ja jos korvausta ei ole saatu, olisi esitettävä arvio toteutetun edunvalvontapalvelun vuotuisista kustannuksista. Kyseisten määrien tulisi samasta syystä käsittää myös alihankkijoiden käytöstä ja oheistoiminnoista aiheutuneet kustannukset.
- (29) Alihankkijat voidaan katsoa yhteisöiksi, jotka toteuttavat edunvalvontaa kolmannen maan yhteisöjen puolesta, minkä vuoksi niihin sovelletaan tässä direktiivissä asetettuja velvoitteita. Jotta voitaisiin vähentää hallinnollista raskautta ja välttää korvausten laskeminen kahteen kertaan sekä varmistaa, että tiedot kattavat koko sopimusketjun, edunvalvontatoimintaa toteuttavien yhteisöjen olisi varmistettava, että niiden alihankkijoiden kanssa tekemiin sopimusjärjestelyihin sisällytetään tieto siitä, että edunvalvontatoimintaa toteutetaan kolmannen maan yhteisön puolesta, sekä velvollisuus ilmoittaa kyseinen tieto edelleen, jos alihankkija teettää toiminnan edelleen alihankintana. Tämän vuoksi alihankkijat olisi vapautettava tässä direktiivissä säädetystä velvollisuudesta rekisteröityä ja säilyttää tiedot, ja tarvittaessa velvollisuudesta nimetä oikeudellinen edustaja.
- (30) Tässä direktiivissä säädettyjen rekisteröitymisvaatimusten noudattamisen helpottamiseksi edunvalvontapalvelujen tarjoajilla olisi oltava oikeus vaatia, että yhteisö, jonka puolesta palvelua tarjotaan, ilmoittaa, onko se kolmannen maan yhteisö. Edunvalvontapalvelujen tarjoajien olisi käytettävä tätä oikeutta parhaalla mahdollisella tavalla voidakseen tehdä tietoon perustuvia valintoja, niin että ne voivat toiminnassaan kaikilta osin noudattaa tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia.
- (31) Edunvalvontatoimintaa kolmannen maan yhteisön puolesta toteuttavat yhteisöt olisi velvoitettava säilyttämään määrätyt tiedot, jotta voidaan tukea vastuuvollisuutta ja edistää tietoisuutta niistä kolmannen maan eduista, joita ne edustavat. Näiden tietojen tulisi sisältää kuvaus edunvalvontatoiminnan tarkoituksesta, erityisesti siitä päätöksentekoprosessista, johon sillä pyritään vaikuttamaan, ja tavoitellusta tuloksesta. Tietojen tulisi sisältää myös asianomaisen kolmannen maan yhteisön tunnistetiedot, ja silloin kun kyseessä on luonnollinen henkilö, kyseisen henkilön täydellinen nimi. Lisäksi tietojen tulisi sisältää jäljennökset sopimuksista ja keskeisestä yhteydenpidosta, joka on tarpeen edunvalvontatoiminnan luonteen ja tarkoituksen sekä sen taustalla olevien taloudellisten järjestelyjen ymmärtämiseksi, sekä tiedot tai materiaalit, jotka muodostavat toiminnan keskeisen sisällön, kuten virkamiehille toimitetut politiikka-asiakirjat.
- (32) Yhteisöjä, jotka toteuttavat edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta, ei pitäisi vaatia säilyttämään kyseisiin tietoihin sisältyviä henkilötietoja kauemmin kuin on

tarpeen sen varmistamiseksi, että valvontaviranomaiset voivat suorittaa valvonta- ja täytäntöönpanotehtävänsä. Tietoja olisi säilytettävä niin kauan kuin on tarpeen, jotta valvontaviranomaiset voivat perustelluissa tapauksissa saada tiedot kyseisestä kolmannen maan yhteisöstä ja sen hyväksi toteutetusta edunvalvontatoiminnasta sekä vuosittain koostetut tiedot sen vastineeksi saaduista määristä.

- (33) Tuloksellisen valvonnan mahdollistamiseksi yhteisöt, jotka toteuttavat edunvalvontatoimintaa sellaisen kolmannen maan yhteisön puolesta, joka ei ole sijoittautunut unioniin, olisi velvoitettava nimeämään unioniin sijoittautunut oikeudellinen edustaja ja varmistamaan, että niiden nimeämällä laillisella edustajalla on tarvittavat valtuudet ja resurssit tehdä yhteistyötä asiaankuuluvien viranomaisten kanssa.
- (34) Jotta avoimuusvaatimukset olisivat yhdenmukaiset kaikkialla sisämarkkinoilla, kolmannen maan yhteisön puolesta edunvalvontatoimintaa toteuttavat yhteisöt olisi velvoitettava rekisteröitymään sijoittautumispaikkansa kansalliseen rekisteriin. Myös aiemmin tehdyn rekisteröinnin päivitykset olisi tehtävä kyseisessä kansallisessa rekisterissä. Jäsenvaltioiden olisi perustettava tällaiset rekisterit ja hallinnoitava ja pidettävä niitä yllä. Jäsenvaltiot voivat käyttää olemassa olevia kansallisia rekistereitään tämän direktiivin soveltamista varten edellyttäen, että tämän direktiivin vaatimuksia noudatetaan. Kansallisen toimivallanjaon huomioon ottamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava perustaa useampi kuin yksi tällainen rekisteri. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden olisi vahvistettava säännöt siitä, mihin rekisteriin edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta toteuttavien yhteisöjen olisi rekisteröidyttävä. Henkilötietojen käsittelyä kansallisissa rekistereissä koskevia lokitietoja ei pitäisi säilyttää kauemmin kuin on tarpeen sen toteamiseksi, että pääsy henkilötietoihin on tapahtunut lainmukaisesti, minkä vuoksi näitä tietoja olisi säilytettävä enintään vuoden ajan.
- (35) Tässä direktiivissä säädettyjä rekisteröintivelvoitteita ja -muodollisuuksia koskevat tiedot ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1724⁶ nojalla saatavilla yhteisen digitaalisen palveluväylän kautta, joka tarjoaa Your Europe -verkkoportaaliin perustettavan keskitetyn palvelupisteen välityksellä yrityksille ja kansalaisille tietoa sisämarkkinoiden säännöistä ja menettelyistä kaikilla hallinnon tasoilla sekä suoran, keskitetyn ja ohjatun pääsyn neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluihin ja monenlaisiin täysin digitalisoituihin hallinnollisiin menettelyihin. Lisäksi rekisteröintimenettely tapahtuu kokonaan verkossa, ja tietojen uudelleenkäytön helpottamiseksi se on järjestetty noudattaen periaatetta, jonka mukaan tiedot tarvitsee toimittaa vain kerran.
- (36) Jos edunvalvontatoimintaa kolmannen maan yhteisön puolesta toteuttava yhteisö on sijoittautunut useaan jäsenvaltioon, sen olisi rekisteröidyttävä ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa sen päätoimipaikka sijaitsee. Yhteisön päätoimipaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa yhteisön pääkonttori tai sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee ja jossa pääasiallinen taloudellinen toiminta ja toiminnan valvonta tapahtuvat.
- (37) Tiedot, jotka rekisteröinnin yhteydessä olisi ilmoitettava tämän direktiivin soveltamista varten, olisi rajattava siihen, mikä on välttämätöntä, jotta voidaan

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

varmistaa kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuus ja tämän direktiivin tuloksellinen täytäntöönpano. Näiden tietojen tulisi sisältää tiedot yhteisöstä, joka toteuttaa edunvalvontatoimintaa, kolmannesta maasta, jonka puolesta toimintaa toteutetaan, tässä direktiivissä määritellyistä alihankkijoista, jotka toteuttavat edunvalvontatoimintaa, sekä tiedot toteutettavasta edunvalvontatoiminnasta. Tarvittaessa olisi ilmoitettava myös se, minkä mediapalvelujen tarjoajien tai verkkoalustojen välityksellä edunvalvontatoimintaan liittyvät mainokset on julkaistu. Rekisteröinnin yhteydessä ei pitäisi ilmoittaa sellaisen taloudellisen tuen määriä tai alkuperää, joka ei liity edunvalvontatoimintaan.

- (38) Sen varmistamiseksi, että kansallisista rekistereistä vastaavat viranomaiset voivat rekisteröintiä varten toimitettavien tietojen perusteella jatkuvasti määrittää oikein ja täsmällisesti ne kolmannet maat, joiden puolesta edunvalvontaa toteutetaan, ja tällaiseen toimintaan käytettävät määrät, komissiolle olisi siirrettävä valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla näitä vakiotietoja muutetaan.
- (39) Yhteisöjen, jotka toteuttavat edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta ja jotka ovat rekisteröityneet johonkin kansalliseen rekisteriin, olisi päivitettävä rekisterissä olevat tiedot vähintään kerran vuodessa. Koska tämän direktiivin soveltamisen ja noudattamisen valvonnan kannalta on tärkeää, että tällaisissa kansallisissa rekistereissä olevat tiedot ovat oikein, kaikista rekisteröidyn yhteisön yhteistietojen muutoksista ja lisäyksistä olisi ilmoitettava nopeammin ja joka tapauksessa kohtuullisen ajan kuluessa.
- (40) Kustakin kansallisesta rekisteristä vastaavan viranomaisen olisi varmistettava, että annetut tiedot ovat täydelliset ja että niissä ei ole ilmeisiä virheitä. Tämän ei tulisi edellyttää annettujen tietojen oikeellisuuden tai totuudenmukaisuuden perusteellista arviointia eikä sitä tulisi pitää virallisena vahvistuksena rekisterissä olevien tietojen oikeellisuudesta. Jos yhteisön rekisteröintihakemus hylätään puutteellisten tai ilmeisen virheellisten tietojen vuoksi, sen olisi voitava toimittaa uusi rekisteröintihakemus.
- (41) Edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta toteuttavien yhteisöjen olisi voitava osoittaa, että ne ovat täyttäneet rekisteröintivaatimukset. Rekisteröinnin jälkeen yhteisölle olisi annettava jäljennös kansallisessa rekisterissä olevista tiedoista ja yksilöllinen eurooppalainen edunvalvojanumero, jäljempänä 'EIRN-tunnus'. EIRN-tunnuksen tarkoituksena on helpottaa tämän direktiivin nojalla rekisteröityjen yhteisöjen tunnistamista kaikkialla unionissa. EIRN-tunnuksen avulla olisi sen vuoksi voitava yksilöidä jäsenvaltio ja kansallinen rekisteri, jossa yhteisö on rekisteröity. Kansallisen rekisterin osoittava tunnus olisi valittava niin, että se on asianomaisen jäsenvaltion organisaatioon perehtyneille henkilöille looginen.
- (42) Kun yhteisö on rekisteröity siinä jäsenvaltiossa, jossa sen päätoimipaikka sijaitsee, sitä ei pitäisi vaatia rekisteröitymään muissa jäsenvaltioissa edes silloin kun se aloittaa edunvalvontatoiminnan niiden alueella. Jotta voitaisiin helpottaa viranomaisten pääsyä sellaisten edunvalvontatoimintaa toteuttavien yhteisöjen tietoihin, joihin ne voivat joutua ottamaan yhteyttä, sellaisten muiden jäsenvaltioiden, joiden alueella tällaista toimintaa toteutetaan, olisi sisällytettävä omiin kansallisiin rekistereihinsä tällaisten rekisteröityjen yhteisöjen nimi ja EIRN-tunnus sekä linkki rekisteröitymisjäsenvaltion kansallisessa rekisterissä oleviin julkisiin tietoihin.
- (43) Jos valvontaviranomaiset ovat saaneet esimerkiksi väärinkäytösten paljastajan tekemän ilmoituksen perusteella luotettavia tietoja, joiden mukaan jokin yhteisö on laiminlyönyt rekisteröitymisvelvoitteensa, niiden olisi rekisteröitymisvelvoitteen noudattamisen varmistamiseksi voitava vaatia kyseistä yhteisöä esittämään tiedot,

jotka välttämättä tarvitaan sen toteamiseksi, kuuluuko yhteisö tämän direktiivin soveltamisalaan. Tällaisten tietojen ei tulisi yleensä sisältää muuta kuin tiedot, jotka suoraan osoittavat, kuuluuko yhteisö tämän direktiivin soveltamisalaan. Niitä voivat olla esimerkiksi tietojen säilyttämistä koskevan velvoitteen piiriin kuuluvat tiedot, kuten ilmoitukset siitä, onko yhteisö, jonka puolesta edunvalvontapalvelua toteutetaan, kolmannen maan yhteisö. Tietopyyntö olisi mahdollisuuksien mukaan rajoitettava tietoihin, joiden voidaan olettaa olevan yhteisön hallussa. Jos valvontaviranomaisilla on luotettavaa tietoa mahdollisesta rekisteröintivelvollisuuksien laiminlyönnistä, niiden olisi lisäksi voitava pyytää yhteisöä toimittamaan tiedot, joiden avulla voidaan selvittää, onko tällainen laiminlyönti tapahtunut. Tällaisten tietojen ei pitäisi yleensä sisältää muuta kuin tiedot, jotka suoraan osoittavat, ovatko rekisteröitymistä ja tietojen päivittämistä koskevan velvollisuuden perusteella toimitetut tiedot täydellisiä ja oikein. Tietopyyntö olisi mahdollisuuksien mukaan rajoitettava tietoihin, joiden voidaan olettaa olevan rekisteröidyn yhteisön hallussa. Tällaisissa pyynnöissä olisi aina ilmoitettava, miksi ja mitä tietoja pyydetään ja miksi kyseiset tiedot ovat merkityksellisiä, sekä annettava tiedot käytettävissä olevista oikeudellisista muutoksenhakumenettelyistä. Tällaiset pyynnot eivät saisi rajoittaa kansallisten viranomaisten valtuuksia tutkia toimintaa, joka voi kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaan olla rikos.

- (44) Demokraattinen vastuuvollisuus on toimivien demokratioiden tukipilari. Koska tässä direktiivissä säädetään kansalaisten oikeudesta saada tietoa yhteisöistä, jotka toteuttavat sisämarkkinoilla edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta, sekä niiden edustamista kolmansien maiden yhteisöistä, se antaa kansalaisille ja muille asiaankuuluville sidosryhmille mahdollisuuden käyttää demokraattisia oikeuksiaan ja demokraattista vastuutaan, mihin sisältyy mahdollisuus toteuttaa demokraattista valvontaa täysin tietoisina siitä, kenen etuja se edunvalvontatoiminta, jonka kanssa he tai heidän vaaleilla valitut edustajansa voivat joutua tekemisiin, palvelee. Julkinen valvonta, jota kansalaiset ja asiaankuuluvat sidosryhmät toteuttavat demokraattiseen toimintaan vaikuttavissa kysymyksissä, tukee osaltaan demokraattisen hallitusjärjestelmän osien keskinäistä valvontaa. Demokraattinen vastuuvollisuus tukee myös kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien parantamista ja auttaa heitä ilmaisemaan ja toteuttamaan demokraattisia valintoja muun muassa äänestämällä. Kansalaiset ovat äänestäjinä tärkeitä päätöksentekijöitä ja voivat tässä ominaisuudessa myös olla tietäntyyppisten edunvalvontapalvelujen kohde.
- (45) Julkisesti saataville asetettavat henkilötiedot olisi oikeasuhteisuuden varmistamiseksi rajattava siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä, jotta kansalaiset, heidän edustajansa ja muut asiaankuuluvat sidosryhmät voivat saada tietoa kolmansien maiden puolesta toteutettavasta edunvalvontatoiminnasta. Myös tiedot ilmoitetuista vuotuisista määristä olisi julkistettava, mutta vähemmän yksityiskohtaisesti kuin kansallisiin rekistereihin toimitettavissa ilmoituksissa, niin että voidaan varmistaa kansalaisille, heidän edustajilleen ja muille asiaankuuluville sidosryhmille tarkoitetun tiedottamisen riittävä tarkkuus. Tietoja, joilla on merkitystä ainoastaan valvontaviranomaisten kannalta, kuten rekisteröidyn yhteisön vastuuhenkilöiden yhteystiedot, ei pitäisi asettaa julkisesti saataville.
- (46) Jotta tiedot olisivat helpommin kansalaisten saatavilla, ne olisi esitettävä helposti saatavassa ja koneellisesti luettavassa muodossa, selvästi näkyvällä ja käyttäjäystävällisellä tavalla ja selkeällä kielellä. Tietojen olisi katsottava olevan koneellisesti luettavissa, jos ne on esitetty muodossa, jota ohjelmistosovellukset pystyvät käsittelemään automaattisesti, ilman ihmisen toimia, erityisesti haluttujen

tietojen yksilöimistä, tunnistamista ja erottamista varten. Tiedot olisi asetettava saataville unionin lainsäädännön saavutettavuusvaatimusten mukaisesti, jotta varmistetaan tarvittava saavutettavuus vammaisille henkilöille, erityisesti useamman kuin yhden aistikanavan kautta, silloin kun se on teknisesti mahdollista. Rekisteröinti voi tapahtua eri jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa edunvalvontatoimintaa toteutetaan. Tietojen saatavuus kansalaisille kaikkialla unionissa paranee huomattavasti, jos tiedot ovat saatavilla vähintään yhdellä sellaisella unionin virallisella kielellä, jota mahdollisimman suuri osa unionin kansalaisista ymmärtää. Jäsenvaltioita olisi kannustettava käyttämään teknisiä ratkaisuja, joiden avulla mahdollisimman suuri osa tiedoista voitaisiin kääntää tällaiselle kielelle. Jäsenvaltioita ei kuitenkaan pitäisi vaatia kääntämään rekisteröityjen yhteisöjen toimittamia tietoja.

- (47) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että valvontaviranomaiset voivat pyynnöstä rajoittaa kansalliseen rekisteriin tallennettujen tietojen tai niiden osan julkaisemista, jotta voidaan suojella henkilöitä, jotka voisivat joidenkin tietojen julkaisemisen vuoksi joutua alttiiksi perusoikeuksiensa loukkauksille, kuten kostotoimille, joita voitaisiin kohdistaa kolmannessa maassa toimivalle rekisteröidylle yhteisölle työskentelevään henkilöön. Rekisteröidyn yhteisön olisi osoitettava, että kun otetaan huomioon kaikki yksittäisiin tapauksiin liittyvät merkitykselliset olosuhteet, julkaisemista olisi rajoitettava oikeutettujen etujen vuoksi, joihin kuuluu vakava riski siitä, että julkaiseminen asettaisi henkilön alttiiksi perusoikeuksiensa loukkauksille, erityisesti sellaisina kuin niitä suojataan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 1 artiklassa (oikeus ihmisarvoon), 2 artiklassa (oikeus elämään), 3 artiklassa (oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen), 4 artiklassa (kidutuksen sekä epäinhimillisen tai halventavan rangaistuksen ja kohtelun kielto) tai 6 artiklassa (oikeus vapauteen ja turvallisuuteen, johon kohdistuu sieppauksen, kiristyksen, kiskonnin, häirinnän, väkivallan tai uhkailun riski), taikka liikesalaisuuksien paljastamiselle. Olosuhteiden analysoinnissa olisi otettava huomioon riskit, jotka kohdistuvat rekisteröidyn yhteisön työntekijöiden tai sille työskentelevien tai siihen liittyvien henkilöiden fyysiseen koskemattomuuteen. Oikeutettujen etujen olisi katettava myös riskit, jotka kohdistuvat rekisteröidyn yhteisön toiminnasta hyötyviin henkilöihin. Kaikissa valvontaviranomaisen päätöksissä olisi otettava huomioon tämän direktiivin tavoitteet, ja niihin olisi sovellettava oikeudellisia ja hallinnollisia muutoksenhakumenettelyjä rekisteröintijäsenvaltiossa. Valvontaviranomaisen päätökset ja mahdolliset tuomioistuimen päätökset olisi tehtävä viipymättä. Kun julkaisurajoitus hyväksytään, asianomainen kansallisen rekisterin tietokenttä olisi korvattava maininnalla, jonka mukaan sen julkaisemista on rajoitettu oikeutetun edun vuoksi, niin että yleisö saa tiedon siitä, että rekisteröity yhteisö on noudattanut tässä direktiivissä säädettyä rekisteröintivaatimusta.
- (48) Rekisteröityjen yhteisöjen ja niiden alihankkijoiden olisi esitettävä EIRN-tunnuksensa, kun ne ovat suoraan yhteydessä viranomaisiin, jotta viranomaisten edustajien on helpompi tunnistaa kolmansien maiden puolesta toteutettava edunvalvontatoiminta. EIRN-tunnus olisi esitettävä oma-aloitteisesti aina kun virkamiehiin ollaan yhteydessä.
- (49) Jäsenvaltioiden olisi nimettävä vähintään yksi viranomainen tai elin, joka vastaa kansallisten rekisterien perustamisesta ja ylläpidosta sekä edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta toteuttavien yhteisöjen esittämien rekisteröintihakemusten käsittelystä. Lisäksi niiden olisi nimettävä vähintään yksi valvontaviranomainen, joka vastaa tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden noudattamisen valvonnasta ja täytäntöönpanosta sekä tietojenvaihdosta muiden jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten ja komission kanssa. Perusoikeuksien ja -

vapauksien, oikeusvaltioperiaatteen, demokratian periaatteiden ja näiden yhteisöjen valvontaa koskevan yleisen luottamuksen tukemiseksi valvontaviranomaisten on oltava puolueettomia ja riippumattomia ulkoisesta vaikuttamisesta ja poliittisesta painostuksesta ja niillä on oltava asianmukaiset valtuudet ja resurssit toteuttaa tuloksellista valvontaa ja tarvittavia toimenpiteitä tämän direktiivin noudattamisen varmistamiseksi.

- (50) Julkisesti saataville asetettavat tiedot olisi esitettävä tosiseikkojen pohjalta ja neutraalisti, jotta voidaan välttää rekisteröityjen yhteisöjen leimautuminen. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten olisi niille tämän direktiivin nojalla annettuja tehtäviään suorittaessaan lisäksi varmistettava, että rekisteröidyille yhteisöille ei aiheudu mitään kielteisiä seurauksia pelkästään sen vuoksi, että ne on rekisteröity. Tietojen julkistamisen yhteydessä olisi erityisesti vältettävä esittämästä sellaisia lausuntoja tai liittämästä tietoihin määräyksiä, jotka voisivat synnyttää epäluottamusta rekisteröityjä yhteisöjä kohtaan ja jotka olisivat omiaan estämään jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä toimimasta niiden kanssa tai antamasta niille taloudellista tukea. Esimerkkejä tällaisesta leimaamisesta ovat kielteisten ilmausten käyttäminen rekisteröidyistä yhteisöistä tai pyrkimykset heikentää niiden uskottavuutta ja legitimiyyttä esittämällä mustamaalaavia lausuntoja, joissa vihjataan, että niiden tavoitteena on vaikuttaa laittomasti demokraattisiin prosesseihin.
- (51) Jos jokin kolmas maa käyttää edunvalvontaan erityisen suuria summia tai jos jokin yhteisö saa yhdeltä tai useammalta kolmannen maan yhteisöltä erityisen suuria korvauksia, tämä lisää todennäköisyyttä, että kyseinen edunvalvontatoiminta voisi onnistua vaikuttamaan jonkin jäsenvaltion tai koko unionin poliittisiin valintoihin. Valvontaviranomaisten olisi tällaisissa tapauksissa voitava pyytää lisätietoja yhteisöiltä, jotka toteuttavat edunvalvontatoimintaa tällaisten kolmansien maiden puolesta, jotta voidaan noudattaa suurempaa varovaisuutta.
- (52) Tämän direktiivin oikeasuhteisen täytäntöönpanon varmistamiseksi valvontaviranomaisten olisi voitava pyytää yhteisöä, joka toteuttaa edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden yhteisöjen puolesta, toimittamaan tarvittavat tiedot, joiden avulla voidaan tutkia tässä direktiivissä säädetyn rekisteröintivaatimuksen mahdollista noudattamatta jättämistä. Tätä varten valvontaviranomaisten olisi voitava toimia omasta aloitteestaan tai väärinkäytösten paljastajan tai toisen jäsenvaltion valvontaviranomaisen tekemän ilmoituksen perusteella.
- (53) Valvontaviranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä sekä kansallisella että unionin tasolla. Tällaisen yhteistyön odotetaan helpottavan nopeaa ja suojattua tietojenvaihtoa. Valvontaviranomaisten olisi voitava valvontatehtäviensä hoitamista varten pyytää rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselta valvontaviranomaiselta rekisteröinnin yhteydessä annettuja tietoja, myös muita kuin julkisia tietoja, sekä erityistapauksissa yhteisön säilyttämiä tietoja ja suoritettuja analyyseja. Valvontaviranomaisten ja komission olisi tehtävä yhteistyötä direktiivin täytäntöönpanon varmistamiseksi, jotta saadaan parempi käsitys kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan laajuudesta ja jakautumisesta unionissa yleensä. Komission olisi voitava pyytää valvontaviranomaisilta koostettuja tietoja, jotka perustuvat edunvalvontaa kolmansien maiden yhteisöjen puolesta toteuttavien yhteisöjen rekisteröintihakemuksessaan toimittamiin tietoihin. Jotta voitaisiin valvoa kattavasti unionissa kolmansien maiden puolesta toteutettavaan edunvalvontatoimintaan liittyviä olosuhteita ja ominaispiirteitä, tällaisiin koostettuihin tietoihin voi sisältyä myös muita

kuin rekistereissä julkisesti saatavilla olevia tietoja, myös henkilötietoja, siltä osin kuin se on tarpeen tuloksellisen valvonnan varmistamiseksi.

- (54) Hallinnollisen taakan keventämiseksi edelleen hallinnollinen yhteistyö ja tietojenvaihto kansallisten viranomaisten sekä valvontaviranomaisten ja komission välillä toteutetaan sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän, jäljempänä 'IMI-järjestelmä', kautta. IMI-järjestelmä on perustettu asetuksella (EU) N:o 1024/2012⁷ sisämarkkinoihin liittyvillä politiikanaloilla tehtävää EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä hallinnollista yhteistyötä varten. IMI-järjestelmän ja kansallisten rekisterien yhteentoimivuus olisi varmistettava eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden mukaisesti.
- (55) Jotta voitaisiin avustaa komissiota sen tehtävässä varmistaa tuloksellinen yhteistyö toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä sekä tämän direktiivin täydellinen ja tuloksellinen täytäntöönpano, olisi perustettava neuvoa-antava ryhmä. Neuvoa-antavassa ryhmässä olisi oltava kunkin jäsenvaltion valvontaviranomaisen edustaja. Neuvoa-antavan ryhmän olisi annettava neuvoja direktiivin täytäntöönpanoa varten, mukaan lukien vaatimuksesta, jonka mukaan on vältettävä kielteisten seurauksien aiheutumista pelkästään siitä syystä, että yhteisö on rekisteröity tässä direktiivissä asetettujen vaatimusten nojalla. Neuvoa-antavan ryhmän olisi annettava lausuntoja, suosituksia ja kertomuksia, ja jäsenvaltioiden nimeämien toimivaltaisten kansallisten viranomaisten olisi asetettava ne julkisesti saataville. Jotta voitaisiin taata oikeusvarmuus niiden yhteisöjen kannalta, jotka mahdollisesti kuuluvat direktiivin soveltamisalaan, neuvoa-antavan ryhmän olisi annettava komissiolle neuvoja erityisesti mahdollisista ohjeista, jotka koskisivat direktiivin soveltamisalaa, kolmannen maan yhteisön käsitettä ja toimintaa, jonka tavoitteena tai tuloksena on tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden kiertäminen. Olisi varmistettava tarvittava yhteistyö Euroopan korruptiontorjuntaverkoston kanssa.
- (56) Väärinkäytösten paljastajat voivat antaa valvontaviranomaisille uusia tietoja, joiden avulla ne voivat havaita tähän direktiiviin kohdistuvia rikkomisia, mukaan lukien yritykset kiertää siinä säädettyjä velvollisuuksia. Sen varmistamiseksi, että väärinkäytösten paljastajat voivat varoittaa valvontaviranomaisia tähän direktiiviin kohdistuvista todetuista tai mahdollisista rikkomisista ja että väärinkäytösten paljastajia voidaan suojata vastatoimilta, tämän direktiivin rikkomisesta ilmoittamiseen ja tällaisista rikkomisista ilmoittavien henkilöiden suojeluun olisi voitava soveltaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2019/1937⁸.
- (57) Väärinkäytösten paljastajien tekemät rikkomista koskevat ilmoitukset voivat olla avainasemassa, kun pyritään ehkäisemään, estämään tai havaitsemaan sääntöjen rikkomisia, jotka koskevat sisämarkkinoilla tarjottavien, julkisen päätöksenteon kannalta merkityksellisten palvelujen, kuten edunvalvontapalvelujen, avoimuutta ja valvontaa. Kun otetaan huomioon yleinen etu, joka liittyy julkisen päätöksenteon suojaamiseen tällaisilta rikkomisilta, ja niistä mahdollisesti aiheutuva heikentävä vaikutus kansalaisten luottamukseen demokraattisia instituutioita kohtaan sekä se, että

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä ja komission päätöksen 2008/49/EY kumoamisesta (IMI-asetus) (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1024/oj>).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

tämän direktiivin säännökset eivät kuulu direktiivin (EU) 2019/1937 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa lueteltuihin politiikanaloihin, on tarpeen mukauttaa kyseisiä aloja. Sen vuoksi direktiivin (EU) 2019/1937 2 artiklaa ja liitettä olisi muutettava.

- (58) Tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen toimiin, joiden tavoitteena tai seurauksena on tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden ja erityisesti rekisteröintivaatimusten kiertäminen, olisi kiellettävä. Tällaiseen toimintaan kuuluisivat muun muassa edunvalvontapalvelusta suoritettut peitellyt korvaukset, yritysten perustaminen tarkoituksena hämärtää yhteyksiä kolmansien maiden hallituksiin tai toimintojen keinotekoinen jakaminen usealle eri yhteisölle tarkoituksena välttää tässä direktiivissä vahvistettujen kynnysarvojen ylittyminen.
- (59) Jotta voitaisiin estää tässä direktiivissä säädettyjen vaatimusten laiminlyönti ja määrätä siitä seuraamuksia, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden rikkomisesta voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia sakkoja. Seuraamukset eivät saisi olla rikosoikeudellisia. Seuraamuksissa olisi otettava huomioon rikkomisen luonne, toistuvuus ja kesto sekä kyseessä oleva yleinen etu, toteutetun toiminnan soveltamisala ja luonne sekä edunvalvontatoimintaa toteuttavan yhteisön taloudelliset valmiudet. Seuraamusten olisi kussakin yksittäistapauksessa oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, ja niitä määrättäessä olisi otettava asianmukaisesti huomioon perusoikeudet, kuten sananvapaus, yhdistymisvapaus, akateeminen vapaus ja tieteellisen tutkimuksen vapaus, menettelylliset takeet ja tehokkaiden oikeussuojakeinojen saatavuus, mukaan lukien oikeus tulla kuulluksi. Ennen seuraamusten määräämistä valvontaviranomaisen olisi annettava varoitus, paitsi silloin kun rikkomisella loukataan velvoitteiden kiertämistä koskevaa kieltoa.
- (60) Jotta voidaan muuttaa lisätietojen pyytämislle asetettuja kynnysarvoja ja mukauttaa luetteloa rekisteröintihakemuksen yhteydessä toimitettavista tiedoista sekä luetteloa jäsenvaltioiden julkaisemissa kertomuksissa esitettävistä tiedoista, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁹ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (61) Tämän direktiivin soveltamisen tuloksellisen seurannan varmistamiseksi komission olisi raportoitava sen täytäntöönpanosta säännöllisesti, tarvittaessa muuta asiaankuuluvaa unionin lainsäädäntöä koskevien kertomusten yhteydessä. Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 22 ja 23 kohdan mukaisesti komission olisi arvioitava tämän direktiivin vaikutuksia ja mahdollista lisätoimien tarvetta.
- (62) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan edistäminen edunvalvontatoiminnan

⁹ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj

osalta, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

- (63) Unionin järjestelmä tukisi toimivaltaisia viranomaisia niiden valvontatehtävissä, auttaisi muita sidosryhmiä hoitamaan tehtäväänsä demokraattisessa prosessissa ja parantaisi unionin demokratioiden yleistä kykyä torjua unioniin kohdistuvaa kolmansien maiden häirintää. Kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuuden varmistaminen unionin tasolla tuo lisäarvoa, koska kyseinen toiminta on luonteeltaan todennäköisesti rajatylittävää ja edellyttää sen vuoksi koordinoitua lähestymistapaa eri tasoilla ja aloilla. Tekemällä yhteistyötä ja jakamalla tietoa keskenään jäsenvaltiot voivat saada paremman käsityksen ilmiön laajuudesta, mikä auttaa välttämään sitä, että kolmannet maat pystyisivät hyödyntämään sääntelyeroja tai -aukkoja.
- (64) Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä tämän direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä minimoimaan asianomaisille yhteisöille aiheutuva hallinnollinen rasitus. Tämä koskee erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU¹⁰ 3 artiklassa tarkoitettuja mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä.
- (65) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia (EU) 2016/679¹¹ ja (EU) 2018/1725¹² sovelletaan tämän direktiivin puitteissa suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn, mukaan lukien henkilötietojen käsittely kolmansien maiden yhteisöjen puolesta edunvalvontatoimintaa toteuttavia yhteisöjä koskevien kansallisten rekistereiden ylläpitämiseksi, pääsy tällaisissa kansallisissa rekistereissä oleviin henkilötietoihin ja henkilötietojen vaihto tämän direktiivin mukaisen jäsenvaltioiden välisen hallinnollisen yhteistyön ja keskinäisen avunannon yhteydessä, mukaan lukien IMI-järjestelmän käyttö, sekä tietojen säilyttäminen tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden mukaisesti. Henkilötietojen käsittelyssä tällaisia tarkoituksia varten olisi noudatettava muun muassa tietojen minimointia, täsmällisyyttä ja säilyttämisen rajoittamista koskevia periaatteita sekä tietojen eheyttä ja luottamuksellisuutta koskevia vaatimuksia. Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava toimenpiteet, joilla varmistetaan niiden kansallisiin rekistereihin sisältyvien henkilötietojen lainmukainen ja suojattu käsittely sovellettavan henkilötietojen suojaa koskevan lainsäädännön mukaisesti.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

- (66) Tämä direktiivi ei vaikuta millään tavoin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden soveltamiseen. Se ei vaikuta etenkään kieltoon asettaa suoraan tai välillisesti varoja tai taloudellisia resursseja unionin rajoittavissa toimenpiteissä lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten tai niitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai niiden hyväksi.
- (67) Tämän direktiivin ei tulisi vaikuttaa komission oikeuteen aloittaa ja toteuttaa tutkimuksia, jotka koskevat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2022/2560¹³ tarkoitettuja sisämarkkinoita vääristäviä ulkomaisia tukia.
- (68) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman¹⁴ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (69) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon XXXX¹⁵,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU – YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja tarkoitus

Tässä direktiivissä vahvistetaan yhdenmukaiset vaatimukset, jotka koskevat kolmannen maan yhteisön puolesta toteutettavaan edunvalvontaan liittyvää taloudellista toimintaa, jotta voidaan parantaa sisämarkkinoiden toimintaa saavuttamalla yhteinen avoimuustaso kaikkialla unionissa.

Tämän direktiivin tarkoituksena on tällaisen avoimuuden saavuttaminen niin, että vältetään sellaisen epäluottamuksen ilmapiirin syntyminen, joka olisi omiaan estämään jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden luonnollisia tai oikeushenkilöitä toimimasta sellaisten yhteisöjen kanssa, jotka toteuttavat edunvalvontaa kolmannen maan yhteisön puolesta, tai antamasta niille taloudellista tukea.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- (1) **’edunvalvontatoiminnalla’** toimintaa, jonka tavoitteena on vaikuttaa toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2560, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, sisämarkkinoita vääristävistä ulkomaisista tuista (EUVL L 330, 23.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

¹⁴ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

¹⁵ XXXX.

julkisen päätöksenteon prosesseihin unionissa ja jota voidaan toteuttaa erityisesti järjestämällä kokouksia, konferensseja tai tapahtumia tai osallistumalla niihin, osallistumalla kuulemisiin tai parlamentin kuulemistilaisuuksiin, järjestämällä viestintä- tai mainoskampanjoita, perustamalla verkostoja ja käynnistämällä ruohonjuuritason aloitteita, laatimalla politiikka-asiakirjoja ja kannanottoja, lainsäädännön muutosehdotuksia, mielipidemittauksia ja -tutkimuksia tai avoimia kirjeitä, tai tutkimukseen ja koulutukseen liittyvää toimintaa, jos toimet toteutetaan erityisesti kyseistä tavoitetta varten;

- (2) **'edunvalvontapalvelulla'** edunvalvontatoimintaa, josta tavallisesti maksetaan korvaus, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 57 artiklassa määrätään;
- (3) **'edunvalvontapalvelun tarjoajalla'** edunvalvontapalvelua tarjoavaa luonnollista tai oikeushenkilöä;
- (4) **'kolmannen maan yhteisöllä'**
 - (a) kolmannen maan keskushallintoa ja kaikkien muiden hallintotasojen viranomaisia, lukuun ottamatta Euroopan talousalueen jäseniä;
 - (b) julkista tai yksityistä yhteisöä, jonka toimien voidaan kaikki merkitykselliset seikat huomioon ottaen katsoa liittyvän a alakohdassa tarkoitettuun yhteisöön;
- (5) **'oheistoiminnalla'** toimintaa, joka tukee edunvalvontatoiminnan tarjoamista mutta ei vaikuta suoraan sen sisältöön;
- (6) **'vuotuisella määrällä'**
 - (a) sen vuotuisen korvauksen kokonaismäärää, joka kolmannen maan yhteisöltä saadaan edunvalvontapalvelun tarjoamisesta ja jonka arvo muun kuin rahallisen korvauksen tapauksessa ilmaistaan arvion perusteella; tai
 - (b) jos korvausta ei saada, arvio toteutetun edunvalvontapalvelun vuotuisista kustannuksista;

ottaen huomioon edunvalvontatoiminta kokonaisuutena, mukaan lukien alihankkijoiden ja oheistoimintojen kustannukset, kun palveluntarjoaja toteuttaa toimintaa sopimusjärjestelyn perusteella;
- (7) **'alihankkijalla'** edunvalvontapalvelun tarjoajaa, jonka kanssa pääsopimuskumppani tai yksi sen alihankkijoista tekee sopimuksen siitä, että alihankkija toteuttaa osittain tai kokonaan edunvalvontatoiminnan, jonka pääsopimuskumppani on sitoutunut toteuttamaan;
- (8) **'rekisteröidyllä yhteisöllä'** yhteisöä, joka on 10 artiklan nojalla rekisteröitynyt 9 artiklassa tarkoitettuun kansalliseen rekisteriin;
- (9) **'kansallisesta rekisteristä vastaavalla viranomaisella'** viranomaista tai elintä, joka vastaa 9 artiklassa tarkoitetun kansallisen rekisterin ylläpidosta ja tähän direktiiviin perustuvien rekisteröintihakemusten käsittelystä;
- (10) **'valvontaviranomaisella'** riippumatonta viranomaista, joka vastaa tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden noudattamisen valvonnasta ja täytäntöönpanosta;
- (11) **'virkamiehellä'**
 - (a) unionin tai jäsenvaltion virkamiestä;

- (b) muuta jäsenvaltiossa julkiseen tehtävään nimitettyä ja julkista tehtävää hoitavaa henkilöä;
- (12) **'unionin virkamiehellä'** henkilöä,
- (a) joka on neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68¹⁶ vahvistetuissa Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä ('henkilöstösäännöt') ja unionin muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa ('palvelussuhteen ehdot') tarkoitettu virkamies tai muuhun henkilöstöön kuuluva toimenhaltija;
- (b) jonka jäsenvaltio taikka julkinen tai yksityinen elin on asettanut unionin käyttöön ja joka hoitaa vastaavia tehtäviä kuin unionin virkamiehet tai muuhun henkilöstöön kuuluvat toimenhaltijat;
- unionin toimielinten, elinten ja laitosten jäsenet ja näiden elinten henkilöstöön kuuluvat rinnastetaan unionin virkamiehiin, siltä osin kuin heihin ei sovelleta henkilöstösääntöjä.
- (13) **'jäsenvaltion virkamiehellä'** henkilöä, joka on täytäntöönpanevassa tai hallinto- tai oikeusvirassa kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla, pysyvästi tai tilapäisesti nimitettynä tai vaaleilla valittuna riippumatta siitä, saako hän siitä palkkaa vai ei, ja kyseisen henkilön virkaikään katsomatta, sekä kaikkia lainsäädännöllisessä virassa kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla olevia henkilöitä.

3 artikla *Sovellettamisala*

1. Tätä direktiiviä sovelletaan yhteisöihin, jotka toteuttavat seuraavia toimintoja, niiden sijoittautumispaikasta riippumatta:
- (a) edunvalvontapalvelu, jota toteutetaan kolmannen maan yhteisölle;
- (b) edunvalvontatoiminta, jonka toteuttaja on 2 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettu kolmannen maan yhteisö ja joka liittyy luonteeltaan taloudelliseen toimintaan tai korvaa sen ja joka on siten verrattavissa tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettuun edunvalvontapalveluun.
2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin toimiin:
- (a) edellä 2 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetun kolmannen maan yhteisön suoraan toteuttamat toimet, jotka liittyvät julkisen vallan käyttöön, mukaan lukien toimet, jotka liittyvät valtioiden tai kansainvälisten organisaatioiden välisiin diplomaatti- tai konsulisuhteisiin;
- (b) oikeudellisen ja muun asiantuntijaneuvonnan antaminen seuraavissa tapauksissa:
- i) kolmannen maan yhteisölle annettava neuvonta sen varmistamiseksi, että sen toiminta on voimassa olevien lakisääteisten vaatimusten mukaista;

¹⁶ Neuvoston asetus (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68, annettu 29 päivänä helmikuuta 1968, Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta sekä yhteisöjen virkamiehiin tilapäisesti sovellettavien erityisten toimenpiteiden laatimisesta (EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj)).

- ii) kolmansien maiden yhteisöjen edustaminen sovittelu- tai välitysmenettelyssä, jonka tarkoituksena on estää riita-asian vieminen tuomioistuimen tai hallintoelimen käsittelyyn tai ratkaistavaksi;
 - iii) kolmansien maiden yhteisöjen edustaminen oikeudenkäynneissä;
- (c) oheistoiminta.

4 artikla

Yhdenmukaistamisen taso

Jäsenvaltiot eivät saa pitää voimassa tai ottaa käyttöön tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa edunvalvontatoimintaa koskevia säännöksiä, jotka poikkeavat tässä direktiivissä vahvistetuista säännöksistä, mukaan lukien tiukemmat tai sallivammat säännöt kyseisen toiminnan erilaisen avoimuustason varmistamiseksi.

II LUKU – LÄPINÄKYVYYS JA REKISTERÖINTI

5 artikla

Palvelun vastaanottajan yksilöiminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että edunvalvontapalvelujen tarjoajilla on mahdollisuus vaatia yhteisöä, jonka puolesta palvelu toteutetaan, ilmoittamaan, onko se kolmannen maan yhteisö.

6 artikla

Alihankinta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt sisällyttävät alihankkijoiden kanssa tekemiinsä sopimusjärjestelyihin tiedon siitä, että kyseinen edunvalvontatoiminta kuuluu 3 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, sekä velvollisuuden ilmoittaa kyseinen tieto edelleen mahdollisille muille alihankkijoille. Jos alihankkijat ovat saaneet kyseisen tiedon, niiden ei tarvitse noudattaa 7, 8, 10 ja 11 artiklassa säädettyjä vaatimuksia sen edunvalvontatoiminnan osalta, jota toteutetaan kyseisen tiedon sisältävän sopimuksen nojalla.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos alihankkija teettää edunvalvontapalvelun edelleen alihankintana, sen on ilmoitettava pääsopimuskumppanille tai tarvittaessa sille alihankkijalle, jolta se sai edunvalvontatoimintaa koskevan sopimuksen, että edunvalvontatoiminta on siirretty toteutettavaksi edelleen alihankintana, ja varmistettava, että sopimusjärjestelyissä on tieto siitä, että kyseinen edunvalvontatoiminta kuuluu 3 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että alihankkija antaa pääsopimuskumppanille tai tarvittaessa alihankkijalle tiedot, jotka ovat tarpeen 10 artiklassa säädettyjen vaatimusten noudattamista varten.

7 artikla

Tietojen säilyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt säilyttävät kunkin kyseisen artiklan soveltamisalaan kuuluvan edunvalvontatoiminnan osalta seuraavat tiedot:

- (a) sen kolmannen maan yhteisön tunnistetiedot tai nimi, jonka puolesta toimintaa toteutetaan, sekä sen kolmannen maan nimi, jonka etuja edustetaan;
 - (b) kuvaus edunvalvontatoiminnan tarkoituksesta;
 - (c) kolmannen maan yhteisön kanssa tehdyt sopimukset ja keskeinen yhteydenpito, jotka ovat olennaisia toteutettavan edunvalvonnan luonteen ja tarkoituksen ymmärtämiseksi, mukaan lukien tiedot mahdollisesta korvauksesta ja sen määrästä;
 - (d) tiedot tai asiakirjat, jotka muodostavat keskeisen osan kyseistä edunvalvontatoimintaa.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt säilyttävät 1 kohdassa tarkoitetut tiedot neljän vuoden ajan kyseisen edunvalvontatoiminnan päättymisen jälkeen.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt laativat vuosittain seuraavat:
- (a) luettelo kaikista kolmansien maiden yhteisöistä, joiden puolesta ne ovat toteuttaneet edunvalvontatoimintaa edeltävän tilivuoden aikana;
 - (b) luettelo vuotuisista kokonaismääristä, jotka ne ovat saaneet 3 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvien toimintojen toteuttamisesta edeltävän tilivuoden aikana, jaoteltuna kunkin kolmannen maan mukaan.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt säilyttävät 3 kohdassa tarkoitetut tiedot neljän vuoden ajan.

8 artikla
Laillinen edustaja

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt, jotka eivät ole sijoittautuneet unioniin, nimeävät kirjallisesti lailliseksi edustajakseen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön jossakin jäsenvaltiossa, jossa ne toteuttavat edunvalvontatoimintaa.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että laillinen edustaja on vastuussa sen varmistamisesta, että rekisteröity yhteisö noudattaa tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan, ja että laillinen edustaja toimii yhteyshenkilönä kaikessa 15 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten kansallisten viranomaisten viestinnässä asianomaisen yhteisön kanssa. Kaikki lailliselle edustajalle osoitettu viestintä katsotaan osoitetuksi tämän edustamalle yhteisölle.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että laillinen edustaja voidaan asettaa vastuuseen siitä, että sen edustama yhteisö ei ole noudattanut tämän direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta vastuuta ja oikeudellisia toimia, joihin voidaan ryhtyä yhteisöä vastaan. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt antavat lailliselle edustajalleen tarvittavat valtuudet ja riittävät resurssit, jotta varmistetaan toimiva ja oikea-aikainen yhteistyö jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja niiden päätösten noudattaminen.

9 artikla

Kansalliset rekisterit

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava vähintään yksi kansallinen rekisteri ja ylläpidettävä sitä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen toteuttaman edunvalvontatoiminnan avoimuuden varmistamiseksi. Jäsenvaltiot voivat käyttää olemassa olevia kansallisia rekistereitä, jos ne täyttävät tämän artiklan 2, 3 ja 4 kohdassa sekä 10, 11 ja 12 artiklassa säädetty vaatimukset.
2. Tällaista kansallista rekisteriä tai tarvittaessa kansallisia rekistereitä ylläpitävät kansallisista rekistereistä vastaavat viranomaiset. Nämä viranomaiset toimivat henkilötietojen käsittelyn osalta asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 alakohdassa tarkoitettuina rekisterinpitäjinä.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut kansalliset rekisterit perustetaan ja että niitä pidetään yllä siten, että voidaan varmistaa, että niihin sisältyvät tiedot esitetään neutraalisti ja objektiivisesti tosiseikkoihin nojautuen.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisista rekistereistä vastaavat viranomaiset säilyttävät lokitiedot rekisterissä toteutetuista henkilötietojen käsittelytoimista. Nämä lokitiedot on poistettava yhden vuoden kuluttua, ja niitä saa käyttää ainoastaan henkilötietoihin pääsyn lainmukaisuuden valvontaan sekä tällaisten tietojen eheyden ja turvallisuuden varmistamiseen.

10 artikla

Rekisteröinti

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueelle sijoittautuneet 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt rekisteröityvät kansalliseen rekisteriin viimeistään silloin kun edunvalvontatoiminta alkaa.

Useita kansallisia rekistereitä hallinnoivien jäsenvaltioiden on varmistettava, että kunkin rekisterin soveltamisala määritellään selkeästi, että rekisterit kattavat kaikki yhteisöt, joiden on rekisteröidyttävä tämän artiklan ensimmäisen kohdan nojalla, ja että 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt voivat saada tietoa siitä, mihin kansallisiin rekistereihin niiden on rekisteröidyttävä.
2. Jos 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yhteisö on sijoittautunut useampaan kuin yhteen jäsenvaltioon, sen on rekisteröidyttävä siinä jäsenvaltiossa, missä sen päätoimipaikka sijaitsee.
3. Jos 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yhteisö ei ole sijoittautunut unioniin, sen on rekisteröidyttävä siinä jäsenvaltiossa, johon sen 8 artiklan nojalla nimetty laillinen edustaja on sijoittautunut, tai jos edustajalla ei ole sijoittautumispaikkaa, siinä jäsenvaltiossa, jossa edustajalla on kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhteisön tarvitsee toimittaa rekisteröintiä varten ainoastaan liitteessä I vahvistetut tiedot.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhteisöille ilmoitetaan ennen 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamista, että tiedot julkaistaan 12 artiklan mukaisesti, ja mahdollisuudesta pyytää 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ettei tietoja julkaista.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröidyt yhteisöt toimittavat seuraavat tiedot:

- (a) kohtuullisessa ajassa muutokset tai lisäykset tietoihin, jotka on toimitettu liitteessä I olevan 1 kohdan a ja b alakohdan sekä f alakohdan i ja ii alakohdan nojalla;
 - (b) vuosittain muutokset tai lisäykset 4 kohdan nojalla toimitettuihin tietoihin, jotka eivät kuulu a alakohdan soveltamisalaan.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröidyt yhteisöt, jotka eivät enää täytä 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, voivat ilmoittaa tästä siitä kansallisesta rekisteristä vastaavalle viranomaiselle, johon ne on rekisteröity, ja pyytää tulla poistetuksi rekisteristä. Kun 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulta yhteisöltä edellytetään 2 tai 3 kohdan nojalla rekisteröitymistä muuhun kansalliseen rekisteriin kuin siihen, johon se on rekisteröity, sen on ilmoitettava tästä viranomaiselle, joka vastaa kyseisestä kansallisesta rekisteristä, ja pyydettävä tulla poistetuksi kyseisestä rekisteristä.
- Viranomaisen on käsiteltävä pyyntö viiden työpäivän kuluessa ja poistettava rekisteröity yhteisö kansallisesta rekisteristä, jos se katsoo, että yhteisö ei enää täytä 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, tai tarvittaessa että yhteisön ei pitäisi enää olla rekisteröitynä siinä rekisterissä, josta viranomainen on vastuussa. Asianomaisesta kansallisesta rekisteristä vastaavan viranomaisen päätökseen on voitava soveltaa oikeudellisia ja hallinnollisia muutoksenhakumenettelyjä rekisteröintijäsenvaltiossa.
8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröinti, päivitykset, rekisteristä poistamista koskevat pyynnöt ja 12 artiklan 3 kohdan nojalla tehtävät pyynnöt on mahdollista tehdä sähköisesti ja maksutta.
9. Kun on tarpeen varmistaa, että kansallisista rekistereistä vastaavat viranomaiset voivat rekisteröintiä varten toimitettujen tietojen perusteella edelleen määrittää oikein ja täsmällisesti ne kolmannet maat, joiden puolesta edunvalvontaa toteutetaan, ja tähän toimintaan käytetyt määrät, komissiolle siirretään 23 artiklan mukaisesti valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä I mukauttamalla luetteloa rekisteröintiä varten toimitettavista tiedoista edunvalvontapalvelujen markkinoiden kehityksen tai 19 artiklan nojalla perustetun neuvoa-antavan ryhmän antamien lausuntojen, suositusten tai kertomusten tai mahdollisten asiaa koskevien kansainvälisten ja eurooppalaisten normien ja käytäntöjen perusteella. Liitteessä I olevia henkilötietokenttiä muutetaan ainoastaan, jos se on tarpeen edunvalvontatoimintaa toteuttavien yhteisöjen ja 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun edunvalvontatoiminnan asianmukaisen tunnistamisen varmistamiseksi.

11 artikla *Rekisteröintimenettely*

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisesta rekisteristä vastaava viranomainen varmistaa, että kutakin 10 artiklan 4 kohdan mukaisesti toimitettua rekisteröintihakemusta varten on annettu kaikki liitteessä I säädetyt tiedot ja että niissä ei ole ilmeisiä virheitä.
- Viranomaisen on lisättävä asiaa koskeva tietue vastuullaan olevaan kansalliseen rekisteriin viiden työpäivän kuluessa rekisteröintihakemuksen toimittamisesta, paitsi jos on tehty 2 kohdan mukainen pyyntö.
2. Jos rekisteröintiä varten toimitetut tiedot ovat puutteelliset tai niissä on ilmeisiä virheitä, kansallisesta rekisteristä vastaava viranomainen pyytää yhteisöä

täydentämään tietoja tai oikaisemaan ne. Kansallisesta rekisteristä vastaavan viranomaisen on viiden päivän kuluessa siitä, kun se on saanut kyseiseltä yhteisöltä vastauksen, joko lisättävä kansalliseen rekisteriin asiaa koskeva tietue tai kieltäydyttävä lisäämästä tällaista tietuetta ja ilmoitettava asianomaiselle yhteisölle, miksi toimitetut tiedot ovat edelleen puutteelliset tai ilmeisen virheelliset.

3. Kun tietue on lisätty kansalliseen rekisteriin, rekisteröidyn yhteisön on välittömästi tai viimeistään viiden työpäivän kuluessa saatava rekisteröinnistä vahvistus kansallisesta rekisteristä vastaavalta viranomaiselta sekä yksilöllinen EIRN-tunnus ja digitaalinen jäljennös kansalliseen rekisteriin sisältyvistä tiedoista. EIRN-tunnuksen on oltava liitteessä II esitetyn mallin mukainen.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröintijäsenvaltion kansallisesta rekisteristä vastaava viranomainen ilmoittaa jokaisesta uudesta rekisteröinnistä niiden jäsenvaltioiden, jotka rekisteröinnin yhteydessä on ilmoitettu liitteessä I olevan 2 kohdan e alakohdan nojalla, 15 artiklan 1 kohdan nojalla nimetyille kansallisille viranomaisille välittömästi tai viimeistään viiden työpäivän kuluessa siitä kun tietue on lisätty kansalliseen rekisteriin. Tällainen ilmoitus on tehtävä myös aina kun rekisteröity yhteisö 10 artiklan 6 kohdan nojalla ilmoittaa liitteessä I olevan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin tehdystä muutoksesta tai lisäyksestä. Ilmoituksessa on oltava rekisteröidyn yhteisön nimi, EIRN-tunnus ja linkki siihen kansalliseen rekisteriin, johon yhteisö on rekisteröity.
5. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että viranomaisten, jotka vastaavat kansallisten rekisterien ylläpidosta 4 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottavassa jäsenvaltiossa, on tallennettava kyseisessä ilmoituksessa olevat tiedot asianomaiseen rekisteriin välittömästi tai viimeistään viiden työpäivän kuluessa. Rekisteröityä yhteisöä koskevia tietoja ei saa julkistaa, jos niihin sovelletaan rekisteröintijäsenvaltion asianomaisessa kansallisessa rekisterissä julkistamista koskevaa poikkeusta 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
6. Rekisteröidyille yhteisöille ei saa asettaa 3 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvan toiminnan osalta muita rekisteröintivaatimuksia missään muussa jäsenvaltiossa.
7. Toimenpiteisiin, joita kansallisista rekistereistä vastaavat viranomaiset toteuttavat 1–5 kohdan nojalla, mukaan lukien kieltäytyminen tietueen lisäämisestä rekisteriin tai EIRN-tunnuksen myöntämisestä, on voitava soveltaa oikeudellisia ja hallinnollisia muutoksenhakumenettelyjä. Sama koskee myös mainituissa kohdissa esitettyjen toimien laiminlyöntiä.
8. Jos valvontaviranomaisella on luotettavaa tietoa siitä, että yhteisö ei ole rekisteröitynyt 10 artiklan 1–3 kohdan mukaisesti rekisteriin, jonka osalta se on toimivaltainen 15 artiklan 3 kohdan nojalla, se voi vaatia kyseistä yhteisöä esittämään tiedot, jotka välttämättä tarvitaan sen toteamiseksi, kuuluuko yhteisö 3 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.
9. Jos valvontaviranomaisella on luotettavaa tietoa siitä, että yhteisö, joka on rekisteröitynyt sen toimivallan piiriin 15 artiklan 3 kohdan nojalla kuuluvaan rekisteriin, on mahdollisesti rikkonut 10 artiklan nojalla hyväksytyissä kansallisissa säännöksissä säädettyjä velvollisuuksia, esimerkiksi toimittamalla rekisteröintiä varten virheellisiä tietoja, se voi pyytää kyseistä yhteisöä toimittamaan 7 artiklassa tarkoitetut tiedot siltä osin kuin ne ovat tarpeen mahdollisen rikkomisen tutkimista varten.

10. Edellä 8 ja 9 kohdassa tarkoitettun pyynnön on sisällettävä seuraavat tiedot:
- (a) maininta syistä, joiden vuoksi mahdollista rikkomista tutkitaan;
 - (b) mitä tietoja pyydetään ja miksi niitä tarvitaan mahdollisen rikkomisen tutkimista varten;
 - (c) tiedot saatavilla olevista oikeudellisista muutoksenhakumenettelyistä.
11. Yhteisön, jolle pyyntö on osoitettu, on toimitettava 8 ja 9 kohdan nojalla pyydetty täydelliset ja täsmälliset tiedot kymmenen työpäivän kuluessa.
12. Edellä 8 ja 9 kohdassa tarkoitettuihin pyyntöihin on voitava soveltaa oikeudellisia ja hallinnollisia muutoksenhakumenettelyjä sen valvontaviranomaisen jäsenvaltiossa, joka esitti pyynnön.

12 artikla
Tietojen julkisuus

1. Jäsenvaltioiden on asetettava julkisesti saataville seuraavat kansalliseen rekisteriin sisältyvät rekisteröityä yhteisöä koskevat tiedot:
- (a) tiedot, jotka rekisteröity yhteisö on toimittanut liitteessä I olevan 1 kohdan a ja e alakohdan, f alakohdan i ja ii alakohdan, h, i, j ja k alakohdan sekä 2 kohdan a alakohdan i alakohdan ja b–h alakohdan mukaisesti;
 - (b) 11 artiklan 3 kohdan nojalla annettu EIRN-tunnus;
 - (c) rekisteröitymispäivä;
 - (d) tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen viimeisimmän päivityksen päivämäärä.
- Tieto vuotuisesta määrästä, jonka rekisteröity yhteisö ilmoittaa liitteessä I olevan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti, julkaistaan liitteessä III olevan taulukon mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettut tiedot esitetään helposti saatavassa ja koneellisesti luettavassa muodossa, selvästi näkyvällä ja käyttäjäystävällisellä tavalla, johon sisältyy selkeä kielenkäyttö. Tiedot on asetettava saataville haun mahdollistavalla tavalla vähintään yhdellä rekisteröintijäsenvaltion virallisella kielellä ja sellaisella unionin virallisella kielellä, jota mahdollisimman monet unionin kansalaiset ymmärtävät.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut yhteisöt voivat pyytää 1 kohdassa tarkoitettuun julkistamisvelvoitteeseen poikkeusta asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä. Valvontaviranomaisen on tehtävä päätös, jolla tietojen julkisuutta rajoitetaan osittain tai kokonaan, jos pyynnön esittänyt yhteisö osoittaa kyseisen tapauksen olosuhteet huomioon ottaen, että rajoittaminen on perusteltua oikeutetun edun vuoksi, mukaan lukien vakava riski siitä, että tietojen julkistaminen voisi johtaa henkilön perusoikeuksien loukkaamiseen, erityisesti sellaisina kuin niitä suojataan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 1, 2, 3, 4 tai 6 artiklan nojalla. Muussa tapauksessa valvontaviranomainen tekee päätöksen pyynnön hylkäämisestä.
4. Edellä olevan 3 kohdan nojalla tehtyihin päätöksiin on voitava soveltaa oikeudellista muutoksenhakumenettelyä rekisteröintijäsenvaltiossa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki muutoksenhakumenettelyt, myös oikeudellinen

muutoksenhaku, toteutetaan kohtuullisen ajan kuluessa ja että lopullinen päätös tehdään viipymättä.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että heti kun 3 kohdassa tarkoitettu pyyntö on tehty, siihen liittyvien tietojen julkistamisesta pidättäydytään siihen asti, että asiassa tehty päätös on saanut lainvoiman.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun 3 kohdassa tarkoitettu päätös on saanut lainvoiman, siihen kansallisessa rekisterissä olevaan tietueeseen, jota päätös koskee, merkitään tarvittaessa tieto siitä, että tietojen julkisuutta on rajoitettu osittain tai kokonaan.

13 artikla

Koostettujen tietojen julkaiseminen

1. Kunkin jäsenvaltion on 31 päivästä maaliskuuta [vuosi kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle asetetun määräajan jälkeen] alkaen ja kunkin seuraavan vuoden 31 päivään maaliskuuta mennessä julkaistava ja toimitettava komissiolle kertomus, joka perustuu niiden kansallisissa rekistereissä olevien yhteisöjen antamiin tietoihin. Kertomuksessa on esitettävä ainoastaan seuraavat:
 - (a) koostetut tiedot vuotuisista määristä edeltävän tilivuoden ajalta, jaoteltuna kunkin kolmannen maan mukaan. Näiden koostettujen tietojen olisi perustuttava liitteessä I olevan 2 kohdan b ja c alakohdan nojalla toimitettuihin tietoihin;
 - (b) koostetut tiedot vuotuisista määristä kutakin organisaatioryhmää kohti edeltävän tilivuoden ajalta, jaoteltuna kunkin kolmannen maan mukaan. Näiden koostettujen tietojen olisi perustuttava liitteessä I olevan 1 kohdan h alakohdan ja 2 kohdan b ja c alakohdan nojalla toimitettuihin tietoihin;
 - (c) kuhunkin kolmanteen maahan liittyvien yhteisöjen kokonaismäärä. Näiden koostettujen tietojen olisi perustuttava liitteessä I olevan 2 kohdan b alakohdan nojalla toimitettuihin tietoihin;
 - (d) luettelo kolmansista maista, jotka täyttävät 16 artiklan 3 kohdan b alakohdan ii alakohdassa esitetyt kriteerit.
2. Komissio julkaisee jäsenvaltioiden 1 kohdan nojalla toimittamien tietojen perusteella kunkin vuoden 31 päivään toukokuuta mennessä yhteenvedon vastaanotetuista tiedoista ja laatii luettelon niistä kolmansista maista, jotka täyttävät 16 artiklan 3 kohdan b alakohdan i alakohdassa asetetut kriteerit.
3. Kun on tarpeen varmistaa, että jäsenvaltioiden julkaisemissa kertomuksissa olevat tiedot sisältävät edelleen koostetut tiedot, joiden perusteella yleisö voi saada käsityksen 3 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen toteuttamien edunvalvontatoimien soveltamisalasta, laajuudesta ja keinoista, sekä varmistaa, että voidaan laatia luettelo kolmansista maista, jotka täyttävät 16 artiklan 3 kohdan b alakohdassa asetetut kriteerit, komissiolle siirretään 23 artiklan mukaisesti valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan 1 kohtaa mukauttamalla luetteloa tiedoista, jotka jäsenvaltioiden on julkaistava kertomuksissaan, edunvalvontapalvelujen markkinoiden kehityksen tai 19 artiklan nojalla perustetun neuvoa-antavan ryhmän antamien lausuntojen, suositusten tai kertomusten perusteella tai mahdollisten asiaa koskevien kansainvälisten ja eurooppalaisten normien ja käytäntöjen perusteella.

14 artikla
Tietojen toimittaminen virkamiehille

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröidyt yhteisöt ilmoittavat EIRN-tunnuksensa yhteydenpidossaan virkamiesten kanssa, kun ne toteuttavat 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos rekisteröidyt yhteisöt käyttävät alihankkijoita, alihankkijat ilmoittavat rekisteröidyn yhteisön EIRN-tunnuksen yhteydenpidossaan virkamiesten kanssa, kun ne toteuttavat 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

III LUKU – VALVONTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

15 artikla
Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä
 - (a) yksi tai useampi viranomainen, joka on vastuussa kansallisista rekistereistä;
 - (b) yksi tai useampi valvontaviranomainen.
2. Jokaisella valvontaviranomaisella on oltava pääsy sen vastuulle kuuluviin kansallisiin rekistereihin tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden noudattamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa varten sekä tietojen vaihtamiseksi muiden jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten ja komission kanssa, siltä osin kuin valvontaviranomaisella on siihen oikeus tämän direktiivin nojalla.
3. Jokaisella valvontaviranomaisella on oltava toimivalta niiden 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen suhteen, joiden on 10 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan nojalla rekisteröidyttävä sen vastuulla oleviin kansallisiin rekistereihin.
4. Jos 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yhteisö ei ole nimennyt laillista edustajaa 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti, toimivalta voi kuulua mille tahansa valvontaviranomaiselle sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa yhteisö toteuttaa edunvalvontatoimintaa.
5. Jos jäsenvaltio nimeää useamman kuin yhden valvontaviranomaisen, sen on varmistettava, että niiden tehtävät määritellään selkeästi ja että ne tekevät tehtäviään suorittaessaan yhteistyötä tiiviisti ja tuloksellisesti. Jäsenvaltioiden on nimettävä valvontaviranomainen, jolle voidaan toimittaa kaikki asianomaiselle viranomaiselle lähetettäväksi tarkoitetut tiedonannot kyseisessä jäsenvaltiossa.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomainen hoitaa tehtäviään riippumattomasti. Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että valvontaviranomaisen henkilöstön jäsenet, jotka hoitavat tehtäviään tähän direktiiviin perustuvien toimivaltuuksiensa nojalla,
 - (a) pystyvät hoitamaan tehtävänsä poliittisesta ja muusta ulkoisesta vaikutusvallasta riippumattomasti eivätkä pyydä eivätkä ota vastaan ohjeita hallitukselta tai muulta julkiselta tai yksityiseltä taholta;
 - (b) pidättäytyvät kaikista toimista, jotka ovat ristiriidassa heidän tehtäviensä hoitamisen ja heille tämän direktiivin nojalla kuuluvien toimivaltuuksien käyttämisen kanssa.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdan mukaisesti nimetyillä kansallisilla viranomaisilla on kaikki tarvittavat keinot niille tämän direktiivin nojalla osoitettujen tehtävien hoitamiseksi, mukaan lukien riittävät tekniset, taloudelliset ja henkilöstöresurssit.
8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdan nojalla nimetyt kansalliset viranomaiset varmistavat niille tämän direktiivin nojalla osoitettuja tehtäviä hoitaessaan, että yhteisöille ei aiheudu mitään kielteisiä seurauksia, kuten leimaamista, pelkästään sen vuoksi että ne ovat rekisteröityjä yhteisöjä tai että niille on esitetty tietopyyntö 16 artiklan 3 kohdan nojalla.
9. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdan nojalla nimetyt kansalliset viranomaiset asettavat julkisesti saataville tämän direktiivin soveltamista koskevat tiedot ja selvitykset sekä neuvoa-antavan ryhmän 19 artiklan 6 kohdan nojalla antamat lausunnot, suositukset ja kertomukset.
10. Jäsenvaltioiden on viimeistään [vuoden kuluttua voimaantulosta] ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille 1 kohdan mukaisesti nimetyt toimivaltaiset kansalliset viranomaiset. Komissio julkaisee luettelon näistä toimivaltaisista kansallisista viranomaisista.

16 artikla
Tietopyynnöt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaisten valtuuksia pyytää 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja yhteisöjä toimittamaan tietoja rajoitetaan tämän artiklan 2–9 kohdassa säädetyillä edellytyksillä.
2. Tähän artiklaan perustuvan tietopyynnön voi esittää ainoastaan kyseisen yhteisön osalta toimivaltainen valvontaviranomainen.
3. Edellä 11 artiklan 8 ja 9 kohdassa tarkoitettuja tapauksia lukuun ottamatta tietopyyntö voidaan esittää ainoastaan seuraavissa tapauksissa, ja se saa koskea ainoastaan 7 artiklan mukaisesti säilytettäviä tietoja:
 - (a) rekisteröidyn yhteisön yhdeltä kolmannelta maalta edeltävän tilivuoden aikana saama vuotuinen määrä on yli 1 000 000 euroa;
 - (b) sen kolmannen maan yhteisön toimien, jonka puolesta rekisteröity yhteisö toimii, voidaan katsoa liittyvän sellaiseen kolmanteen maahan, jonka käyttämä yhteenlaskettu vuotuinen määrä on ollut jonkin viiden edeltävän tilivuoden aikana – kun otetaan huomioon kaikki sen puolesta toimivat kolmannen maan yhteisöt, joiden toimien voidaan katsoa liittyvän kyseiseen kolmanteen maahan – suurempi kuin jompikumpi seuraavista:
 - i) 8 500 000 euroa edunvalvontatoimintaan unionissa;
 - ii) 1 500 000 euroa edunvalvontatoimintaan yhdessä jäsenvaltiossa;paitsi jos kyseinen rekisteröity yhteisö kuuluu 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisalaan ja sen edeltävän tilivuoden aikana kaikista tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista toimista saama yhteenlaskettu vuotuinen määrä on alle 25 000 euroa.
4. Edellä 3 kohdassa tarkoitetun pyynnön tulee sisältää seuraavat seikat:
 - (a) maininta siitä, mikä 3 kohdassa esitetyistä perusteista täyttyy;

- (b) mitä tietoja pyydetään;
- (c) tiedot saatavilla olevista oikeudellisista muutoksenhakumenettelyistä.
5. Jos muu valvontaviranomainen kuin rekisteröintijäsenvaltion valvontaviranomainen katsoo, että jokin 3 kohdassa säädettyistä edellytyksistä täyttyy, se voi pyytää rekisteröintijäsenvaltion valvontaviranomaista pyytämään kyseiseltä rekisteröidyltä yhteisöltä 7 artiklan mukaisesti säilytettäviä tietoja.
6. Vastaanotettuaan 5 kohdan mukaisen pyynnön rekisteröintijäsenvaltion valvontaviranomaisen on esitettävä 3 kohdan mukainen pyyntö, jos se katsoo, että 3 kohdassa esitetyt perusteet täyttyvät, ja toimitettava saamansa tiedot pyynnön esittäneelle valvontaviranomaiselle. Jos rekisteröintijäsenvaltion valvontaviranomainen on esittänyt edeltävien 12 kuukauden aikana 3 kohdan mukaisen pyynnön, joka koskee samojen tietojen saamista samalta rekisteröidyltä yhteisöltä, sen on toimitettava tiedot niitä pyytävälle valvontaviranomaiselle esittämättä uutta pyyntöä rekisteröidylle yhteisölle.
- Jos rekisteröintijäsenvaltion valvontaviranomainen katsoo, että 3 kohdassa esitetyt perusteet eivät täyty, sen on annettava pyynnön esittäneelle valvontaviranomaiselle vastaus, jossa selitetään, miksi se ei pyydä tai toimita kyseisiä tietoja.
7. Yhteisön, jolle pyyntö on osoitettu, on toimitettava 4 kohdan b alakohdan nojalla pyydetty tiedot kymmenen työpäivän kuluessa täydellisinä ja selkeässä, johdonmukaisessa ja ymmärrettävässä muodossa.
8. Edellä 3 kohdassa tarkoitettuihin pyyntöihin on voitava soveltaa oikeudellisia muutoksenhakumenettelyjä sen valvontaviranomaisen jäsenvaltiossa, joka esitti pyynnön.
9. Kun on tarpeen varmistaa, että valvontaviranomaiset voivat pyytää tietoja yhteisöltä, joiden katsotaan erityisen todennäköisesti voivan vaikuttaa jonkin toimintapolitiikan tai lainsäädännön laatimiseen, muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai julkisen päätöksenteon prosesseihin unionissa tai jossakin jäsenvaltiossa, komissiolle siirretään 23 artiklan mukaisesti valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan 3 kohdassa esitettyjä taloudellisia raja-arvoja edunvalvontapalvelujen markkinoiden kehityksen tai 19 artiklan nojalla perustetun neuvoa-antavan ryhmän antamien lausuntojen, suositusten tai kertomusten perusteella tai mahdollisten asiaa koskevien kansainvälisten ja eurooppalaisten normien ja käytäntöjen perusteella.

17 artikla
Rajatylittävä yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden valvontaviranomaiset tekevät tarvittaessa yhteistyötä kaikkien muiden jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten kanssa.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos valvontaviranomaisella on syy epäillä, että jokin toisen jäsenvaltion valvontaviranomaisen toimivallan piiriin kuuluva yhteisö ei noudata tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan, se ilmoittaa asiasta kyseisen jäsenvaltion valvontaviranomaiselle.
3. Edellä olevan 2 kohdan nojalla tehtävän ilmoituksen on oltava asianmukaisesti perusteltu ja oikeasuhteinen, ja siinä esitettävä ainakin seuraavat seikat:
- (a) tiedot, joiden avulla kyseinen yhteisö voidaan tunnistaa;

- (b) kuvaus asiaa koskevista tosiseikoista ja siihen liittyvät tämän direktiivin säännökset sekä syyt, joiden vuoksi ilmoituksen tekevä valvontaviranomainen epäilee tätä direktiiviä rikotun.

Ilmoituksessa voidaan esittää mitä tahansa muita tietoja, joiden ilmoituksen tekevä viranomainen katsoo liittyvän asiaan, tarvittaessa myös tietoja, jotka se on kerännyt omasta aloitteestaan.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun valvontaviranomainen vastaanottaa 2 kohdan nojalla tehdyn ilmoituksen, sen on ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään kuukauden kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava ilmoituksen tehneelle valvontaviranomaiselle arvionsa epäilystä rikkomisesta ja annettava tarvittaessa lisätietoja 11 artiklan 8 tai 9 kohdan ja 22 artiklan mukaisesti toteutetuista tai suunnitelluista tutkinta- tai täytäntöönpanotoimenpiteistä, jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin noudattaminen.
5. Jos päätoimipaikan valvontaviranomaisella ei ole riittävästi tietoja, jotta se voisi toteuttaa toimia 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen perusteella, se voi pyytää ilmoituksen tehneeltä toimivaltaiselta viranomaiselta lisätietoja.
6. Hallinnollinen yhteistyö ja tietojenvaihto 15 artiklan 1 kohdan nojalla nimettyjen kansallisten viranomaisten välillä sekä valvontaviranomaisten ja komission välillä 2, 4 ja 5 kohdan sekä tämän direktiivin 11 artiklan 4 kohdan, 16 artiklan 5 ja 6 kohdan sekä 18 artiklan nojalla on toteutettava asetuksella (EU) N:o 1024/2012 perustetun sisämarkkinoiden tietojärjestelmän (IMI) kautta.

18 artikla

Rajatyöllinen tietojenvaihto valvontaviranomaisten välillä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaisilla on toimivalta pyytää toisten jäsenvaltioiden valvontaviranomaisilta seuraavia tietoja, jos ne ovat tarpeen 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua rajatyöllistä tietojenvaihtoa varten:
 - (a) rekisteröidyn yhteisön 10 artiklan 4 kohdan mukaisesti toimittamat tiedot;
 - (b) analyysit, jotka valvontaviranomainen on tehnyt a alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun rekisteröintijäsenvaltion valvontaviranomainen on vastaanottanut 1 kohdan nojalla tehdyn pyynnön, sen on toimitettava tiedot pyynnön esittäneelle valvontaviranomaiselle, paitsi jos se katsoo, että 1 kohdassa esitetyt vaatimukset eivät täyty, jolloin sen on annettava pyynnön esittäneelle valvontaviranomaiselle vastaus, jossa selitetään, miksi kyseisiä tietoja ei toimiteta.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaiset toimittavat komissiolle pyynnöstä koosteen tiedoista, joita rekisteröidyt yhteisöt ovat toimittaneet 10 artiklan 4 kohdan nojalla, tämän direktiivin täytäntöönpanon valvontaa sekä 19 artiklassa tarkoitetun neuvoa-antavan ryhmän kokousten valmistelua varten. Tällaiset koosteet saavat sisältää henkilötietoja vain siltä osin kuin se on tarpeen tuloksellisen valvonnan varmistamiseksi. Tiedot on toimitettava koneellisesti luettavassa muodossa, jos se on teknisesti mahdollista.
4. Käsitellessään henkilötietoja 1–3 kohdan nojalla valvontaviranomaiset toimivat asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuina rekisterinpitäjinä, ja

komissio toimii omien tietojenkäsittelytoimiensa osalta asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklan 8 kohdassa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä.

19 artikla
Neuvoa-antava ryhmä

1. Perustetaan neuvoa-antava ryhmä.
2. Neuvoa-antava ryhmä avustaa komissiota seuraavissa tehtävissä:
 - (a) tämän direktiivin ja erityisesti sen 2 artiklan 4 kohdan b alakohdan, 3 artiklan 1 kohdan ja 20 artiklan täytäntöönpanoon liittyvien tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihdon ja jakamisen helpottaminen sekä tähän liittyvien mahdollisten ohjeiden antaminen;
 - (b) direktiivin 2013/34/EU 3 artiklassa tarkoitettujen mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten erityistarpeita koskevien tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihdon ja jakamisen helpottaminen;
 - (c) neuvojen antaminen koostettujen tietojen suositelluista julkistamismuodoista 13 artiklan mukaisesti;
 - (d) tämän direktiivin soveltamisessa mahdollisesti ilmenevistä eroavuuksista ilmoittaminen komissiolle;
 - (e) neuvojen antaminen 9 artiklan mukaisesti perustettujen ja ylläpidettyjen kansallisten rekisterien suositellusta teknisestä infrastruktuurista.
3. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi edustaja ja yksi varaedustaja, jotka edustavat 15 artiklan mukaisesti nimettyjä valvontaviranomaisia.
4. Euroopan parlamentin tai Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) valtioiden, jotka ovat Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen¹⁷ sopimuspuolia, edustajia voidaan kutsua osallistumaan neuvoa-antavan ryhmän kokouksiin tarkkailijoina.
5. Komissio toimii neuvoa-antavan ryhmän puheenjohtajana ja huolehtii sen sihteeristöstä. Neuvoa-antava ryhmä vahvistaa työjärjestyksensä.
6. Neuvoa-antava ryhmä antaa lausuntonsa, suosituksensa tai kertomuksensa 2 kohdassa tarkoitettujen tehtäviensä yhteydessä jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä.

20 artikla
Velvoitteiden kiertämisen kieltäminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kielletään tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen toimiin, joiden tavoitteena tai seurauksena on tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden kiertäminen.

¹⁷ Sopimus Euroopan talousalueesta (EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1994/1/oj).

21 artikla

Rikkomisesta ilmoittaminen ja ilmoittavien henkilöiden suojele

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että direktiiviä (EU) 2019/1937 sovelletaan tämän direktiivin rikkomisesta ilmoittamiseen ja tällaisista rikkomisista ilmoittavien henkilöiden suojeeluun.

22 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt seuraamuksista, jotka rajoittuvat hallinnollisiin sakkoihin ja joita määrätään, jos 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteisöt tai tapauksen mukaan niiden lailliset edustajat rikkovat 6, 7, 8, 10, 11, 14, 16 ja 20 artiklan täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä. Kyseisten sääntöjen on oltava 2–6 kohdan mukaisia.

Seuraamukset määrää asianomaisen yhteisön osalta toimivaltainen valvontaviranomainen tai oikeusviranomainen kyseisen valvontaviranomaisen pyynnöstä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun rahallisen seuraamuksen enimmäismäärä on yritysten tapauksessa 1 prosentti niiden edellisen tilivuoden vuotuisesta maailmanlaajuisesta liikevaihdosta, muiden oikeushenkilöiden tapauksessa 1 prosentti niiden edellisen päättyneen tilivuoden mukaan määritellystä vuotuisesta talousarviosta ja luonnollisten henkilöiden tapauksessa 1 000 euroa.
3. Seuraamusten on kussakin yksittäistapauksessa oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, ja niissä on otettava erityisesti huomioon kyseisten toimenpiteiden kohteena olevan rikkomisen luonne, toistuvuus ja kesto sekä tarvittaessa 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun, rikkomiseen syyllistyneen yhteisön taloudelliset, tekniset ja toiminnalliset valmiudet.
4. Ennen seuraamusten määräämistä valvontaviranomainen voi antaa asianomaiselle yhteisölle varoituksen tai huomautuksen siitä, että se todennäköisesti rikkoo tai on rikkonut tämän direktiivin säännöksiä, paitsi jos kyseessä on 20 artiklan rikkominen.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaisen käyttäessä valtuuksiaan tämän artiklan mukaisesti sovelletaan asiaankuuluvia unionin oikeuden ja jäsenvaltion lainsäädännön mukaisia menettelytakeita, muun muassa tehokkaita oikeussuojakeinoja ja oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin.

IV LUKU – LOPPUSÄÄNNÖKSET

23 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.
2. Siirretään komissiolle [direktiivin voimaantulopäivä] alkaen määräämättömäksi ajaksi 10 artiklan 9 kohdassa, 13 artiklan 3 kohdassa ja 16 artiklan 9 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 10 artiklan 9 kohdassa, 13 artiklan 3 kohdassa ja 16 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun säädösvallan

siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevytyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 10 artiklan 9 kohdan, 13 artiklan 3 kohdan tai 16 artiklan 9 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

24 artikla

Direktiivin (EU) 2019/1937 muuttaminen

Muutetaan direktiivi (EU) 2019/1937 seuraavasti:

1. Lisätään 2 artiklan 1 kohdan a alakohtaan uusi xi alakohta seuraavasti:
”xi) läpinäkyvyyttä ja hyvää hallintotapaa koskevat sisämarkkinasäännöt;”
2. Lisätään liitteessä olevaan I osaan uusi K kohta seuraavasti:
”K. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan xi alakohta – Läpinäkyvyyttä ja hyvää hallintotapaa koskevat sisämarkkinasäännöt:

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) XXXX/XXXX, annettu xx päivänä xxkuuta XXXX, yhdenmukaisten avoimuusvaatimusten vahvistamisesta sisämarkkinoilla kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa varten ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL-viittaus).”

25 artikla

Kertomukset ja uudelleentarkastelu

1. Komissio esittää viimeistään [12 kuukauden kuluttua päivästä, johon mennessä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta.
2. Komissio toteuttaa viimeistään [4 vuoden kuluttua päivästä, johon mennessä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] tätä direktiiviä koskevan arvioinnin ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä arvioinnin aikana tehdyistä havainnoista.

Arvioinnissa arvioidaan direktiivin vaikuttavuutta ja oikeasuhteisuutta. Siinä on arvioitava muun muassa tarvetta mukauttaa direktiivin soveltamisalaa sekä siinä

säädettyjen suojatoimien vaikuttavuutta. Arviointiin voidaan tarvittaessa liittää lainsäädäntöehdotuksia.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kertomusten laatimiseen tarvittavat tiedot.

26 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään *[kahdeksantoista kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta]*. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.
3. Tässä direktiivissä euroina ilmaistut rahamäärät muunnetaan niiden jäsenvaltioiden kansalliseksi valuutaksi, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön, kyseiset rahamäärät määrittävän direktiivin voimaantulopäivänä *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistun vaihtokurssin mukaan.

Niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön, kansallisiin valuuttoihin muuntamista varten tässä direktiivissä eriteltyjä euromääriä voidaan suurentaa tai pienentää enintään viidellä prosentilla, jotta kansallisessa valuutassa ilmaistu summa saadaan pyöristettyä.

27 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tulosindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

- 3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET**
- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehysten otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat**
- 3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin**
 - 3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset*
 - 3.2.3. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve*
 - 3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehysten kanssa*
 - 3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
- 3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin**

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhdenmukaisten avoimuusvaatimusten vahvistamisesta sisämarkkinoilla kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa varten ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta

1.2. Toimintalohko(t)

Sisämarkkinat ja demokratia

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☒ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen⁷⁴

☐ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Ehdotuksen yleistavoitteena on varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan osalta.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Erityistavoite 1:

Vahvistaa yhdenmukaiset avoimuustoimenpiteet kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontatoimintaa varten.

Erityistavoite 2:

Varmistaa direktiivillä käyttöön otettujen velvoitteiden tuloksellinen valvonta.

Erityistavoite 3:

Varmistaa tehokas rajatylittävä yhteistyö toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä, niin että voidaan varmistaa direktiivin kattava ja tuloksellinen täytäntöönpano.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Yhtenäisempi poliittinen lähestymistapa kolmansien maiden puolesta toteutettavaan edunvalvontatoimintaan kaikkialla unionissa parantaa selkeyttä ja ennakoitavuutta yritysten, kansalaisten ja muiden sidosryhmien kannalta ja helpottaa sisämarkkinoiden toimintaa.

Jäsenvaltiot:

⁷⁴

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa varten on olemassa kansalliset avoimuusrekisterit, jotka kattavat asiaa koskevan lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvan toiminnan. Niiden jäsenvaltioiden, joilla ei tällä hetkellä ole tällaisia järjestelmiä, olisi laadittava ja pantava täytäntöön uusi avoimuuskehys ja perustettava tällainen rekisteri. Tähän sisältyisi julkisesti saatavilla olevan kansallisen rekisterin perustaminen, toteuttaminen ja säännöllinen ylläpito sekä asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten perustaminen. Muiden jäsenvaltioiden olisi mukautettava olemassa olevia avoimuusjärjestelmiä, jotka koskevat edunvalvontaa yleensä. Tarvittavien muutosten laajuus riippuu olemassa olevien järjestelmien erityispiirteistä kaikkien keskeisten parametrien osalta, joita ovat muun muassa nykyisten vaatimusten soveltamisala, tyypit ja luonne sekä seuranta- ja täytäntöönpanomekanismien tyypit.

Vaatimustenmukaisten sääntelyjärjestelmien ja -rekisterien toteuttamisen lisäksi jäsenvaltioiden viranomaiset osallistuisivat myös unionin tasolla toimivaan neuvoo-antavaan ryhmään ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten väliseen hallinnolliseen yhteistyöhön. Hallinnollisen rasituksen keventämiseksi tietojenvaihto kansallisten viranomaisten kesken sekä viranomaisten ja komission välillä olisi toteutettava sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) kautta. IMI-järjestelmä on perustettu sisämarkkinoihin liittyvillä politiikanaloilla tehtävää EU-maiden toimivaltaisten viranomaisten välistä hallinnollista yhteistyötä varten.

Komission ehdotuksen tueksi teettämässä tutkimuksessa arvioidaan, että jäsenvaltioiden viranomaisille aiheutuisi jäljempänä esitettyjä kustannuksia.

Siitä aiheutuisi ensinnäkin perehdyttämiskustannuksia eli kertaluonteisia täytäntöönpanokustannuksia, joista viranomaiset vastaavat vuonna 1 kaikissa 27 jäsenvaltiossa. Kokonaiskustannusten arvioidaan olevan 1 500–4 600 euroa kaikkien jäsenvaltioiden viranomaisten osalta.

Toiseksi asianmukaisen rekisterin toteuttamiskustannukset sisältävät rekisterin perustamisesta tai aiemman rekisteri mukauttamisesta aiheutuvat laitekustannukset sekä vuotuiset ylläpitokustannukset. Aloitteen tueksi tehdyssä tutkimuksessa arvioidaan, että ylläpitokustannukset voisivat olla 65 000–585 000 euroa niiden 12 jäsenvaltion viranomaisten osalta, joilla ei vielä ole käytössään tarvittavia tietoteknisiä välineitä. Kymmenen vuoden aikajänteellä tämä olisi vuosina 2–10 noin 585 000–5,27 miljoonaa euroa. Niiden 15 jäsenvaltion osalta, joilla on jo käytössä rekistereitä, tutkimuksessa arvioitiin, että rekistereiden päivittäminen sisällyttämällä niihin tietokenttiä, jotka koskevat kolmansien maiden puolesta toteutettavaan edunvalvontaan liittyviä näkökohtia, ei lisäisi ylläpitokustannuksia merkittävästi, koska toimenpiteen piiriin kuuluvia yhteisöjä on vähän. Kyseisten jäsenvaltioiden vuotuiset tietotekniikkaan liittyvät ylläpitokustannukset katsotaan sen vuoksi tavanomaisiksi kustannuksiksi.

Kolmanneksi on huolehdittava siitä, että käytössä on asianmukainen hallinto-, seuranta- ja täytäntöönpanojärjestelmä, joka voisi kattaa riippumattomat valvontaviranomaiset ja johon sisältyy uuden järjestelmän perustaminen ja käyttö tai olemassa olevan järjestelmän mukauttaminen ja käyttö. Nämä kustannukset ovat toistuvia vuosina 2–10. Arvioidut unionin laajuiset kustannukset olisivat noin 565 000–848 000 euroa vuodessa ja 5,65–8,48 miljoonaa euroa kymmenen vuoden aikajänteellä.

Toisaalta aloitteen täytäntöönpano tuottaisi useita etuja.

Ensinnäkin etuna on kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvontatoiminnan avoimuuden lisääntyminen ja asianomaisten markkinoiden parempi tuntemus. Tehostetut mekanismit tietojen jakamiseksi jäsenvaltioiden viranomaisten välillä parantaisivat myös kolmansien maiden edunvalvontatoiminnan näkyvyyttä ja valvontaa. Ehdotuksella voitaisiin lisätä luottamusta eri yhteisöjen välillä ja parantaa julkisen sektorin luottamusta niiden yhteisöjen rooliin, tarkoitukseen ja käytäntöihin, jotka toteuttavat edunvalvontatoimintaa kolmansien maiden puolesta sisämarkkinoilla.

Toiseksi voidaan näiden välittömien hyötyjen lisäksi odottaa, että kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontatoimintaa koskeva oikeudellinen järjestelmä ja siihen liittyvät rekisterit voisivat tuottaa myönteisiä välillisiä vaikutuksia siihen, miten tiedostamme tähän toimintaan liittyviä ongelmia.

On kuitenkin tärkeää korostaa, että jäljellä on edelleen tiettyjä muun muassa seurantaan ja täytäntöönpanoon liittyviä haasteita, jotka johtuvat riskistä, että epärehelliset toimijat eivät rekisteröidy ja toimivat edelleen epäeettisesti.

Yksityiset yhteisöt:

Ensinnäkin tietojen säilyttämistä koskevat velvoitteet tarkoittaisivat sitä, että edunvalvontatoimintaa toteuttavien yhteisöjen olisi laadittava alustava arvio kaikista kolmansien maiden puolesta mahdollisesti toteutettavista toimeksiannoista ja kerättävä keskeiset tiedot edustamastaan kolmannen maan yhteisöstä sekä arvioitava tulevaan toimeksiantoon liittyvät erityyppiset riskit. Komission teettämässä tutkimuksessa ja kuulemisprosessissa todettiin, että monet kaupallisten edunvalvontapalvelujen tarjoajat toteuttavat jo tiettyjä toimia, jotka voitaisiin katsoa tietojen säilyttämiseksi, mutta nämä toimet ovat usein epävirallisia. Näin ollen ehdotus edellyttäisi nykyisten tietojen säilyttämistoimien virallistamista kolmansien maiden puolesta toteutettavien toimeksiantojen yhteydessä.

Toiseksi on odotettavissa myös uuteen kehykseen perehtymisestä aiheutuvia kustannuksia. Tällaiset kustannukset olisivat pääasiassa kertaluonteisia, ja ne maksettaisiin kehyksen ensimmäisenä soveltamisvuonna. Perehtymiskustannuksissa on kaksi tasoa: peruskustannukset ja laajemmat perehtymiskustannukset. Peruskustannukset liittyvät siihen, että suuri määrä yhteisöjä käyttää vähän aikaa säädöstekstin ja siihen liittyvien ohjeiden tarkasteluun. Komission teettämässä tutkimuksessa arvioidaan, että tällaiset kustannukset olisivat kaikkien sellaisten yhteisöjen osalta, jotka toteuttavat edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta sisämarkkinoilla, noin 71,2–213,5 miljoonaa euroa eli noin 20–60 euroa organisaatiota kohden. Laajemmat perehtymiskustannukset liittyvät siihen, että huomattavasti pienempi määrä aloitteen soveltamisalaan kuuluvia yhteisöjä käyttää enemmän aikaa paitsi säädöstekstin ja siihen liittyvien ohjeiden tarkasteluun myös käytännön vaikutusten arviointiin, sääntöjen noudattamista koskevien strategioiden laatimiseen ja vaatimusten noudattamiseen liittyvien tehtävien jakamiseen. Kustannukset olisivat noin 57 000–256 000 euroa eli noin 80–240 euroa organisaatiota kohden.

Kolmanneksi hallinnollisiin kustannuksiin sisältyisivät ensimmäisen rekisteröinnin kustannukset, alustavien tietojen päivittämisestä aiheutuvat kustannukset ja tietojen julkistamisesta aiheutuvat toistuvat kustannukset. Ensimmäisen rekisteröinnin kustannusten osalta tiedot tässä direktiivissä säädetyistä rekisteröintivelvoitteista ja -muodollisuuksista olisivat saatavilla yhteisen digitaalisen palveluväylän kautta. Palveluväylään perustetaan Your Europe -verkkoportaalin kautta käytettävä

keskitetty palvelupiste, joka tarjoaa yrityksille ja kansalaisille tietoa sisämarkkinoiden säännöistä ja menettelyistä kaikilla hallinnon tasoilla sekä suoran, keskitetyn ja ohjatun pääsyn neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluihin ja monenlaisiin täysin digitalisoituihin hallinnollisiin menettelyihin. Lisäksi rekisteröinti tapahtuu kokonaan verkossa, ja tietojen uudelleenkäytön helpottamiseksi se toteutetaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan tiedot tarvitsee toimittaa vain kerran.

Ehdotuksen valmistelua tukevassa tutkimuksessa esitetään erilaisia kustannusarvioita sen mukaan, minkä kokoisia soveltamisalaan kuuluvat yhteisöt ovat. Näiden kustannusten arvioidaan olevan yhteensä 590 000–3,5 miljoonaa euroa eli noin 828–3 314 euroa organisaatiota kohden. Näiden kustannusten odotetaan pysyvän ennallaan vuodesta toiseen. Kymmenen vuoden aikajänteellä kokonaiskustannukset ovat noin 5,9–35,4 miljoonaa euroa. Tutkimuksessa todetaan erityisesti, että vähiten kustannuksia aiheutuisi pienille ja mikroyrityksille. Tutkimuksen mukaan 97,3 prosenttia ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvista yhteisöistä on pieniä tai mikroyrityksiä (eli yrityksiä, joissa on alle 10 kokoaikaista työntekijää), joille odotetaan aiheutuvan keskimäärin 828 euron kustannukset yhteisöä kohden.

Neljänneksi tutkimuksessa tietojen säilyttämistoimien osalta saatu palaute viittaa siihen, että näihin toimiin liittyviä kustannuksia voitaisiin luonnehtia tavanomaisiksi kustannuksiksi, jolloin toimenpiteestä ei aiheudu lisäkustannuksia.

Toisaalta ehdotus tarjoaa myös useita etuja sen soveltamisalaan kuuluville yhteisöille, jotka toteuttavat edunvalvontaa kolmansien maiden puolesta sisämarkkinoilla.

Ensinnäkin nykyisen hajanaisuuden poistaminen helpottaisi palvelujen tarjoamista useissa jäsenvaltioissa, sillä siihen tarvittaisiin vain yksi rekisteröinti. Tämä yksinkertaistaisi merkittävästi prosessia yhteisön siirtyessä uusille markkinoille tai alkaessa tarjota edunvalvontapalveluja yli rajojen unionin sisällä.

Toiseksi ehdotuksella luotaisiin tasapuoliset toimintaedellytykset ja parannettaisiin kolmansien maiden edunvalvontatoimintaan liittyvää oikeusvarmuutta. Tähän päästäisiin edellyttämällä, että kaikki markkinatoimijat noudattavat markkinoille osallistumista koskevia selkeitä sääntöjä, joihin sisältyy esimerkiksi velvoite rekisteröityä ja toimittaa määrätty yhteisesti vaaditut tiedot sekä toteuttaa tietojen säilyttämistä koskevia yhdenmukaistettuja toimia. Näin varmistettaisiin, että kaikkiin talouden toimijoihin sovelletaan samoja sääntöjä kaikkialla sisämarkkinoilla, ja poistettaisiin nykyinen sääntöjen hajanaisuus.

Kolmanneksi ehdotus auttaisi normalisoimaan kolmansien maiden puolesta toteutettavaa oikeutettua edunvalvontatoimintaa parantamalla läpinäkyvyyttä ja luottamusta tällä alalla. Näin saataisiin vastauksia tärkeisiin kysymyksiin, kuten siihen, mitkä toimijat pyrkivät vaikuttamaan poliittiseen päätöksentekoon ja missä asioissa, ja kannustettaisiin toimijoita toimimaan eettisesti.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Ehdotuksen täytäntöönpano tapahtuu vaiheittain. Direktiivin tultua voimaan aloitetaan ensin IMI-järjestelmän mukauttaminen direktiivin tarpeisiin, jotta jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat luoda yhteyden järjestelmään

ennen kuin määräaika direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä päättyy.

Alustava toteutusaikataulu voisi olla seuraava:

- 2024: direktiivin voimaantulo ja IMI-järjestelmän mukauttaminen
- 2025/2026 direktiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja soveltaminen jäsenvaltioissa.

- 1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta):

Useat jäsenvaltiot ovat antaneet tai aikovat antaa edunvalvonnan avoimuutta koskevaa lainsäädäntöä. Koska näiden sääntöjen soveltamisala, sisältö ja vaikutus vaihtelevat, muodostumassa on hajanainen kansallisten sääntöjen kehys, jonka hajanaisuus uhkaa edelleen lisääntyä, etenkin kolmansien maiden puolesta toteutettavan edunvalvonnan osalta. Tämä voisi vaarantaa sijoittautumisvapauden tai palvelujen tarjoamisen vapauden unionissa. Ongelma voidaan ratkaista vain unionin tason toimilla, sillä kansallisen tason sääntelyllä pyrittäisiin varmistamaan edunvalvontatoiminnan avoimuus niiden omassa julkisessa elämässä eikä juurikaan huolehdittaisi rajatylittävän edunvalvontatoiminnan esteistä. Kansallisissa säännöissä ei myöskään puututtaisi järjestelmällisesti kolmansien maiden toimiin, joilla pyritään vaikuttamaan peitellysti päätöksentekoon unionissa.

- 1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Ehdotuksen taustatiedot perustuvat sisäiseen ja ulkoiseen tutkimukseen, laajoihin kuulemistoimiin ja kahdenvälisiin tapaamisiin sidosryhmien kanssa, ja niiden tueksi teetettiin ulkopuolinen tutkimus.

Ehdotuksen laatimisessa on otettu huomioon kansainvälisten standardointielinten, kuten Euroopan neuvoston tai Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD), antamat ohjeet. Niissä suositellaan erityisesti julkiseen päätöksentekoon liittyvän lobbaustoiminnan oikeudellista sääntelyä sekä lobbauksen ja ulkomaisen rahoituksen läpinäkyvyyttä ja rehellisyyttä. Lisäksi muistutetaan perusoikeuksien kunnioittamisen tärkeydestä.

Ehdotus perustuu myös EU:n avoimuusrekisterin yhteydessä käytettyyn terminologiaan ja käsitteisiin.

- 1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Ehdotus on osa toimenpidepakettia, jonka tarkoituksena on puolustaa demokratiaa peitellyltä ulkomaiselta vaikuttamiselta. Puheenjohtaja Ursula von der Leyen ilmoitti paketista unionin tilaa käsittelevässä puheessaan vuonna 2022. Paketilla täydennetään toimia, joita on jo toteutettu unionin tasolla Euroopan demokratiatoimintasuunnitelman mukaisesti. Tämän aloitteen lisäksi pakettiin sisältyy vaaleihin liittyviä erityistoimenpiteitä, joiden avulla valmistaudutaan tuleviin Euroopan parlamentin vaaleihin, sekä toimenpiteitä, joilla edistetään kansalaisyhteiskunnan suotuisia toimintamahdollisuuksia sekä osallisuutta edistävää

ja tuloksellista yhteydenpitoa viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja kansalaisten välillä. Kaikilla näillä toimenpiteillä pyritään vahvistamaan demokratian häiriönsietokykyä sisältä päin.

Ehdotus on osa aloitteita, jotka edustavat ennakoivaa lähestymistapaa unionin arvojen juurruttamiseksi eurooppalaiseen yhteiskuntaan. Oikeusvaltiota koskevassa vuosikertomuksessa on vuodesta 2020 lähtien tarkasteltu lakeja ja instituutioita, jotka ovat demokratioiden toiminnan keskiössä. Lisäksi äskettäisellä korruption vastaisella aloitteella pyritään suojelemaan demokratiaa ja yhteiskuntaa korruption turmelevalta vaikutukselta.

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen

Kustannukset, jotka aiheutuvat IMI-järjestelmän mukauttamisesta siten, että se mahdollistaa tässä ehdotuksessa tarkoitetun toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välisen hallinnollisen yhteistyön, rahoitetaan kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen välineestä (CERV).

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ **kesto on rajattu**

- ☐ toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
- ☐ maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia VVVV–VVVV ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia VVVV–VVVV.

☒ **kesto ei ole rajattu**

- Täytäntöönpano alkaa käynnistysvaiheella vuosina 2024–2025/2026,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

☒ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☒ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☐ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☐ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- ☐ sellaisille elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
- *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa "Huomautukset".*

Huomautukset:

Ehdotuksessa hyödynnetään IMI-järjestelmää jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisessä hallinnollisessa yhteistyössä.

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Direktiivin täytäntöönpanoa tarkastellaan uudelleen yhden vuoden kuluttua sen kansalliselle täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymisestä. Komissio raportoi havainnoistaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Komissio arvioi direktiiviä neljän vuoden kuluttua siitä, kun määräaika direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Ehdotuksessa tarkoitettussa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisessä hallinnollisessa yhteistyössä hyödynnetään jo olemassa olevaa IMI-järjestelmää, jota komissio hallinnoi (sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosaston välityksellä). Tätä varten ehdotetulla direktiivillä laajennetaan IMI-järjestelmän soveltamisalaa. Tämä edellyttää resurssien käyttöönottoa IMI-järjestelmän mukauttamiseksi ehdotetun direktiivin tarpeisiin.

Tällä ehdotuksella ei muuteta järjestelmän hallinnointitapaa, sen rahoituksen täytäntöönpanomekanismeja, sen maksujärjestelyjä tai sen valvontastrategiaa, joita komissio jo käyttää.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Suurin yksilöity riski liittyy ajan ja kustannusten ylittymiseen IMI-järjestelmän mukauttamiseen liittyvien odottamattomien tietotekniikkaongelmien vuoksi. Tätä riskiä lieventää se, että IMI-järjestelmä on jo käytössä ja että asiasta vastaavalla komission osastolla on aiempaa kokemusta järjestelmän mukauttamisesta uusiin liiketoimintatarpeisiin.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

Aloite ei vaikuta komission nykyisten valvontatoimien kustannusvaikuttavuuteen.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Tämä rahoitus selvitys koskee henkilöstömenoja ja hankintoja, ja tämäntyyppisiin menoihin sovelletaan vakiosääntöjä.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyn otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyn otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehyn otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM ⁷⁵	EFTA-mailta ⁷⁶	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta ⁷⁷	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoituksensa sidotut tulot
2b	07 06 04: Unionin arvojen suojeleminen ja edistäminen	Jaks.	EI	EI	EI	EI

⁷⁵ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁷⁶ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁷⁷ Ehdokasmaat ja soveltuvien osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti⁷⁸:

Aloitetta tuetaan kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman rahoitusohjelmasta jo käytettävissä olevilla määrärahoilla.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	2b	”Palautumiskyky ja arvot”
---	-----------	----------------------------------

PO JUST			Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	YHTEENSÄ (*nykyisen monivuotisen rahoituskehysten puitteissa⁷⁹)
☒ Toimintamäärärahat							
07 06 04: Unionin arvojen suojeleminen ja edistäminen	Sitoumukset	(1a)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Maksut	(2a)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ⁸⁰							
		(3)					

⁷⁸ Ehdotetut toimet rahoitetaan asiaankuuluvalla meno-ohjelmalla vuosiksi 2021–2027 osoitetuista määrärahoista, eivätkä ne edellytä lisärahoitusta unionin talousarviosta.

⁷⁹ Aloitteen tulevat rahoitusvaikutukset vuoden 2027 jälkeen eivät vaikuta vuoden 2027 jälkeiseen monivuotiseen rahoituskehykseen.

⁸⁰ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

JUST-pääosaston määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1a+1b +3	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Maksut	=2a+2b +3	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3

☒ Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Maksut	(5)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
○ Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)					
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN 2b kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=4+ 6	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Maksut	=5+ 6	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

				Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	YHTEENSÄ
PO JUST								
☒ Henkilöresurssit				0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
☒ Muut hallintomenot						0,05	0,05	0,1
PO JUST YHTEENSÄ				0,513	0,513	0,563	0,563	2,152

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152
--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 2b ja 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	0,638	0,638	0,588	0,588	2,452
	Maksut	0,638	0,638	0,588	0,588	2,452

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			Vuosi 2024		Vuosi 2025		Vuosi 2026		Vuosi 2027		Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	YHTEENSÄ				
	TUOTOKSET																	
	Tyyppi ⁸¹	Keskimä är. kustannu kset	Lkm	Kustann us	Lkm	Kustannu s	Lkm	Kustann us	Lkm	Kustan nus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Lkm	Kusta nnus	Luku määrä yhteen sä	Kustann ukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 3 ⁸²																		
IMI-moduulin kehittäminen	Tietote kniikk aiäriest	0,125	1	0,125	1	0,125											1	0,25
IMI-moduulin ylläpito	Tietote kniikk ajärjest						1	0,025	1	0,025							1	0,05
Välisumma, erityistavoite 3			1	0,125	1	0,125	1	0,025	1	0,025							2	0,3
KAIKKI YHTEENSÄ			1	0,125	1	0,125	1	0,025	1	0,025							2	0,3

⁸¹ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

⁸² Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 ”Erityistavoitteet”.

3.2.3. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	YHTEENSÄ
--	------------	------------	------------	------------	----------

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 7					
Henkilöresurssit	0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
Muut hallintomenot			0,05	0,05	0,1
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 7, välisumma	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 sisällymättömät ⁸³					
Henkilöresurssit					
Muut hallintomenot					
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 sisällymättömät, välisumma					

YHTEENSÄ	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

⁸³ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	3	3	3	3
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)				
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)				
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)				
Muu budjettikohta (mikä?)				
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)				
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)				
XX 01 xx yy zz ⁸⁴	– päätoimipaikassa			
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa			
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - epäsuora tutkimustoiminta)				
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - suora tutkimustoiminta)				
Muu budjettikohta (mikä?)				
YHTEENSÄ	3	3	3	3

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeja hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	3 kokoaikaista työntekijää neuvoa-antavan ryhmän sihteeristöön sekä avustamaan IMI-tiimiä toimintapoliittisissa ja liiketoiminnallisissa toimissa sekä hankkeen toteutuksen aikana että IMI-moduulin käyttöönoton jälkeen.
Ulkopuolinen henkilöstö	

⁸⁴ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Ehdotus/aloite

- ☒ voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä.

Komissio käyttää aloitteen tukemiseen kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman rahoitusohjelmasta jo käytettävissä olevia määrärahoja.

- ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä.
- ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotus/aloite

- ☒ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N ⁸⁵	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

⁸⁵

Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. ”N” korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset muihin tuloihin
 - tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin ☐

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁸⁶						
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

⁸⁶

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.